

Plenaire 4

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2008-2009

24 september 2008

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MIDDAGVERGADERING

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	1
BERICHTEN VAN VERHINDERING	1
MEDEDELING VAN DE VOORZITTER	1
ACTUELE VRAAG van de heer Piet De Bruyn tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het standpunt van de Vlaamse Regering ten aanzien van het pleidooi van minister Patricia Ceysens voor meer lessen in het Engels in het hoger onderwijs	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Marie-Rose Morel tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het standpunt van de Vlaamse Regering ten aanzien van het pleidooi van minister Patricia Ceysens voor meer lessen in het Engels in het hoger onderwijs	1
ACTUELE VRAAG van de heer Jef Tavernier tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de locatie voor een nieuw voetbalstadion in Brugge	
ACTUELE VRAAG van de heer Frans Wymeersch tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de locatie voor een nieuw voetbalstadion in Brugge	
ACTUELE VRAAG van de heer Bart Caron tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de locatie voor een nieuw voetbalstadion in Brugge	4
ACTUELE VRAAG van de heer Johan Sauwens tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de toekomst van Atletiek Vlaanderen	7
ACTUELE VRAAG van mevrouw Margriet Hermans tot de heer Steven Vanackere, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over intrafamiliaal geweld en het tekort aan opvangplaatsen voor slachtoffers ervan	8
ACTUELE VRAAG van mevrouw Vera Dua tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het beleid inzake bosuitbreiding in Vlaanderen	9
ACTUELE VRAAG van mevrouw Annick De Ridder tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, over het gebruik van slimme verkeerslichten	
ACTUELE VRAAG van de heer Carl Decaluwe tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over een meer optimale afstelling van verkeerslichten	11
ACTUELE VRAAG van de heer Bart Van Malderen tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over een actieplan voor de textiel-, hout- en meubelsector	13
VERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2009	
Bespreking (<i>Voortzetting</i>)	15
Hoofdelijke stemming	38

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	39
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	43
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	43

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: mevrouw Marleen Vanderpoorten

– *De vergadering wordt geopend om 14.04 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat berichten van verhindering zijn ingekomen van volgende leden:

Frans Peeters: gezondheidsredenen;

Tom Dehaene, Luc Van den Brande: buitenslands.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: Dames en heren, op 7 juli 2008 heeft het Uitgebreid Bureau een evaluatie gemaakt van de werking van het wekelijkse vragenuur in plenaire vergadering.

Het Uitgebreid Bureau wenst te komen tot een beknopter vragenuur met een meer punctuele vraagstelling en snedige discussie.

Daarom heeft het Uitgebreid Bureau, met ingang van het zittingsjaar 2008-2009 en voor een proefperiode tot het kerstrees van 2008, een aantal wijzigingen goedgekeurd.

De nieuwe ingekorte spreektijden voor actuele vragen werden op de banken rondgedeeld.

De vraagstelling moet beperkt blijven tot één concrete vraag en de vraagsteller, de interveniënten en de minister mogen geen gebruik maken van enige tekst, behalve voor citaten of cijfergegevens.

Na afloop van de proefperiode zal het Uitgebreid Bureau de aangepaste regeling evalueren.

We hebben dit voor het reces aangekondigd, vorige week per brief, en nu ligt het op de banken. Ik veronderstel dat iedereen zich daar stipt zal aan houden.

Is het parlement het hiermee eens? (*Instemming*)

De heer Johan Sauwens: Zult u streng zijn, mevrouw de voorzitter?

De voorzitter: We zullen heel streng zijn.

ACTUELE VRAAG van de heer Piet De Bruyn tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het standpunt van de Vlaamse Regering ten aanzien van het pleidooi van minister Patricia Ceysens voor meer lessen in het Engels in het hoger onderwijs

ACTUELE VRAAG van mevrouw Marie-Rose Morel tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het standpunt van de Vlaamse Regering ten aanzien van het pleidooi van minister Patricia Ceysens voor meer lessen in het Engels in het hoger onderwijs

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

De heer Piet De Bruyn: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik zal mijn uiterste best doen om de nieuwe afspraken, zoals we die samen hebben gemaakt, te honoreren, maar ik reken toch op een beetje clementie als ik mij daar nog niet helemaal aan kan houden.

Ik maak me ernstig zorgen, niet alleen over een staats-hervorming die er niet zal komen, maar die Vlaanderen en Wallonië broodnodig hebben. Ik maak me ook zorgen over de positie van het Nederlands als onderwijstaal aan onze hogeronderwijsinstellingen en universiteiten. Vorige maandag heb ik minister Ceysens gehoord bij de opening van de K.U.Leuven. Ze hield een nogal ongenueanceerd pleidooi voor meer Engels – versta veel meer Engels – in het hoger onderwijs en aan de universiteiten.

Het is niet de eerste keer dat ze dat zegt, ze is ook niet de enige die daarvoor pleit. Gisteren pleitte de kersverse rector van de VUB, tot voor kort adjunct-kabinetschef van minister Anciaux, voor een bijna volledig Engelstalige universiteit.

Ik maak me zorgen over de kwaliteit van het onderwijs. Wie overschakelt naar anderstalig onderwijs of het gebruik van een andere taal voor onderwijs, lijdt verlies. Studie na studie wijst dit uit. Nu kunnen we eindeloos discussiëren of het over tien, twintig of dertig percent gaat, maar daar gaat het niet om. Dat er een

overdracht is die gepaard gaat met kwaliteitsverlies, is ontegensprekelijk.

Ik maak me ook zorgen over het sociale element. Ik maak me zorgen over de duale samenleving die ik zie ontstaan. Sommige studenten zullen vanuit hun sociale achtergrond, hun intelligentie en hun omkadering, meer in staat zijn dan anderen om zich het Engels eigen te maken en vanaf het eerste jaar hun studie in het Engels te doen.

Anderen zullen die bekwaamheid niet hebben. We stevenen zo af op een duale samenleving. Mijnheer de minister, ik kan me niet voorstellen dat u daar vanuit uw sociale inspiratie gelukkig mee bent.

Mijnheer de minister, hoe staat u tegenover het pleidooi van minister Ceysens om Engels te veralgemenen als onderwijstaal in het hoger onderwijs? Ik verwijs ook nog naar de scherpe kritiek van de Vlaamse Vereniging van Studenten hierop.

De voorzitter: Mevrouw Morel heeft het woord.

Mevrouw Marie-Rose Morel: Mevrouw de voorzitter, ik zal ook proberen mij aan de opgelegde tijd te houden. Ik sluit me uiteraard aan bij het pleidooi van mijn voorganger. Mijnheer de minister, mevrouw Ceysens heeft het ons opnieuw gelapt. In het begin van het jaar heeft ze het ook al eens gedaan: u laten wakker worden met het bericht dat er meer Engels in ons hoger onderwijs moest komen. Ze deed dat nu opnieuw, zowel in Gent als aan de K.U.Leuven.

Ik wil een paar heel concrete puntjes aankaarten die al eerder in deze vergadering werden aangekaart.

Er werd nooit bewezen dat we meer buitenlandse studenten aantrekken door meer in het Engels te doceren in het hoger onderwijs.

De heer De Bruyn wees er al op, er is een kwaliteitsverlies zowel voor de professoren als voor de studenten. Nederland is hier het beste voorbeeld van. U hebt ooit gezegd dat de slinger daar te veel de verkeerde kant is uitgegaan. Dat klopt. Laten we er met heel veel interesse lessen uit trekken. We moeten niet op onze bek gaan als iemand anders dat al heeft voorgedaan, denk ik dan.

Instructietaal op papier is heel vaak een destructietaal in de realiteit. Ook dat is een gegeven dat we nooit uit het oog mogen verliezen.

En heel belangrijk is – de heer De Bruyn heeft dit niet aangehaald, maar ik denk dat hij me zeker zal bijtreden – dat we nooit mogen vergeten dat het volgens het huidige decreet mogelijk is om meer Engelse lessen te organiseren. De mogelijkheid bestaat. Het is niet dat er een verbod op staat, dat het niet mag.

Mijnheer de minister, ik heb een paar citaten van u bij. Op 13 oktober 2005 hebt u in een antwoord op een vraag van mij gezegd dat u niet van plan was om de bestaande regeling te veranderen. Dat was toen uw antwoord in de commissie. Op 16 januari 2008 antwoordde u op een actuele vraag: “We moeten hier omzichtig mee omspringen, maar gelukkig ben ik hiervoor de bevoegde minister en niet minister Ceysens”. U herinnert zich dat misschien nog.

Mijn vraag is heel eenvoudig. Mogen wij weten wat het standpunt van de minister van Onderwijs vandaag is over deze demarche van minister Ceysens, die opnieuw pleit voor meer Engels in ons hoger onderwijs?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, het standpunt van minister Ceysens was bekend. In die zin ben ik helemaal niet opgeschrikt door iets nieuws. Overigens heb ik op deze vragen al verschillende keren geantwoord.

En belangrijker: ik pleit voor een genuanceerd antwoord, gebaseerd op overleg. Dat is de reden waarom ik aan de Vlaamse Onderwijsraad en aan de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid advies heb gevraagd. Dat advies werd uitvoerig besproken in april, in een commissievergadering waarvan mevrouw Tamsamani een uitstekend verslag heeft gemaakt. Dat is allemaal gekende stof. Er is niet veel nieuws gebeurd.

Ten gronde denk ik dat het erg belangrijk is dat elke jongere in Vlaanderen in het Nederlands een diploma aan een universiteit of aan een hogeschool kan behalen. Dat is essentieel.

Ten tweede weet ik ook dat elke jongere in Vlaanderen recht heeft op heel goed onderwijs. Onderwijs in middelmatig of slecht Engels, is geen goed onderwijs.

Maar, ik denk dat er wel redenen zijn om onze toch wel heel strakke regelgeving over andere talen, zoals het Engels, een beetje te versoepelen om het inderdaad interessanter te kunnen maken, om buitenlandse studenten aan te trekken en omdat onze eigen studenten ook heel vaak verder studeren in het Engels of het Engels ook echt wel nodig hebben.

Ik denk dus dat het mogelijk is om de regelgeving wat soepeler te maken en toch het fundamentele recht te garanderen om een diploma te halen in het Nederlands en om ervoor te zorgen dat er uitstekend wordt gesproken en gedoceerd in onze auditoria en lokalen. Het is mogelijk om dat te verzoenen. Ik wil dat doen. Het zal een genuanceerd antwoord zijn en u mag van mij nog dit parlementaire jaar een initiatief ter zake verwachten.

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Ik ben het helemaal eens met minister Vandenbroucke. Ik ben ook blij dat er een voorstel komt. Ik wil misschien toch ook meegeven dat het ViA-Atelier internationalisering hier voor 80 percent een uitspraak over deed dat dit absoluut aan de orde is en nodig is.

Ik heb maandag de vergelijking gemaakt met Leonardo da Vinci. Hij was een fantastische wetenschapper, maar hij had geen Latijn kunnen studeren en schreef in een eigen taal, een geheimtaal. Daardoor zijn zijn doorbraken eigenlijk wat verloren gegaan voor de wetenschap. Ik heb gezegd dat we voorzichtig moeten zijn, dat we ons er inderdaad voor moeten hoeden om de fantastische wetenschap en kennis die we in Vlaanderen hebben, te veel op te sluiten in onze taal. We mogen geen spiegel-schrift maken van het Nederlands.

De heer Piet De Bruyn: Ik onthoud de bekommernis van de minister met betrekking tot het recht van eenieder om in het Nederlands onderwijs te genieten. We delen de sociale bekommernis die daar achter zit. Wij zullen het concrete voorstel dat u zult doen, kritisch en met veel aandacht bekijken – u zult merken dat we wat dat betreft niet veranderd zijn.

Mevrouw de minister, ik vind de vergelijking met da Vinci nogal vergezocht, maar goed. U hebt ons een aantal jaren geleden met z'n allen naar de Chinese taalles proberen te krijgen. Ik stel vast dat u nu vooral inzet op Engels. Allemaal goed en wel, maar we moeten beseffen dat we daarmee het middelbaar onderwijs nogmaals dreigen te belasten. Als wij veronderstellen dat de jongeren in het hoger onderwijs van bij het begin over voldoende kennis en vaardigheid van het Engels beschikken, dan verschuiven we een bijzonder zware taak naar het middelbaar onderwijs. Ik hoop dat we ook die discussie met de mensen uit het middelbaar onderwijs op zijn minst zullen kunnen aangaan, mocht het zover komen.

Mevrouw Marie-Rose Morel: Mijnheer de minister, ik ben blij van u een genuanceerder antwoord te horen. Bij de bespreking van de door u reeds aangehaalde brieven en documenten, hebben wij altijd constructief meegewerkt. We willen dat ook erg graag opnieuw doen in de commissie, maar met een zeer grote en terechte bezorgdheid voor onze Vlaamse taal.

De heer De Cock heeft niet zo lang geleden in een zeer interessante vrije tribune gesteld dat we veertig jaar geleden onderwijs in de eigen taal verkregen hebben. "Men kan moeilijk zeggen dat dat geen boost heeft gegeven aan onze maatschappij, onze wetenschap en onze economie", schreef de heer De Cock. Ik vond dat heel wijze woorden, waar ik graag op terugval.

Mevrouw de minister, we kunnen moeilijk stellen dat Leonardo da Vinci niet een van de grote wetenschappers, kunstenaars en denkers van onze westerse beschaving is geweest. Als hij dat gedaan heeft met een codetaaltje, dan moeten we niet beschaamd zijn wanneer wij allemaal kleine Leonardo da Vinci's in het Vlaams kunnen opleiden. Ik vind dat een tegenargument voor wat u wou bewijzen. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Mevrouw Van Kerrebroeck heeft het woord.

Mevrouw Monica Van Kerrebroeck: Mevrouw de minister, we mogen met het Engels als nieuwe onderwijstaal ook niet vervallen in een geheimtaal. Ik weet immers niet of alle professoren vandaag Leonardo da Vinci evenaren qua wetenschappelijke kennis.

Mijnheer de minister, er moeten inderdaad wijzigingen komen, maar ik wil er ook op wijzen dat de onderwijstaal in de andere Europese lidstaten meestal de eigen landstaal is, en nog niet zozeer het Engels, zoals men het hier probeert voor te stellen. Ik wil benadrukken dat men van bij het begin van het secundair en het hoger onderwijs het Nederlands als onderwijstaal sterk moet promoten.

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mijnheer de minister, bij verschillende instellingen bestaat de vraag om het taalregime van het hoger onderwijs te kunnen opengooien. Daarnaast heb je nog de bijzondere vraag, gisteren nog bevestigd door de nieuwe rector van de VUB, om ook aandacht te hebben voor de rol van een Vlaamse universiteit in een meertalige hoofdstad. Dat is misschien voer voor een debat in de commissie, maar ik wil er toch op wijzen dat dit verder gaat en dat er naast economische overwegingen ook pedagogische zijn waar u rekening mee moet houden.

Het initiatief waar u naar verwees, is dat een decretaal initiatief, of bedoelt u iets anders?

De voorzitter: De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock: Mevrouw de voorzitter, collega's, ik ben ook gerust in het antwoord van de minister. We moeten omzichtig omspringen met alles wat de onderwijstaal in het hoger onderwijs betreft. Ik had vorige week het geluk om vier dagen aan de Sorbonne III in Parijs te zijn. De Sorbonne III is niet de derde universiteit, maar wel de faculteit Letteren en Wijsbegeerte van de Sorbonne.

Daar werd op een heel hoog niveau gedoceerd, volledig in het Frans. En alle daar aanwezige Angelsaksers

spraken evenzeer Frans. Om maar te zeggen dat het niet altijd van één kant moet komen. Ik heb daar zelf ook een referaat gegeven in het Duits en het Frans.

Ik denk dat we vanuit het Nederlands onze meertaligheid absoluut moeten promoten. We moeten opletten voor de gevaren en valkuilen van een duale maatschappij. De gelijke kansen moeten ook in het hoger onderwijs gewaarborgd worden.

Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer Gatz, u vraagt me welk soort initiatief ik zal nemen. Dat zal een wijziging bij decreet zijn. De taalregeling in het hoger onderwijs ligt vast in een decreet. Dat is ook logisch, want zo'n gevoelige kwestie willen we niet overlaten aan het idee van een toevallige minister of regering. Het parlement houdt hier de pen bij het decreet. Ik ben dus van plan daar ook een decretaal initiatief te nemen.

De heer Piet De Bruyn: Ik heb bij heel wat collega's de bekommernis gehoord om de focus niet te expliciet op het Engels te leggen. Er wordt gepleit voor een sterke meertaligheid voor alle studenten met het Nederlands als uitgangstaal. Dat pleidooi onderschrijf ik.

Mevrouw Marie-Rose Morel: Mijnheer de minister, u stelt me gerust wanneer u zegt dat het parlement de pen mee vasthoudt. Ik heb ook heel positieve reacties gehoord van heel wat collega's.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Jef Tavernier tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de locatie voor een nieuw voetbalstadion in Brugge

ACTUELE VRAAG van de heer Frans Wymeersch tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de locatie voor een nieuw voetbalstadion in Brugge

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Caron tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de locatie voor een nieuw voetbalstadion in Brugge

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, we kennen intussen de saga

van het voetbalstadion in Brugge. Er is een projectontwikkelaar die 30 à 40.000 vierkante meter nieuwe winkelruimte wil inplanten en 15 à 18 hectare parking. Om daarvoor een goedkeuring te krijgen schenkt hij daarbij een nieuw voetbalstadion. Uiteraard moet daartoe een plan-MER worden opgemaakt. Ik hoef u niet te vertellen dat Club Brugge vragende partij is.

Het plan-MER is opgemaakt en is midden mei van dit jaar door het studie bureau overgemaakt aan de Vlaamse Regering die het document conform kon verklaren. Zij beloofde een beslissing te nemen tegen midden juli. Dat gebeurde echter niet. De beslissing werd dan voor september beloofd. Intussen horen we in de wandelingen dat uit het plan-MER blijkt dat de uitbreiding van het bestaande stadion de beste optie is vanuit milieueffectenootpunt. De Vlaamse Regering heeft beslist een taskforce aan te stellen die beschikt over alle gegevens. De taskforce heeft de mogelijke opties herleid tot drie: Loppem, Blankenbergsesteenweg en Jan Breydel. Na verloop van tijd was er nog discussie over Loppem en de Blankenbergsesteenweg. Waarom de optie Jan Breydel, die in het plan-MER als eerste naar voren wordt geschoven, wegvalt, is onduidelijk.

De Vlaamse Regering heeft het plan-MER nog altijd niet conform verklaard en heeft nog geen beslissing genomen. Nadat de studie reeds in mei is afgeleverd, stelt de Vlaamse Regering nog een aantal bijkomende vragen en kan ze nog geen beslissing nemen. De keuze zou nu gaan tussen Loppem en Jan Breydel.

Mijnheer de minister, welke bijkomende vragen stelt de Vlaamse Regering vier maanden nadat het plan-MER is opgemaakt? Wanneer wordt dat plan-MER eindelijk openbaar gemaakt? Of is de vraag naar de waterhuishouding in Loppem het knelpunt in het dossier?

De voorzitter: De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, de heer Tavernier heeft al een overzicht gegeven. Ik zal dat dus niet herhalen. Club Brugge heeft – terecht – nood aan een nieuw stadion. Om allerlei redenen heeft ze haar oog laten vallen op een inplanting in Loppem. Het stadion is waarschijnlijk ook nodig in het vooruitzicht van een eventuele kandidatuur voor de wereldbeker en om te voldoen aan toekomstige UEFA-normen. Ik zeg dat even terzijde.

Zoals de heer Tavernier terecht heeft gezegd, bewandelen we blijkbaar de weg naar Canossa. De beslissing van de Vlaamse Regering werd al een paar keer uitgesteld. Ik verwijs naar de belofte dat er op 5 september en, meer recent, op 19 september een beslissing zou worden genomen. Die wordt dan plots uitgesteld. Er schijnt een probleem te zijn met het plan-MER, dat nog

niet conform is verklaard door de Vlaamse Regering. En men wil geen procedurefouten riskeren.

Maar dan horen we plotseling de minister van Ruimtelijke Ordening, die, naar ik aanneem, voor dit dossier toch de doorslaggevende stem in de Vlaamse Regering heeft, tijdens de Zevende Dag van vorige zondag stoutmoedig verklaren dat er twee opties zijn, maar dat wat hem betreft de keuze voor Loppem de voorkeur wegdraagt. Deze morgen krijgt hij daarvoor wel al tegenwind van de heer Caluwé.

Mijnheer de minister, u doet stoutmoedige uitspraken in dit dossier. Welke elementen hebt u in handen om die uitspraken te doen? Waarschijnlijk is er al een aftoetsing gebeurd binnen de Vlaamse Regering. Welke elementen zijn er om deze uitspraak sterk te maken?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik ben pro Brugge, laat dat duidelijk zijn. Net zoals de vrienden van Cercle zijn we pro Brugge. Er moet een oplossing gevonden worden. Maar, mijnheer de minister, ik geef toe dat ik ook een beetje verbaasd was over uw demarche dit weekend. We waren wel blij dat u de sportpagina's van de kranten en op Studio 1, of hoe heet dat voetbalprogramma, terecht bent gekomen.

De besluitvorming doorloopt een heel delicaat proces, waarbij er heel wat verschillende en uiteenlopende standpunten zijn. Er spelen ecologische elementen, landschappelijke elementen. Het proces van de ruimtelijke ordening, met zijn delicate stappen, wordt op de proef gesteld. Dat laatste frappeert me wel een beetje. Als minister van Ruimtelijke Ordening staat u niet bekend als een tafelspringer, als iemand die voor zijn beurt spreekt, als iemand die heel snel standpunten inneemt, maar wel als iemand die zeer voorzichtig is in delicate dossiers. En dus is het verbazend dat u plots op televisie de harten van de Club Brugge supporters moet stelen. Ik vermoed dat dat uw reële bekommernis is. Ik mag me daar ook bij rekenen. Ik ben pro Brugge, en ook wel een beetje pro Cercle.

Mijnheer de minister, wat is de draagwijdte van een dergelijke uitspraak? De Vlaamse Regering zegt dat ze het plan-MER zal afwachten. De week na die beslissing verklaart u boudweg dat wat u betreft de beslissing genomen is. Ik weet ook wel dat u die niet hebt genomen maar dat u een duidelijk voorstel doet. We zouden ons kunnen afvragen waarom dat plan-MER nodig is, waarom die opmerkingen geformuleerd zijn en waarom die aanvullende vragen gesteld zijn. Wat is de draagwijdte van die uitspraken? Wat is nu het vervolg?

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mevrouw de voorzitter, er zijn een aantal begripsverwarringen. Ik zal dan ook

eerst even de procedure overlopen. We praten hier over het afbakeningsproces van het regionaal stedelijk gebied Brugge. Om dat afbakeningsproces tot een goed einde te brengen, moet er een plan-MER, een milieueffectenrapport worden opgemaakt op planningniveau, en dus niet op projectniveau. Een van de elementen die mee in rekening wordt gebracht, is de inplanting van een nieuw voetbalstadion.

Mijnheer Tavernier, hoever staat het nu met het MER? Het rapport werd door mijn administratie besteld op 28 januari van dit jaar. Er is een eerste document ingestuurd in mei van dit jaar. Daarop zijn opmerkingen gekomen van de respectievelijke administraties. Uiteindelijk heeft het aangestelde extern studie bureau begin juli een MER ingediend bij de MER-cel.

Zoals u weet, heeft de MER-cel 50 dagen tijd om het rapport te onderzoeken. Ze heeft van die tijd gebruik gemaakt om een document van 17 bladzijden met bijkomende vragen op te sturen naar het bureau.

Dat zeventien pagina's tellende document bevat tevens een viertal vragen over de problematiek van het voetbalstadion. Het gaat veel breder dan dat.

Ik overloop even de verdere procedure. We verwachten een antwoord van het studie bureau tegen 5 oktober 2008. Op die datum zal het rapport bij de cel MER worden ingediend. De cel MER heeft zich geëngageerd om dit rapport tegen midden oktober 2008 of ten laatste in de tweede helft van oktober 2008 al dan niet conform te verklaren. Op basis van de nota die in juli 2008 is verstuurd, heb ik, in opdracht van de Vlaamse Regering, de taskforce viermaal op mijn kabinet laten vergaderen. De laatste vergadering heeft op 28 augustus 2008 plaatsgevonden. Tijdens die vergaderingen zijn met alle betrokken administraties en kabinetten en in laatste instantie ook met de betrokken Brugse voetbalclubs gesprekken over de opportuniteit gevoerd. Op basis van deze gesprekken heb ik uiteindelijk een werkdocument voor de Vlaamse Regering opgesteld. Ik heb dit document op 5 september 2008 ingediend. Aangezien we die dag andere zorgen hadden, is pas een week later, op 12 september 2008, een beslissing genomen. De Vlaamse Regering heeft besloten dat de randvoorwaarden cruciaal zijn voor de beslissing of het project al dan niet kan worden gerealiseerd. De Vlaamse Regering heeft tevens beslist dat we op het juridisch document, met name het goedgekeurde MER, zullen wachten. Op basis daarvan zullen we, zoals ik trouwens in mijn nota heb geschreven, kunnen bepalen dat een van de ruimtelijke afwegingen inhoudt dat we alle opmerkingen met betrekking tot het flankerend beleid in het rapport in de ruimtelijke voorschriften moeten opnemen.

Ik schets ook even de stand van zaken. Pas als het voorgaande is gebeurd, zullen we een plenaire

vergadering organiseren. Na die plenaire vergadering zal de Vlaamse Regering zich over de voorlopige vaststelling van de stedelijke afbakening moeten uitspreken. Hier zal ongetwijfeld, zoals ook in Antwerpen het geval was, een stadionlocatie in opgenomen zijn.

Mijns inziens volgen we de procedure zoals het hoort. Ik verheer evenwel niet dat ik de Vlaamse Regering als minister van Ruimtelijke Ordening in de documenten die ik op 5 september 2008 heb ingediend, voorstel om de locatie te Loppem te weerhouden.

De heer Jef Tavernier: Mijnheer de minister, het klinkt logisch dat u pas eind oktober 2008 een beslissing zult nemen. Het lijkt me minder logisch dat u hebt verklaard dat u in juli 2008 een beslissing zou nemen. Rond die tijd moesten immers nog heel wat vragen worden gesteld en beantwoord. De taskforce heeft in de loop van de zomermaanden vergaderd, zonder over een conform verklaard MER met een antwoord op de vragen te beschikken. Het lijkt me nog veel minder logisch dat u hebt verklaard dat u begin september 2008 een beslissing zou nemen. Dit punt is uiteindelijk een week uitgesteld. Indien u in juli 2008 had verklaard dat de beslissing in oktober 2008 zou worden genomen, zou ik dat logisch hebben gevonden. Het is de voorbije maanden echter een heel circus geworden. Er waren zogenaamde lekken. De locatie die in het voorlopige plan-MER als beste locatie naar voren kwam, werd plots uitgerangeerd en plots weer toegevoegd. Dit lijkt me allemaal nogal eigenaardig. We moeten tevens rekening houden met het feit dat de Vlaamse overheid de voorbije jaren 13.700.000 euro in het bestaande stadion heeft geïnvesteerd.

U zult moeten toegeven dat al dit gelobby voor het project van een projectontwikkelaar, met inbegrip van een groot winkelcentrum en 15 tot 18 hectare parking op zijn minst eigenaardig, bedenkelijk en verdacht is.

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord, maar eigenlijk hebt u mijn vraag niet echt beantwoord. U hebt hier in feite herhaald wat u in De Zevende Dag heb verklaard. Als minister van Ruimtelijke Ordening bent u de hoofdverantwoordelijke voor dit dossier. U steekt uw nek uit voor een inplanting in Loppem. Ik vraag me af waarop u zich baseert. Waarom maakt u zich sterk dat u dit zult kunnen realiseren? U moet dit binnen de Vlaamse Regering hebben afgetoetst. Ik ken u al lang genoeg. U doet geen vluchtige uitspraken. U houdt rekening met het feit dat u anders op uw buik zou terechtkomen. Dat zult u niet doen.

We steunen u in uw keuze voor Loppem, zowel vanuit deze fractie als vanuit de Vlaams Belangfractie in de gemeenteraad in Brugge. Onze steun hebt u. Als u zondag en vandaag opnieuw zulke uitspraken doet, dan kunt u toch niet verhelen dat u zeker bent van bepaalde elementen waarop u zich baseert om deze inplanting erdoor te krijgen?

De heer Bart Caron: Mijnheer de minister, u krijgt steun uit alle mogelijke hoeken. Soms is die welkom en soms misschien ook niet.

De derde mogelijke locatie die in het plan-MER stond, met name de Blankenbergsesteenweg, komt in uw verhaal niet voor. Is daar een reden voor? Er waren vijf locaties, maar drie kregen een soort van voorkeurspositie in het plan-MER. Welke doorslaggevende motieven hebt u om zo uitdrukkelijk te kiezen voor de locatie in Loppem?

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, iedereen is het erover eens dat Brugge een voetbalstadion nodig heeft. U hebt een perfecte toelichting van de procedure gegeven, maar u hebt voor uw beurt gepraat. U hebt zelf gezegd dat de MER-procedure nog niet conform is verklaard. De Vlaamse Regering heeft beslist om te wachten wat er in die MER zal staan. U hebt de perceptie gecreëerd dat het Loppem wordt en dat diegene die u tegensprekt tegen Club Brugge is. Dat ligt natuurlijk zeer gevoelig in West-Vlaanderen.

Ik spreek me niet uit over de plaats. Ik ken het dossier onvoldoende. Als bedrijfsleiders een uitbreiding vragen, als mensen een verkavelingsvergunning 'uitbreiding' vragen, dan duurt dat in West-Vlaanderen jaren. Het is altijd iets. Alle mogelijke procedures moeten worden doorlopen. Als de kleine man een veluxraam in een zonevreemde woning wil installeren, dan is dat onmogelijk. Dit project staat waarschijnlijk haaks op de grote principes van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Maar goed, voor grote projecten moet er eventueel in uitzonderingen worden voorzien.

Zult u effectief rekening houden met het MER? Volgens de lekken in de krant kwam Loppem er het minst goed uit. Die MER-studies hebben veel geld gekost. Zult u er rekening mee houden?

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mevrouw de voorzitter, het is duidelijk dat dit een belangrijk dossier is. Ik kan me inbeelden dat heel veel mensen van Ruimtelijke Ordening, Mobiliteit, Milieu, Veiligheid, Economie enzovoort daar een uitspraak over moeten doen.

Daarmee is er echter geen oplossing voor het Europees of internationaal voetbal in West-Vlaanderen. We zitten nog steeds zonder stadion dat beantwoordt aan de veiligheidsvoorschriften. Binnenkort zullen we in West-Vlaanderen een tekort hebben aan stadions om Europees voetbal te spelen. Ik vraag u om dringend de beslissers te vertellen dat ze beter geen tijd meer

verliezen. Ze moeten zo snel mogelijk een beslissing nemen over het nieuwe stadion.

Minister Dirk Van Mechelen: Mevrouw de voorzitter, mijnheer Callens, over wat u zegt, is een debat gestart binnen de Vlaamse Regering op initiatief van minister Anciaux bevoegd voor Sport. In de volgende weken willen we een antwoord leveren op de vraag of Vlaanderen bereid is om zich mee in te schrijven in de kandidatuurstelling van België en Nederland voor het wereldkampioenschap 2018. We hebben daar ondertussen de eerste nota's over gekregen. Op 31 december 2010 moeten we klaarheid creëren over het feit of er in België vijf stadions beschikbaar zijn voor de organisatie van het wereldkampioenschap. Twee of drie zullen op Vlaams grondgebied liggen. Het gaat hier over stadions van 40.000 plaatsen. Daarnaast moeten er zestien oefenstadia in België worden aangeduid waar de voetballanden terecht kunnen tijdens de organisatie. Dat debat zullen we eerst voeren.

Ten tweede: inzake de keuzes voor de inplanting van de stadions zijn we al goed opgeschoten. In Antwerpen liggen al twee locaties vast; de stad onderzoekt nog een derde mogelijkheid. Wat Brugge betreft, denk ik dat bijna alle elementen op tafel liggen. De taskforce heeft niet voor niets zes weken gewerkt.

Ten derde: wat de procedure betreft, insinueert men dat ik voor mijn beurt spreek. Ik, en ik alleen, als minister van Ruimtelijke Ordening, ben bevoegd om de plenaire vergadering samen te roepen. De regering komt maar aan bod op het moment van de voorlopige vaststelling, en dat is pas in het najaar. Ik had dus zelf de plenaire vergadering kunnen samenroepen en mijn voorstel op tafel kunnen leggen. Uit collegialiteit en met de gevoeligheid van dit dossier voor ogen is in de regering afgesproken om voort te discussiëren. Het zal dan niet zo zeer over de voetbalstadions alleen gaan, maar wel over alle randvoorwaarden waaraan dit project moet voldoen en over de beperkingen die uit het MER-rapport naar voren komen. Een van die beperkingen is wel dat de keuze voor Loppem gevolgen heeft voor andere keuzes en er moet toe leiden dat er in de groene rand van Brugge geen opeenstapeling van projecten komt. De regering in haar geheel zal die keuzes maken, maar de bevoegde minister moet wel een voorstel voorleggen.

De heer Jef Tavernier: Welke initiële vragen hebt u gesteld in het kader van het plan-MER? Ik heb daar geen antwoord op gekregen. Ik hoop dat men meer aandacht opbrengt voor de waterproblematiek en het overstromingsgevaar als men kiest voor Loppem, en alleszins meer dan vandaag in de studie gebeurt.

Minister Dirk Van Mechelen: Niet de regering, maar de MER-cel heeft aan het studiebureau een nota van 17 bladzijden met bijkomende vragen overgemaakt. Dit is een van de aspecten die daarin worden behandeld.

De heer Bart Caron: Er is iets waar we het eens over zijn: we hebben nood aan betere voetbalstadions in dit land, en ook Club Brugge verdient dat. De discussie gaat over de randvoorwaarden. De heer Decaluwe heeft een finale hint gegeven. Hoe moeten we uitleggen dat de buurman geen garage of tuinhuis mag bouwen, en ook goed omgaan met de gevoelige materie van de grote winkelcentra, waar grote maatschappelijke belangen een rol spelen? Ik pleit ervoor om alle procedures correct en ook hoffelijk af te handelen. We moeten luisteren naar alle partijen, en dan een wijze beslissing nemen ten bate van de voetbalsport. De andere aspecten zijn secundair.

De heer Frans Wymeersch: Ik stel vast dat u ten tweeden male geen elementen aangeeft die moeten aantonen dat u het dossier-Loppem kunt doordrukken. Tussen de lijnen hoor ik wel, als u het hebt over de collegialiteit in de regering, dat u al een en ander hebt afgetoetst en dat u toch zult slagen. Namens onze fractie dank ik u daarvoor en wens ik u alvast proficiat.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Johan Sauwens tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de toekomst van Atletiek Vlaanderen

De voorzitter: De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, Atletiek Vlaanderen is in 2001 opgericht. Het is een tewerkstellingsproject dat een aantal jonge atleten kansen geeft om te groeien: ze krijgen een inkomen, een begeleiding en kunnen trainingen volgen. Atletiek Vlaanderen heeft in de loop der jaren enkele kampioenen op wereldniveau opgeleverd. Het is een van de meest succesrijkste initiatieven van de toenmalige minister van Sport – een initiatief dat samen met de minister van Werk is genomen.

De mensen van Atletiek Vlaanderen hebben de jongste tijd het gevoel dat hun project wordt afgebouwd. Ik weet dat u het Vlaamse topsportbeleid helemaal wilt omvormen. We zullen dat debat in de commissie nog uitvoerig kunnen voeren. De ongerustheid is er ondertussen wel. Als ik het juist heb, loopt het contract volgende maand af. Die mensen zouden moeten weten welke trainers en begeleiders ze nog enig perspectief mogen bieden. U hebt de contracten die ze destijds hebben afgesloten naar uzelf toegetrokken. Mijn vraag is zeer concreet. Waarom draait u? Waarom wacht u met een antwoord waarin de toekomst van Atletiek Vlaanderen wordt verduidelijkt? Zelf pleit ik ervoor dat het project kan worden voortgezet.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Ik ben er ook van overtuigd dat het goed zou zijn dat dit project kan worden verdergezet. Ik wil daarin dus een positieve beslissing nemen, maar u weet dat ik dat maar kan doen op basis van een dossier.

Op 15 juli heeft de vzw een officiële aanvraag gedaan om een verlenging van het project te krijgen. De topsportmanager heeft toen onmiddellijk contact opgenomen met de verantwoordelijken van Atletiek Vlaanderen om te vragen om zo snel mogelijk een dossier binnen te brengen over een aantal essentiële punten: budget, doelstellingen van het project, evaluatie van de laatste vier jaar, selectie van atleten enzovoort.

Op 22 september is er een onderhoud geweest tussen de topsportmanager en de verantwoordelijken van Atletiek Vlaanderen. Men weet dat ik positief sta tegenover een verlenging. Er is een mondelinge toelichting gegeven over het dossier. Er is ook mondeling een evaluatie gehouden over de atleten. Men heeft gegarandeerd dat het schriftelijke dossiertje uiterlijk 9 oktober zou binnen zijn zodat ik het ter advies kan voorleggen aan de taskforce Topsport op 16 oktober.

Er is op dit ogenblik geen dossier. Er is ook nog geen gesprek geweest met mogelijke atleten. Nadat ik het advies heb van de taskforce – en we vragen altijd advies over alle beslissingen over topsport – neem ik zo snel mogelijk een beslissing. Maar ik moet wel een beslissing kunnen nemen op basis van een concreet dossier en op basis van concrete voorstellen en doelstellingen. Als ik dat niet zou doen, dan nemen we hier een beslissing in het luchtledige. Ik denk dat iedereen het ermee eens is, ook de verantwoordelijken van Atletiek Vlaanderen, dat dit dossier degelijk en zo snel mogelijk, voor het einde van de maand, moet worden ingediend.

Ik kan dus niet vroeger een beslissing nemen, omdat er geen dossier is. Maar ik hoop dat alles voor eind oktober afgerond zal zijn. Ik zeg het nogmaals: op basis van het verleden en op basis van de werking tot op heden van Atletiek Vlaanderen, sta ik positief tegenover het voorstel van verlenging. Maar ik moet wel een concrete beslissing hebben om het budget vast te leggen en juiste beslissingen over atleten te nemen.

De heer Johan Sauwens: Mijnheer de minister, uw antwoord verwondert me ten zeerste. Dit project bestaat acht jaar. Paul Thys en zijn mensen hebben jarenlang begeleiding gegeven aan Veerle Dejaeghere, Krijn van Koolwijk en Joeri Jansen. Ze hebben Tia Hellebaut en Kim Gevaert opgevangen vanaf het moment dat ze hun studies beëindigd hadden. Ze hebben hen mee begeleid tot de topprestaties die ze geleverd hebben.

Maar dit jaar zou het dossier niet in orde zijn. Dat verwondert me ten zeerste. Ik ben alleszins blij dat u ruimte

wilt geven en positief staat tegenover het verderzetten van het project, maar ik ken u niet, mijnheer de minister, als de man die zich gaat verschuilen achter kleine formuliertjes en regeltjes om zo'n belangrijk project te laten stoppen.

Minister Bert Anciaux: Daarom net dat ik hier durf te zeggen dat ik het wil verlengen, maar dat ik wel een dossier moet hebben om te weten hoe en welke middelen er nodig zijn.

U zou mij aanvallen – ik ken u – als ik het zou doen, zonder enig concreet dossier.

De heer Johan Sauwens: U hebt net gezegd dat u in juli een dossier hebt gekregen.

Minister Bert Anciaux: Nee, nee, ik heb geen dossier gekregen in juli. Ik heb alleen een formele brief voor verlenging gekregen. Dat is alles.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van mevrouw Margriet Hermans tot de heer Steven Vanackere, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over intrafamiliaal geweld en het tekort aan opvangplaatsen voor slachtoffers ervan

De voorzitter: Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans: Mevrouw de voorzitter, beste collega's, mijnheer de minister, het is natuurlijk niet de eerste keer dat over intrafamiliaal geweld vragen worden gesteld. Ook in de commissie is dat al gebeurd, onder andere door mevrouw Hoebeke.

Uit een recent rapport van het Antwerpse parket is toch weer gebleken dat de cijfers alarmerend hoog zijn. Zoals u weet, is er niet alleen intrafamiliaal geweld onder partners, maar treft het ook vaak kinderen. Nu blijkt dat de opvang nog altijd niet erg vlot verloopt.

De Vlaamse Regering werd – ik denk anderhalf jaar geleden – gedagvaard over een kind dat niet geplaatst kon worden. De vzw De Stobbe zat daarachter, als ik mij goed herinner. Toen heeft uw voorganger, minister Vervotte, gezegd dat we er echt iets aan moeten doen.

Het was en is nog steeds bijzonder schrijnend te weten dat kinderen bij wijze van spreken mishandeld worden in het huishouden, maar wegens gebrek aan opvang teruggestuurd worden naar datzelfde huishouden, om daar opnieuw in dezelfde situatie verder te moeten.

Er is toen beloofd dat er serieus aan gewerkt zou worden. Het is gewoon uit bekommernis dat ik u zou willen vragen hoever we staan met dit inhaalmanoeuvre.

De voorzitter: Minister Vanackere heeft het woord.

Minister Steven Vanackere: Mevrouw Hermans, u wijst terecht op het belang om alle signalen van partnergeweld goed op te pikken en daar ook iets mee te doen. In dat verband is het belangrijk om te zeggen dat de campagne die er is geweest, om te zorgen dat mensen spreken over partnergeweld, ook aanleiding geeft tot meer meldingen van partnergeweld. Partnergeweld dat niet wordt gemeld, is daarom niet afwezig. Dat relateert een beetje de cijfers over toenemende incidenten.

Als u spreekt over de dagvaarding van De Stobbe, wil ik toch even zeggen dat voor die dagvaarding tot bij een rechter is gekomen, er eigenlijk al een oplossing was gegeven. Mijn voorgangster, mevrouw Vervotte, heeft niet naar aanleiding van die dagvaarding beloofd er iets aan te doen, zij heeft uitgelegd dat zij er al iets aan deed, met name het creëren van het Globaal Plan. Zoals u weet, investeert dat 25 miljoen euro extra in extra plaatsen en realiseert daarmee 14 procent meer aanbod.

We hebben het Globaal Plan van minister Vervotte versneld doorgevoerd. Vanaf de zomer van 2007 heb ik dat derwijze versneld, dat de cijfers over de realisatie die aangekondigd waren in het Globaal Plan, eigenlijk vandaag al een feit zijn. Ondertussen hebben we ook een versterking gedaan van de crisishulpverlening. We hebben middelen ingeschreven om een extra centrum voor integrale gezinszorg mogelijk te maken. U weet dat ik, in overleg met de sector, bezig ben om een vervolgplan van het Globaal Plan van mevrouw Vervotte aan te vatten. We gaan daarmee van start.

Wat meer is, ik heb in het kader van de begrotingsbespreking 2009 al de nodige aanzetten gegeven om daar ook inhoud aan te geven. Ik wil dat graag in commissie verder toelichten.

Mevrouw Margriet Hermans: Ik volg voor een groot deel uw redenering, mijnheer de minister. Het is zo dat we van alle kanten de mensen, ook jonge mensen, aanmoedigen om het geweld aan te geven. Dat is een feit. Dat verklaart natuurlijk deels de wijziging van de statistieken. Ik geef dat toe.

Ik hoor ook dat er heel wat impulsen, niet alleen financieel maar ook organisatorisch, gegeven worden, maar u moet begrijpen dat het een bekommernis blijft. De mensen blijven zeggen dat ze kinderen naar huis moeten sturen. Dus vraag ik me af hoe wordt geëvalueerd op dit moment. Is er een positieve evaluatie? Ziet u een vooruitgang?

Minister Steven Vanackere: Ja, als het gaat over het aanbod, mevrouw Hermans, zie ik een versnelling van

het versterken van het aanbod. Maar nu u toch zegt dat er signalen blijven dat er te veel van dat soort incidenten zijn, nodig ik het parlement, en uiteraard ook de hele politieke wereld, uit om na te denken over de oorzaken van dat probleem.

Om niet alleen in een verhaal te stappen, zoals De Stobbe dat eigenlijk heeft geformuleerd, dat er extra aanbod moet komen om op te vangen waar het fout is gelopen, moeten er ook – en ik nodig iedereen uit om daar mee over te redeneren – inspanningen gebeuren om preventief gezinsversterkend te werken, op een manier dat dit soort narigheid voorkomen wordt in plaats van er alleen maar achteraan te lopen. Wij doen de twee. We zullen u kunnen aantonen, met cijfers, dat de versnelling van het aanbod een realiteit is, maar in het tweede Globaal Plan zal ik, nog meer dan in het vorige, de nadruk leggen op preventie, om te zorgen dat dit soort incidenten zo veel mogelijk vermeden kan worden.

Mevrouw Margriet Hermans: Ik wil alleen maar zeggen dat ik de minister daarin kan volgen en dat preventie en zorgen dat het vermeden kan worden, nog belangrijker wordt dan de opvang. Dank u wel, mijnheer de minister.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van mevrouw Vera Dua tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het beleid inzake bosuitbreiding in Vlaanderen

De voorzitter: Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw Vera Dua: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de aanleiding van mijn vraag is de alarmkreet van de milieubeweging enkele dagen geleden waarbij wordt gesteld dat er in Vlaanderen meer bos wordt gekapt dan heraangelegd. Vlaanderen is een zeer bosarme regio, een van de bosarmste in Europa. Indertijd werd er in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen gezegd dat er 10.000 hectare extra bos zou moeten bijkomen tegen 2007. Wat gebeurt er nu? Per jaar wordt er meer bos gekapt dan er geplant wordt. We gaan achteruit in plaats van vooruit. Bij vele ontbossingen moet er een bijdrage worden betaald met de bedoeling om nieuw bos aan te planten. U zit op een zeer dikke spaarpot, maar er wordt geen bos geplant.

Mevrouw de minister, we moeten naar structurele oplossingen. We hebben het Lappersfortbos en het Scheutbos in Kaprijke, heel belangrijke dossiers van bossen die zullen sneuvelen. Het probleem is dat 40.000 hectare bos in Vlaanderen in feite vogelvrij zijn

verklaard omdat ze volgens de ruimtelijke ordening een verkeerde bestemming hebben. Mevrouw de minister, als u het meent met het bos in Vlaanderen, moet u ervoor zorgen dat deze bossen worden beschermd. De zonevreemde woningen zijn de voorbije jaren geregulariseerd, al dan niet terecht. Zonevreemde bedrijven zijn geregulariseerd, al dan niet terecht. Nu is het de beurt aan de bossen. We moeten vermijden dat de 40.000 hectare bos die in verkeerde bestemmingen liggen, ook zullen worden gekapt zodat we onze bosarme regio verder behoeden van ontbossing.

Mevrouw de minister, op welke manier zult u voorkomen dat de situatie blijft bestaan dat we er op het vlak van bos op achteruitgaan in plaats van vooruit?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mevrouw Dua, ik sluit me aan bij uw bezorgdheid. Het is inderdaad moeilijk om een bosbeleid te voeren in een regio waar de druk op de ruimte bijzonder groot is. U hebt zelf aangehaald dat deze situatie al sinds ettelijke jaren bestaat. Ik geef enkele cijfers mee. Tussen 2001 en 2003 waren er gemiddeld 175 hectare ontbossingen per jaar. Dat is tussen 2004 en 2006 gestegen naar 224 hectare per jaar. Vorig jaar is er voor het eerst in lange tijd een afname gebeurd van 157 hectare vergunde ontbossingen. Mensen kunnen kiezen: ofwel betalen ze een bijdrage aan het Boscompensatiefonds ofwel proberen ze in natura te bebossen. U hebt een punt: we zien dat het aantal bebossingen in natura afneemt.

Het Boscompensatiefonds bevat inderdaad middelen. Als u zegt dat er geen inspanning wordt gedaan om daarmee gronden te kopen, wil ik dat nuanceren. Als ik de cijfers bekijk sinds 2001, in de periode 2000, 2001, 2002 bijvoorbeeld is er maar 3 hectare via de herbebossingspost gekocht. In 2003 is het wat toegenomen, namelijk 21 hectare. In 2007 is er 156 hectare grond gekocht specifiek om te herbebossen. We zaten vorig jaar voor het eerst met een positieve balans en is er evenveel grond gekocht om te herbebossen dan er machtigingen zijn verleend om te ontbossen.

U haalt terecht aan hoe we daar in de toekomst mee moeten omgaan. Samen met minister Van Mechelen ben ik op dit moment bezig om een zeer ernstige inspanning te leveren om een aantal ruimtelijke uitvoeringsplannen goed te keuren. In 2008 zijn er al vier definitief goedgekeurd en zes voorlopig vastgesteld. We komen tot een totaal van iets minder dan 2700 hectare natuurgebied, waaronder een belangrijk aantal hectare bosgebied. De ruimtelijke afbakeningsprocessen zijn tot op vandaag bezig, er wordt aan gewerkt. Dat neemt niet weg dat, zoals in het regeerakkoord is afgesproken, elke aankoop die gebeurt om te bebossen, ook afgetoetst wordt aan het actieve landbouwbeleid dat al dan niet op de grond

gebeurt. Dezelfde aftoetsing staat trouwens in artikel 36 paragraaf 2 van het decreet op het natuurbehoud.

Wat doen we voor de toekomst? Dat is eigenlijk vrij eenvoudig. We zullen die afbakeningsprocessen voortzetten, zoals trouwens ook werd afgesproken. We bekijken op welke wijze we in het bestaande besluit met betrekking tot de bebossing van landbouwgronden een bijkomende stimulans kunnen geven. U weet dat er een tijdje geleden ook een initiatief is opgestart om wie grond heeft om te bebossen enerzijds en wie graag een bijdrage zou willen leveren aan die bebossing anderzijds, bij elkaar te brengen. Die databank is vandaag actief. Ter zake zijn toch ook al een aantal mooie resultaten geboekt. Verder zijn er ook heel duidelijke afspraken gemaakt met de terreinbeherende verenigingen, die, zoals heel wat leden weten, ook in het kader van natuurbeheersplannen ontbossingen doorvoeren. Wettelijk gezien is er geen verplichting tot compensatie, maar er is heel duidelijk afgesproken met hen dat ook zij zullen overgaan tot compenserende bebossing.

Mevrouw Vera Dua: Mevrouw de minister, het blijft natuurlijk een feit dat u het gevecht voor grond – want daar komt het op neer – niet aan het winnen bent en waarschijnlijk nooit zult winnen. Daarom is de beste beleids optie ervoor zorgen dat onze bosoppervlakte minstens behouden blijft, ervoor zorgen dat de zonevreemde bossen worden beschermd en dat er daadwerkelijk een bestemmingswijziging komt voor de waardevolle bossen die nu in een gebied met industrie, woonuitbreiding of dergelijke als bestemming liggen. Dat is de enige optie. Anders zal de ontbossingsgolf, de kaalslag die nu gaande is, doorgaan. Vandaar nogmaals mijn oproep. U doet misschien inspanningen, maar met een zeer mager resultaat, om hier en daar een boom in de grond te krijgen. Goed, maar we zien daar niet veel van. Maar doe alstublieft inspanningen om te beletten dat de bossen die er zijn, zouden worden gekapt. Dat is wat we vragen. *(Opmerkingen bij CD&V)*

Ik heb tenminste bos bijgeplant. Dat kan van de anderen niet worden gezegd.

De voorzitter: Mevrouw Van der Borgh heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Mevrouw Dua, met veel plezier hoor ik u pleiten voor het beschermen van de bossen. Misschien moet u dat pleidooi eens herhalen voor de natuurverenigingen, meer bepaald bij Natuurpunt. Die organisatie kapt immers momenteel massaal bomen en bossen, zonder dat er nieuwe worden aangeplant: dat alles in het verhaal van habitat, van heide aanplanten enzovoort. Ondertussen verdwijnen daardoor heel veel bossen. Mevrouw de minister, moeten zij ook nieuwe bossen aanplanten als ze massaal bomen kappen?

Aan de leden wil ik terzijde ook nog meedelen dat onze collega in het federale parlement, de heer De Croo, een klein, maar toch niet onbelangrijk wetsvoorstel heeft ingediend, dat als doel heeft in Vlaanderen meer bos te creëren. Het gaat over een kleine wijziging aan de wet met betrekking tot de pachtovereenkomst, die kan helpen om meer bomen te planten. Wat mij nu echter voornamelijk bezighoudt, is het massale boskappen dat nu wordt gedaan door Natuurpunt, een vereniging die in stand wordt gehouden en betaald met belastinggeld. Mevrouw Dua, we steunen uw pleidooi voor het beschermen van de bossen, maar die natuurvereniging mag dan massaal bomen kappen.

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Mevrouw Dua, ik wil u er enkel op wijzen dat ik in juni al een gelijkaardige vraag heb gesteld aan minister Van Mechelen, die daar uitgebreid op heeft geantwoord. Een groot probleem is het feit dat in het ruimtelijk structuurplan wel een doelstelling, maar geen taakstelling is geformuleerd aan de diverse provincies. De ene provincie verwijst heel gemakkelijk door naar de andere om ook daadwerkelijk invulling te geven aan een beoogde taak.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Mevrouw de voorzitter, ik deel de bekommernis van mevrouw Dua: we moeten ervoor zorgen dat we ons bosareaal niet alleen behouden, maar het ook aanvullen. Ik heb deze ochtend verwezen naar de 10.000 hectare die we moeten realiseren. De minister was toen niet aanwezig. We zijn daar ver van verwijderd. We moeten terzake een extra inspanning doen. Mevrouw de minister, ik hoor van u – en ondersteun dat ten volle – dat de ruimtelijke afbakeningsprocessen volop gaande zijn. Misschien moeten we dat op de ene of andere wijze nog versnellen. Mevrouw Dua, ik geloof echter niet in een eenzijdige aanpak waarbij we van vandaag op morgen alle zonevreemde bossen zone-eigen maken. Voor dat proces verwezenlijkt is, zullen, vrees ik, de meeste van die bossen verdwenen zijn.

Een dergelijke eenzijdige aanpak zal veeleer een negatief gevolg hebben voor ons bosareaal. Er is wel een verschil met zonevreemde woningen. Bij zonevreemde woningen wilden de eigenaars die woningen behouden. Als we die 40.000 hectare van hogerhand eenzijdig gaan beschermen zonder duidelijke afbakeningsprocessen en compensatieregelingen, zullen we binnen de kortste tijd de helft ervan zien verdwijnen.

Minister Hilde Crevits: Er is hier veel gezegd. Dat toont aan dat de visie en het beleid rond het gebruik van ruimte geen eenzijdig verhaal mag zijn. Het is een verhaal met heel veel kanten. Het heeft alles te maken met het zorgvuldig afbakenen en invullen van de ruimte. Ik

heb gewezen op de initiatieven in samenwerking met de minister bevoegd voor Ruimtelijke Ordening om die ruimtelijke uitvoeringsplannen vorm te geven. Ik wil duidelijk stellen dat het niet klopt dat er vandaag zomaar in het wilde weg kaalslag plaatsvindt. Elke ontbossing moet worden aangevraagd, er moet toestemming voor worden gegeven.

De ontbossingen waar u naar verwijst, mevrouw Van der Borgh, gebeuren binnen het kader van een goedgekeurd natuurinrichtingsplan. Ik zei net al dat er afgesproken is met de terreinbeherende verenigingen dat ook zij voor compensaties zorgen. Die afspraken liggen vast, die bezorgdheden worden gedeeld. Dat toont juist aan dat we met alle actoren op het terrein verder moeten werken.

Mevrouw Vera Dua: Mevrouw de minister, zolang de bestemming van die zonevreemde bossen niet wijzigt, hebt u weinig in handen om een vergunning te weigeren. Daar is iedereen het over eens. U kunt nog wat tegenspartelen, u kunt proberen nog een en ander te redden. Maar zolang de ruimtelijke ordening tegen het bos gericht is, zit u vast.

Mijnheer Sannen, ik geloof daar wel in. Ik ben er vast van overtuigd dat de bestemmingswijziging voor waardevolle bossen de oplossing is. Volgens u kunnen we dat niet van bovenaf dicteren. Ik ben er vast van overtuigd dat er ongelooflijk veel Vlamingen de bescherming van waardevolle bossen via een bestemmingswijziging zouden steunen. U hebt daar de steun van de bevolking. Waarop wachten we? Het is aan u, mevrouw de minister, en aan minister Van Mechelen om de schaarse bossen die we hebben nog te redden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van mevrouw Annick De Ridder tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, over het gebruik van slimme verkeerslichten

ACTUELE VRAAG van de heer Carl Decaluwe tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over een meer optimale afstelling van verkeerslichten

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, ik werd vanmorgen in de wagen aangenaam verrast toen ik op de radio de resultaten hoorde van de VAB-studie. Er werd nagegaan wat het

effect is van het beter afstellen van verkeerslichten op de filevorming en de duur dat men in de wagen doorbrengt. Men is gaan kijken in Nederland. Door enkele veeleer minimale aanpassingen werden het aantal file-uren met maar liefst 2,5 miljoen teruggebracht.

Men heeft die situatie geëxtrapoleerd naar de Vlaamse wegen. We zouden 1 op 5 Vlaamse kruispunten moeten aanpassen. Daardoor zouden we dezelfde winst kunnen boeken qua tijdsbesteding. De maatschappelijke kost zou met 25 miljoen euro dalen. Wij hadden al langer dat idee. U herinnert zich de resolutie die onder impuls van mijn partij werd ingediend en in juni werd goedgekeurd. We pleiten daarin om na te gaan of we door het gebruik van slimme verkeerslichten inderdaad tot een vermindering van de filetijd komen. De slimme verkeerslichten vormen slechts één aspect. De VAB-studie heeft het over heel wat meer, waaronder het afstellen van de lichten, het bekijken van infrastructurele ingrepen en het onderzoeken van de doorstroom van openbaar vervoer en voetgangers.

Mevrouw de minister, mijn vraag was oorspronkelijk gericht aan minister Van Brempt. Welke maatregelen zult u treffen om de file-uren te verlagen en tegelijk de verkeersveiligheid op te krikken? Hoe zult u dat doen in samenhang met de resolutie die het Vlaams Parlement dit jaar in juni goedkeurde?

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mevrouw De Ridder heeft een perfecte vraag gesteld, ik moet ze dus eigenlijk niet meer stellen. Ik heb zopas het antwoord van minister Van Brempt gelezen op Belga, dit is dus een non issue-debat. Het is een beetje typisch voor haar om vooraf te antwoorden. Maar de bevoegdheid ligt bij u, mevrouw de minister.

Mevrouw De Ridder heeft het probleem goed geschetst naar aanleiding van de VAB-studie. U bent verantwoordelijk voor verkeersveiligheid, de inrichting van zwarte punten en het wegenonderhoud. De regering drijft de inspanningen jaar na jaar op. De vragen van de VAB zijn natuurlijk terecht, maar ik wil het specifiek over de doorstroming hebben. Dat is meer dan filebestrijding. Het heeft ook positieve milieu-effecten zoals minder CO₂-uitstoot en minder fijn stof. Het fileprobleem is wel het meest voelbaar voor de chauffeurs.

Mevrouw de minister, welke maatregelen hebt u al genomen en vooral, welke maatregelen kunt u nog nemen om doorstroming op de wegen te bevorderen?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Er zijn vandaag ongeveer 1.400 kruispunten met verkeerslichten in Vlaanderen. De VAB had het deze morgen over 1.600, maar er zijn

er enkele verdwenen omdat we in het kader van de zwarte punten bepaalde kruispunten herinrichten. Het zal u misschien verbazen, maar die zijn allemaal een beetje slim. Mijnheer Peumans, ik had wel verwacht dat u luid zou roepen dat dat niet zo is.

Wat bedoel ik daarmee? Op de lichten staat ofwel een cameraatje, ofwel werkt het met detectie. Binnen een marge wordt rekening gehouden met de verkeersstroom die aankomt. Als er verkeer aankomt, dan blijft het langer groen, maar als de verkeersstroom van twee kanten groot is, dan wordt dat evenwichtig verdeeld. Een verkeersdeskundige heeft ooit gezegd dat je het kunt vergelijken met een taart. Als je de taart voor de ene rijrichting groter maakt, dan blijft er minder over voor de andere rijrichting. Maar we kunnen vooruitgang boeken. We zijn daar nu mee bezig. De resolutie is nog maar een paar maanden oud.

Er is ook een task force doorstroming waarin systematisch tellingen gebeuren. Per jaar kunnen we ongeveer 300 kruispunten aanpakken. Er wordt beter afgestemd, er wordt gekeken naar gewijzigde verkeerssituaties. In de resolutie heeft het parlement ook gevraagd of het mogelijk is om met een proefproject te starten om na te gaan hoe we dat in andere zones kunnen doen.

Op dit ogenblik loopt er zo'n proefproject in Leuven. Eén computer stuurt een aantal kruispunten achter elkaar en laat het verkeer op die manier doorstromen. De resultaten zijn positief. Wellicht zullen we daaruit kunnen afleiden dat we kunnen investeren in lussen van geschakelde kruispunten met verkeerslichten.

Binnenkort is er in de regio Antwerpen ook zo'n proefproject. Eind dit jaar zullen we definitieve beslissingen kunnen nemen.

Mevrouw Annick De Ridder: Ik dank de minister voor haar antwoord.

Mevrouw de minister, het verheugt me dat u mee in dit verhaal stapt, dat u er nadrukkelijk positief tegenover staat.

Ik heb misschien nog een bedenking. Tussen slimme en minder slimme verkeerslichten bestaat er natuurlijk een grijze zone. Ik heb de afgelopen maanden gemerkt dat afhankelijk van de verkeersspecialist met wie men spreekt, de verkeerslichten al dan niet slim zijn. Er is op dat vlak nog heel wat werk aan de winkel.

Ook blijkt uit de VAB-studie dat een deel van de detectielussen stuk is. Het zou op zich al soelaas kunnen bieden indien we daar werk van maken.

U hebt mijn aandacht geprikkeld met het slot van uw betoog. Ik ben nu natuurlijk benieuwd naar waar in Antwerpen het proefproject, dat kadert in de uitvoering

van onze resolutie, zal lopen. Misschien hebt u daar al duidelijkheid over, en zo ja, dan verneem ik dat graag.

De heer Carl Decaluwe: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Naar aanleiding van de voorbeelden zou ik u willen zeggen: vergeet West-Vlaanderen niet.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mevrouw de minister, ik houd het heel kort, want we mogen maar één vraag stellen. Bent u bereid om het aantal ingenieurs-verkeerskundigen uit te breiden en om hen op stage te sturen naar Nederland?

Ik zal u zeggen waarom. U kunt dat ook bij Verkeer en Waterstaat zien. Ik stel 's avonds na de spits vast dat de verkeerslichten nog juist hetzelfde werken als tevoren, zelfs als er geen verkeer meer van de zijstroken komt. Ik nodig u met heel veel plezier uit in Limburg. Ik zal u tien plaatsen laten zien waar dit gewoonweg niet wordt toegepast en daarna gaan we gezellig samen eten. Ik denk aan de uitspraak van een van de ambtenaren, ik ken die man, dat men geen personeel heeft om dit soort van werkzaamheden te doen. Dat is de realiteit.

Wilt u het aantal mensen uitbreiden, want er studeren voortdurend verkeerskundigen af, en wilt u hen op stage sturen naar Nederland?

De voorzitter: De heer Koninckx heeft het woord.

De heer Flor Koninckx: Mevrouw de minister, ik kreeg graag wat bijkomende informatie. U spreekt van 1400 kruispunten in Vlaanderen. De vergelijking met Nederland gaat natuurlijk pas op als we gelijke dingen vergelijken. Over hoeveel kruispunten ging het in Nederland? Als dat er dubbel zoveel waren, dan is de verwachte winst bij ons natuurlijk minder.

Is de techniek die achter het systeem in Nederland zit, dezelfde als de techniek die we in Vlaanderen gebruiken? Als dat niet het geval is, is het misschien het moment om eens te bekijken of we niet kunnen overschakelen op de technologie die in Nederland wordt gebruikt, als die dan toch zo winstgevend en positief is, of hoe we onze technologie in de toekomst kunnen bijsturen.

Minister Hilde Crevits: Dit zijn heel wat extra vragen.

Mevrouw De Ridder, ik moet uw nieuwsgierigheid nog wat op de proef stellen. Ik weet dat er drie systemen zullen worden getest in de regio Antwerpen, maar de informatie over waar dat precies zal gebeuren, heb ik niet bij de hand. Ze zal u bezorgd worden.

Wat de detectielussen betreft, klopt het dat een aantal van die lussen vrij regelmatig stuk zijn. Dat wordt onderhouden.

Mijnheer Peumans, we moeten twee zaken onderscheiden. Er zijn drie ingenieurs fulltime bezig met de problematiek en zij worden in de provinciale afdelingen ondersteund door drie mensen. In het totaal zijn er dus 18 mensen mee bezig.

Mijnheer Koninckx, uiteraard is het bijzonder interessant om een vergelijkende studie te maken met wat in Nederland is gebeurd inzake het aantal, de frequentie en hoe dicht de kruispunten bij elkaar liggen. Wie deze morgen goed naar de radio heeft geluisterd, heeft het antwoord van de Nederlandse verkeersdeskundige gehoord op de vraag om dit nu eens te extrapoleren naar de Vlaamse situatie. De man antwoordde dat hij dat helemaal niet kan doen, dat hij er niet garant voor kan staan dat de berekeningen juist zijn omdat hij de Vlaamse situatie niet kent. Ik kan dus wel de garantie geven dat de vergelijking zal worden gemaakt, dat een en ander zal worden onderzocht.

Mijnheer Peumans, maakt u zich maar geen zorgen, ik neem het engagement op me om de goede dingen die in Nederland gebeuren, ook hier mee te evalueren. We proberen het goede dat elders bestaat, zo veel mogelijk ook hier te introduceren.

Mevrouw Annick De Ridder: Wij kijken daar natuurlijk reikhalzend naar uit en ik noteer, mevrouw de minister, dat ik een deel van uw antwoord schriftelijk zal mogen ontvangen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Van Malderen tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over een actieplan voor de textiel-, hout- en meubelsector

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, na een periode van economische hoogconjunctuur en dalende werkloosheidscijfers, zitten we nu duidelijk in economisch zwaar weer. De maand september heeft zich aangekondigd als een zwarte maand, met name in de textiel- en houtbewerkingsector. UCO kondigde de sluiting aan van een vestiging in Gent, waarbij 400 ontslagen zouden vallen, Beaulieu in Wielsbeke kondigde bovenop 109 vroeger aangekondigde ontslagen 209 afvloeiingen aan, Domo Zwijnaarde ging in herstructurering. De federatie van de textielsector, Fedustria, gaat uit van een jobverlies voor 2000 mensen op zeer korte termijn.

In heel wat streken betekent dit dat de textielsector, die er vaak aan de basis lag van de industrialisering,

vandaag zo goed als verdwenen is. Ik verwijs naar de streek van Aalst en Ninove, waar de textielindustrie echt de basis vormde van de industrialisering. Door deze golf van herstructureringen is de sector daar vandaag eigenlijk zo goed als verdwenen.

Dat zou het beeld kunnen oproepen dat er voor deze specifieke sector met een heel rijke traditie geen toekomst meer zou zijn in Vlaanderen. Ook dat wordt, zoals zo vaak, tegengesproken door de cijfers. De sector is vandaag nog altijd goed voor 50.000 tewerkgestelden en een omzet van 12 miljard euro.

Het is opmerkelijk dat er vanuit de sector, en gedragen door de verschillende componenten van die sector, al vroeger een initiatief is genomen om een witboek te maken met een dertigtal aanbevelingen om de sector in Vlaanderen duurzaam een kans te geven. En kijk: deze morgen werd een rondetafelconferentie aangekondigd die dat witboek zal bespreken en een actieplan zal opstellen.

Mevrouw de minister, wat is de verdere timing met betrekking tot dit actieplan? Wat gaat u meenemen naar de sector? Welke antwoorden biedt u op het witboek zoals dat is uitgetekend?

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Mijnheer Van Malderen, ik deel uw analyse dat het economisch een moeilijkere periode is en wordt. We kennen de groeivertraging, de prognoses schommelen momenteel tussen 1,3 en 1,6 percent economische groei. Het wordt economisch en conjunctureel een moeilijke periode.

Dat is ook de reden waarom ik in het zomerreces de vakbonden heb uitgenodigd om daarover te spreken. Met de jobkorting hebben we ook heel nadrukkelijk willen aangeven dat we naast de koopkracht ook de concurrentiekracht in het oog moeten houden. Met die jobkorting konden we immers iets doen aan de koopkracht zonder de concurrentiekracht van onze bedrijven verder aan te tasten.

De textielsector is vandaag inderdaad nadrukkelijk in het nieuws met herstructureringen en sluitingen. De sector heeft daar echter deels op geanticipeerd door een witboek op te stellen. Dat is ons in juli overhandigd en werd in september voorgesteld aan de verschillende kabinetten. We werken daar nu rond vijf thema's. Eén: de mondiale context. We hebben daar vanuit Vlaanderen natuurlijk niet altijd greep op, maar ik heb onder meer aangekondigd dat we in 2009 naar een verdubbeling gaan van onze aanwezigheid in de BRIC-landen en in het Midden-Oosten.

Twee: innovatie. We zijn tevreden over het IWT, maar vragen ook nadrukkelijk om een verruiming naar

niet-technologische aspecten. Drie: ondernemingsklimaat. Het is zoals gezegd cruciaal dat we de concurrentiekracht van onze bedrijven kunnen vrijwaren. Dat is voor mij ook de uitdaging van het IPA. Vier: milieubewust ondernemen. Dat gebeurt onder leiding van het kabinet van minister Crevits, omdat daar voor de sector rond grijswater nog heel wat concrete punten liggen. Vijf: menselijk kapitaal. Dat stuk neemt de minister van Werk voor zijn rekening.

We werken die vijf thema's nu verder uit met de kabinetten. In oktober komen we opnieuw samen, met de ambitie om in december de rondetafelconferentie te houden. Die rondetafels doen we natuurlijk heel vaak met werkgevers- en werknemersorganisaties, dat is zo in automotive, in life sciences en dergelijke. We moeten dat doen in goed overleg, waarbij iedereen de ernst van de situatie inziet. Maar dat er dan actie komt op 6 oktober, dat vind ik persoonlijk niet goed.

Dat vind ik persoonlijk niet goed. Wat de automotive betreft, heb ik het ooit moeilijk gehad met de heer Jorissen. Ik waardeer echter bijzonder dat hij zijn nek heeft durven uitsteken voor zijn sector. Hij heeft gezegd dat het niet het moment is om acties te voeren. Ik vind dat bijzonder verstandig. We kunnen het ons immers op economisch vlak niet veroorloven om acties te voeren.

De heer Bart Van Malderen: Ik waardeer uw opmerking, los van de inhoud. In het witboek staat een heel aantal vrij concrete voorstellen. Ik kijk uit naar de antwoorden die daarop zullen worden gegeven. Ik zal u daarover bevragen wanneer de tijd daar rijp voor is. Van de federale overheid weten we intussen wat we ervan kunnen verwachten. Dat is ook mede de aanleiding van de stakingsacties op 6 oktober. Vlaanderen moet proberen een aantal concrete antwoorden te bieden.

Wat me vooral verheugt in het witboek, is dat er heel duidelijk een keuze wordt gemaakt voor een innovatieve aanpak daar waar we vandaag niet zo goed scoren, meer bepaald in de energievoorziening en het duurzaam omspringen met energie. De sector vraagt om een tandje bij te steken in de ecologieondersteuning. We moeten ons daarop concentreren en minder op wat er op federaal vlak niet gebeurt.

De voorzitter: Mevrouw Poleyne heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyne: Mevrouw de minister, u hebt net de vijf punten uit het actieplan opgesomd. Ik mis daarbij een beetje het aspect van de opleiding. U hebt gesproken over het menselijk kapitaal en daarbij verwezen naar de minister van Werk. Wat echter de textielsector betreft, gaat het enerzijds slecht terwijl de bedrijven anderzijds schreeuwen om afgestudeerden technisch textiel uit het secundair onderwijs en om textielingenieurs. Er zijn echter nog nauwelijks leerlingen

en studenten die deze richtingen volgen. Er is dus nood aan een actieplan en een campagne om leerlingen in die richtingen aan te trekken.

De voorzitter: Mevrouw Morel heeft het woord.

Mevrouw Marie-Rose Morel: Mevrouw de minister, het verheugt me dat u uitkijkt naar de samenwerking met de heer Jorissen. Ik wil er ook nog aan toevoegen dat de heer Jorissen als een van de eersten in het vakbondslandschap heeft ingezien dat de Vlamingen veel beter alleen werk kunnen leveren dan wanneer er permanent moet worden samengewerkt met in zijn geval de FGTB. Ik ben blij dat u de absolute verdiensten van de heer Jorissen inziet.

Minister Patricia Ceysens: Ik heb de vijf thema's opgesomd. In oktober zullen we klaar zijn met de antwoorden die nu worden voorbereid. Dan zal blijken of er een campagne nodig is in die sector. Dat maakt deel uit van het luik menselijk kapitaal. Wij hebben een traditie van overleg met werkgevers en werknemers. Dergelijke acties zijn daarin verschrikkelijke stoorzenders waar ik het erg moeilijk mee heb. Vandaar mijn waardering voor de heer Jorissen, die zijn nek uitsteekt. Wie blijft hame ren op de koopkracht, moet begrijpen dat wanneer we in een loonspiraal komen, het zal gaan over werkloosheid.

De heer Bart Van Malderen: Ik weet niet of de heer Jorissen zo blij zal zijn met een aantal complimentjes die hem hier worden gemaakt.

Het lijkt me heel belangrijk dat we een duidelijk signaal geven. Ik sluit me aan bij mevrouw Poleyn dat die sector in Vlaanderen een toekomst heeft. We krijgen evenveel signalen over leeglopende textielopleidingen en over knelpuntberoepen die niet ingevuld raken, precies omdat mensen onzeker zijn en de sector vecht met een imago dat eigenlijk niet terecht is. Het gaat om een zeer innovatieve en ambitieuze sector die in het verleden de basis heeft gelegd voor heel wat welvaart. We hopen dat dit ook in de toekomst zo zal blijven.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

VERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2009

Bespreking (*Voortzetting*)

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de voortzetting van de bespreking van de verklaring van de Vlaamse Regering betreffende de algemeen maatschap-

pelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2009.

De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mevrouw de voorzitter, geachte leden van de regering, geachte collega's, vorige maandag heeft minister-president Peeters tijdens het voorlezen van de Septemberverklaring zijn punt gemaakt. Mijnheer de minister-president, nog nooit tijdens deze legislatuur heeft het voorlezen van de Septemberverklaring zo lang geduurd. Het is goed dat het eens iets anders was dan een debat over de communautaire problemen. Maar nooit tijdens deze legislatuur was uw verklaring zo weinig bezielend. Soms waren de presentatie of enkele opmerkingen in de marge zelfs misplaatst vrolijk. Dat is wel mijn persoonlijke mening. Ik zou het hier echter vooral willen hebben over wat in de tekst staat.

Mijnheer de minister-president, in tegenstelling tot de klassieke 3 Suisses hebt u uw verklaring opgehangen aan een paar grote lijnen. We kennen ze allemaal: de investeringsregering die haar sociaaleconomisch draagvlak wil verbreden, die de kwaliteit van het leven wil verhogen en die dit alles een beetje wil inpakken in een duurzaam kleedje.

U presenteerde een procentuele balans van de afgelopen vier jaar Leterme-Peeters. 91 percent van het Vlaamse regeerakkoord zou uitgevoerd of in uitvoering zijn. Toch vraag ik me af hoe u tot deze allesbehalve bescheiden balans bent gekomen en of deze op wellicht kwantitatieve gegevens gebaseerde balans ook voldoende kwaliteit heeft. En daar zou ik het met u en de collega's over willen hebben. Ik zal me focussen op de lijnen die u zelf hebt uitgetekend.

Is deze Vlaamse Regering een investeringsregering? Ongetwijfeld is deze regering een investeringsregering. Maar waarin investeert ze? En vooral, hoe compatibel is de ene investering met de andere? We hebben het deze morgen al even aangeraakt: hoe coherent is de visie? Ik zie vooral een opsomming van oranje, blauwe en rode verlanglijstjes maar geen echte samenhang. Die luxe kunt u zich natuurlijk permitteren in een rijk land als Vlaanderen.

Mijnheer de minister-president, het viel ons op dat u, vergeleken met vorige jaren, veel minder combattieve taal sprak over Vlaanderen in Actie en, vooral dan, over het onderdeel logistiek en Vlaanderen distributieland. Ik hoop dat u samen met uw coalitiepartners inziet dat dit niet langer houdbaar is voor Vlaanderen. We rijden ons op alle vlakken vast, en niet alleen letterlijk maar ook figuurlijk. Als ik kijk naar de infrastructuurprojecten waar u nog van droomt, en waarvan er de komende maanden ongetwijfeld nog verschillende op de regeringstafel zullen belanden, dan is dat voortschrijdend inzicht er helaas nog niet.

Als het van u en uw investeringsregering afhangt, dan krijgen we een logistieke haven van Antwerpen tot Luik. En zelfs gouverneur Stevaert is in dezen uw bondgenoot. Hij wil de hele as tot Luik verlogistiekten. Als uw plannen doorgaan, komt er een broertje van het Deurganckdok bij, dwars over Doel. We worden op 200 hectare transport- en logistieke zone getrakteerd in Wommelgem-Ranst. Er komt een groot bedrijventerrein aan de luchthaven van Deurne. Alleen vraag ik me af hoe men daar vanaf zal geraken. We krijgen een verbreding van het Schipdonkkanal. We krijgen maar liefst een verdubbeling van de vrachtcapaciteit van de luchthaven van Zaventem. We krijgen een enorme toename van distributiebedrijven in de rand rond Brussel, die dan allemaal een weg moeten zoeken over een in capaciteit verdubbelde ring. Binnenkort krijgt ook Brussel zijn BAM-dossier.

Mijnheer de minister-president, legt u eens uit hoe u dit allemaal kunt verzoenen met alle andere uitdagingen waar we voor staan en waar ook u, onder meer in uw regeerverklaring, naar verwijst? Hoe wilt u de achterstand van ons land wegwerken ten opzichte van de koplopers in Europa op het vlak van de aanpak om het aantal verkeersslachtoffers te verminderen? We zien dat sinds vorig jaar het aantal zware verkeersslachtoffers en doden op de autosnelwegen opnieuw is beginnen stijgen.

Mijnheer de minister-president, hoe zult u het aantal verliesuren ten gevolge van files en het aantal verkeersongevallen terugschroeven? Hoe zult u de luchtvervuiling binnen aanvaardbare perken brengen? Hoe zult u de Europese doelstellingen in verband met fijn stof en NOx halen?

Daarnaast is er natuurlijk nog de CO₂-uitstoot. U maakt zich sterk dat we de Kyotodoelstelling voor 2012 zullen halen. Dit is mogelijk. Ik ben er echter nog niet van overtuigd. Het zal alleszins niet aan de inspanningen op het vlak van het verkeer te danken zijn. We zijn nog steeds ongeveer 25 percent van de doelstelling voor 2012 verwijderd. Ik zwijg hier nog over de Europese ambitie om de CO₂-uitstoot tegen 2020 met 20 percent terug te dringen. Indien ik u goed heb begrepen, wilt u hier ook voor gaan.

Hoe rijmt u dit alles met de verwachte toename van het vrachtvervoer met 20 tot 40 percent in de loop van de komende twintig jaar? Ik vrees dat u er met slimme logistiek en met monstertrucks op de Vlaamse wegen niet zult komen.

Blijkbaar denken bepaalde partijen binnen de Vlaamse Regering, zoals ik deze ochtend uit de mond van de heer Sannen mocht vernemen, er ook zo over. Zelfs de heer Bruyninckx, bestuurder van de Antwerpse haven, “verlaat zijn dokkenobsessie”. We zijn benieuwd. Ziet hij in dat de economische meerwaarde van Vlaanderen als een doorvoerland voor containers beperkt is? Realiseert hij

zich inmiddels dat de eindbalans er anders uitziet indien alle externe kosten, zoals economisch verlies, verkeersslachtoffers, milieuvervuiling en ziektekosten, mee in rekening worden gebracht? Toch blijft de heer Bruyninckx voor een dwars over Doel gelegen Saefthinghedok pleiten. Begrijpe wie begrijpen kan.

Onze havens hebben Vlaanderen welvaart opgeleverd. België is de zevende rijkste natie ter wereld. Vlaanderen is een welvarende regio. Wat het bruto binnenlands product (bbp) per inwoner betreft, gaan enkel Ierland en Nederland ons voor. Moeten we ons niet eens durven afvragen of het bbp per inwoner de correcte maatstaf is om de welvaart, het welzijn en vooral de levenskwaliteit te meten? Moeten we ons niet de vraag stellen of iedereen in deze kwaliteit deelt?

Groen! is voorstander van het invoeren van een duurzaamheidsindicator, bijvoorbeeld de ondertussen internationaal aanvaarde norm Index for Sustainable Economic Welfare (ISEW), als maatstaf voor welvaart en kwaliteit. Deze indicator houdt rekening met duurzaamheid, rechtvaardigheid en economische solidariteit.

Op deze manier heb ik het verband gelegd met de tweede lijn in de Septemberverklaring, met name de levenskwaliteit. Gaat Vlaanderen er kwalitatief op vooruit? Ik moet eerlijk bekennen dat ik onder de indruk ben van de bijkomende budgetten voor het onderwijs en voor wat ik met een verzamelterm ‘zorg’ noem. Wat de zorg voor kinderen betreft, gaat het om de uitbreiding van de kinderopvang. Wat de zorg voor jongeren betreft, gaat het om een verhoging van de capaciteit. Verder is er meer geld voor de gezinszorg. Financieel gaan we er alleszins op vooruit.

De vraag is of het niet om een druppel op een hete plaat gaat. Op veel terreinen blijven de wachtlijsten groeien. Zelfs met een veelvoud van het budget zouden we er niet raken. We hebben daarnet met mevrouw Hermans over het intrafamiliaal geweld en de wachtlijsten kunnen debatteren. Enkel in Antwerpen staan ongeveer 1300 jongeren in een problematische opvoedingssituatie op de wachtlijst voor een opvangplaats. We kennen de ellenlange wachtlijsten voor schuldbemiddeling door het OCMW. Ik kan zo nog even doorgaan.

We kunnen ook de stap naar het onderwijs zetten. Bij het begin van het lopende schooljaar hebben een aantal psychologen en therapeuten met betrekking tot de psychische gezondheid van onze kinderen en jongeren aan de alarmbel getrokken. Als ze de seismografen zijn van wat in de samenleving beweegt, gaat het niet de goede kant uit. De hulpverleners krijgen uitgebluste en eenzame kinderen in hun praktijk. De kinderpsychiaters melden ons dat steeds meer kinderen aan psychische aandoeningen lijden.

Mogen politici zich hier zorgen om maken? Heeft de Vlaamse Regering hier een afdoend antwoord op?

Een ander doch zeer vergelijkbaar voorbeeld is het hoge aantal zelfdodingen in ons land. We waren gisteren getuige – ik denk dat iedereen geschokt was door de beelden – van het zoveelste zinloze geweld, dit keer in Finland. Een aantal jongeren is er vermoord door een leeftijdsgenoot. Wat drijft jongeren zover?

Ook ons land scoort zeer slecht op het vlak van zelfdoding en problemen met betrekking tot geestelijke gezondheidszorg. In de VRIND, de Vlaamse Regionale Indicatoren, heb ik kunnen vinden dat de Vlaamse zelfdodingcijfers jammer genoeg samen met de Finse tot de hoogste in de EU behoren. In België ontnemen 2,5 keer meer jongeren zich van het leven dan in Nederland. Meer dan 50.000 personen kregen hulp in een centrum voor geestelijke gezondheidszorg, en dat voor een 'welvarende' regio.

Mogen we ons zorgen maken? Vandaag leven 700.000 Vlamingen of meer dan 1 op 10 nog steeds onder de armoedegrens. Dat zei ook de minister-president in zijn Septemberverklaring. We weten allemaal hoe erg woon- en energieprijzen wegen op het budget van de laagste inkomens. Ze zijn bovendien vaak een grond voor uitsluiting op andere domeinen. Wat stellen we vast? Ondanks het stijgende BBP daalt het aantal Vlamingen dat moet rondkomen met het inkomen onder de armoededrempel niet. Ter illustratie: uitgerekend vandaag wordt aan de universiteit van Antwerpen zeer symbolisch op een studiedag de dramatische situatie van armoede bij allochtone vrouwen besproken.

Dit staat in zeer groot contrast met de fameuze jobkorting, waar deze regering maar liefst 717 miljoen euro voor over heeft. Als electorale stunt kan dat tellen! Mijnheer de minister-president, dat u deze korting in deze moeilijke tijden van koopkracht zou geven aan de lagere inkomens, kunnen we begrijpen. Maar 250 euro voor elke werkende Vlaming, ook de zeer welgestelde, begrijpen we niet als we de problemen zien waarover we daarnet spraken. Dat mensen met een vervangingsinkomen én de Brusselse Vlaming daarbij in de kou blijven staan, deert de Vlaamse Regering blijkbaar niet.

Ik hoor trouwens dezelfde echo's bij de liberale en socialistische vakbonden. Het ACW was kortgeleden in de aanzet naar het debat over de begroting 2009 zeer scherp. Ik citeer: "Sommigen verkopen fiscale cadeaus als koopkrachtmaatregelen. Wat ze met gulle hand rondstrooien voor iedereen, is echter niet meer inzetbaar voor de echte noden en al zeker niet voor wie echt arm is." Waarvan akte, zou ik zeggen.

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer Daems, ik begrijp dat u het misschien moeilijk hebt met deze niet

onbelangrijke fiscale maatregel, maar ik wil uw aandacht op één feit vestigen. In Vlaanderen hebben we de absolute plicht om ervoor te zorgen dat we mensen stimuleren om aan de slag te gaan. We verhogen daarmee de slagkracht van onze ondernemingen. We proberen daardoor op een duurzame manier onze welvaart veilig te stellen.

Ik wil u informatief twee cijfers geven. Een werkloze kost vandaag gemiddeld 10.400 euro aan de sociale zekerheid. Als een werkloze wordt geactiveerd, ligt zijn opbrengst voor de overheid gemiddeld geraamd tussen de 20.000 en 27.000 euro. Maak even in mijn plaats de rekensom en u activeert morgen 20.000 mensen extra, waardoor de lastenkorting zichzelf terugbetaalt en de sociale zekerheid duurzaam wordt gered. *(Applaus bij Open Vld)*

De heer Rudi Daems: Mijnheer de minister, ik begrijp heel goed het argument van de werkloosheidsval. Ik denk niet dat de jobkorting zoals ze is geconcipieerd een antwoord biedt op wat u als probleem stelt.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer Daems, kent u de werkzaamheidsgraad bij de 55-plussers? Die bedraagt op dit ogenblik amper 31 percent. Ook daar moeten we proberen de mensen te stimuleren om aan de slag te blijven. *(Opmerkingen van de heer Jan Peumans)*

Mijnheer Peumans, u bent de gelukkige uitzondering.

De heer Rudi Daems: Het derde luik is voor ons, ecologen, het belangrijkste: hoe duurzaam is het kleedje dat de Vlaamse Regering aantrekt? Wel, dit luik is voor ons de grootste tegenvaller. Ik betwijfel zelfs dat dit oordeel u verbaast, want u hebt hier dit luik niet echt met veel overtuiging gepresenteerd. Op dat vlak is de Vlaamse Regering vlakaf gezakt. De vraag is natuurlijk wat men allemaal onder "duurzaam" moet verstaan. Het recent goedgekeurde decreet over duurzame ontwikkeling, waarover we een goed debat hebben gevoerd, is een mooie verpakking zonder fundamentele inhoud. Ik ben ook niet zo optimistisch over de concretisering wat "duurzaam" is. Natuurlijk vermeldt u de lekkere brokken zoals de isolatiepremie. Dat is logisch. De verhoging van het budget voor innovatie en ecologiesteun is ook zo'n brok – al is het me niet helemaal duidelijk wat we daaronder allemaal moeten verstaan. Onderzoek naar de genetische manipulatie van voedingsgewassen is ook innovatie, maar de vraag kan worden gesteld of dat steeds even ecologisch en duurzaam is.

Ik wil nog twee andere, cruciale voorbeelden aanhalen om de kwaliteit van het leefmilieubeleid in Vlaanderen te beoordelen. Het eerste is de stand van zaken van de biodiversiteit. In de Septemberverklaring is er sprake

van een Pact voor Vlaanderen 2020: een pact dat moet worden afgesloten met de sociale partners en de milieu- en natuurverenigingen. Dat is zeer goed. Maar ik heb even teruggesproken naar het Pact voor Vlaanderen 2010 – het zogenaamde Pact van Vilvoorde. Dat pact bevat veel indicatoren en doelstellingen. In de tekst staat dat de biodiversiteit er in vergelijking met vergelijkbare regio's tegen 2010 niet op achteruit mag gaan. In werkelijkheid gaat onze natuur er fors op achteruit, en de achteruitgang wordt alsmaar intenser. Gisteren konden we in de krant nog lezen dat zelfs veel voorkomende vogelsoorten zoals de tortelduif, de leeuwerik en de patrijs het zeer moeilijk hebben.

Helaas is het zo dat in Europa naast de industrie vooral de intensieve landbouw verantwoordelijk is voor de achteruitgang van de biodiversiteit. Uiterekend op dat vlak is de minister-president, die ook de minister van Landbouw is, van plan om de landbouwinvesteringssteun voor duurzame milieu- en bio-investeringen in het kader van de VLIF-reglementen van 40 naar 30 percent te reduceren. Begrijp wie kan! Ik hoop alleszins dat ter zake nog geen beslissing is genomen.

De Vlaamse Regering heeft ook de deur opengezet voor de uitbreiding van de varkensstapel, weliswaar gekoppeld aan mestverwerkingsvoorwaarden en dergelijke.

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer Daems, ik denk dat we eerlijk moeten blijven. Het gaat niet over het aantal dieren, maar over de mestdruk. En dat is een heel groot verschil.

De heer Rudi Daems: Ik heb dat ook gezegd. Ik wil hier wel niet het technische debat voeren.

De heer Jan Verfaillie: Dan moet u er niet over beginnen.

De heer Rudi Daems: Kijk naar de cijfers over de nitraatverontreiniging van ons oppervlakte- en grondwater. Gaan we erop vooruit? Neen, we gaan er niet op vooruit. De kwaliteit van ons water stagneert.

Minister Hilde Crevits: Ik heb met veel interesse naar uw betoog geluisterd. U hebt het over koopkracht, dan over duurzaamheid, en nu over de kwaliteit. Soms is het wat moeilijk om uw redenering te volgen. Op dit ogenblik doen we een bijzonder moeilijke oefening om het Mestdecreet goed toe te passen. Europa heeft een derogatie verleend. Op dit ogenblik slagen een pak landbouwers erin om ondanks de moeilijke reglementering op een fatsoenlijke wijze hun bedrijf te runnen. De recente resultaten van de waterkwaliteit zijn goed – zowel wat de waterkwaliteit op zich betreft als wat het nitraatresidu

betreft. Als u zegt dat we geen vooruitgang boeken, dan vergist u zich. (*Applaus*)

De heer Rudi Daems: Mevrouw de minister, ik denk dat je in het beste geval kunt spreken van een stagnatie van de kwaliteit. Maar de regering wil nu de deur openzetten voor een uitbreiding van de varkensstapel. We hebben zelf een bevraging gedaan via de bestendige deputaties van de provincies: er zijn tientallen aanvragen gedaan voor uitbreiding van veehouderijen van klasse I. Ik hoop niet dat die allemaal vergund zullen worden, want dat zal de situatie verslechteren.

Hoe kunt u dan nog uitgelegd krijgen dat de vorige regering 100 miljoen euro belastinggeld heeft vrijgemaakt voor de warme sanering, namelijk om die landbouwers te betalen die effectief bereid waren om hun varkensstapel af te bouwen? Ik krijg dat eerlijk gezegd niet uitgelegd.

Mevrouw Tinne Rombouts: Het is voor de zoveelste keer nog maar eens duidelijk, mijnheer Daems, waar het bij uw partij over gaat. Het gaat niet over wat de Europese nitraatrichtlijn uiteindelijk oplegt, namelijk een betere waterkwaliteit. Bij jullie gaat het enkel over de afbouw van de veestapel. Dat is niet wat Europa vraagt en zeker niet wat wij vooropstellen. Wij stellen wel een beter milieu en betere waterkwaliteit voorop. (*Applaus bij CD&V*)

De heer Rudi Daems: Ons is het vooral te doen om een landbouw die duurzaam is en die vooral toekomstgericht werkt. We moeten inzien dat blijven investeren in intensieve veehouderijen, in een land als Vlaanderen, met zo'n grote milieudruk, niet houdbaar is. Laten we dat nu eens eerlijk onder ogen zien. Het heeft te maken met een visie op toekomstgerichte landbouw en niet met het achtervolgen van de landbouwers of wat dan ook.

Minister Dirk Van Mechelen: Ook ik heb uw discours aandachtig gevolgd, mijnheer Daems, maar ik heb voor u één vraag. Logistiek moeten we afbouwen, landbouw moeten we afbouwen. Zegt u dan eens, waar en hoe we in Vlaanderen jobs gaan creëren en behouden.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de minister, het gaat vooral over welk soort landbouw en economie je wilt. Wij willen een duurzame landbouw en een economie met een zo groot mogelijke meerwaarde.

Wij hebben in de commissie een debat met onder meer Geert Noels van Petercam gevoerd. Hij heeft gezegd dat de meerwaarde van de haven van Antwerpen een pak lager ligt omwille van haar focus op logistiek, vergeleken met bijvoorbeeld de meerwaarde van de haven van Gent die veel meer investeert in een aantal productieafdelingen. Dat debat over de economie

moeten we ten gronde durven voeren. Het gaat niet over afbouw, maar over duurzame werkgelegenheid, duurzame economie en duurzame landbouw.

De voorzitter: De heer Gabriels heeft het woord.

De heer Jaak Gabriels: Ik begrijp uw discours helemaal niet meer. Als je de negatieve gevolgen van groei onder controle houdt en in de toekomst zelfs nog beter onder controle kunt houden, dan weet ik niet wat u hebt tegen groei. Leg me dat eens uit: wat hebt u tegen groei?

Mevrouw Tinne Rombouts: Als u spreekt over duurzame economie en duurzame landbouw, dan verschillen we inderdaad serieus van mening. We geven nu de bedrijven ruimte en kansen om zich te ontwikkelen, om aan duurzame landbouw en economie te doen. Je moet ze kansen geven om maatregelen te nemen voor dierenwelzijn, milieu enzovoort. Vandaag krijgen ze meer ademruimte – ik stel voor dat je eerlijk bent en die resultaten erkent – om iets te doen aan wat jarenlang heeft stilgelegen.

Minister Dirk Van Mechelen: Ik zou de heer Daems ook nog op één ding willen wijzen. Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen heeft natuurlijk ook alle aspecten die het vervat, en u gebruikt het wanneer het u uitkomt, maar als het u minder schikt dan gebruikt u het niet.

In het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen is wel degelijk beslist dat het ENA, het Economisch Netwerk Albertkanaal, dé as is waarlangs logistieke bedrijven zich moeten vestigen. Geef me eens vervangende tewerkstelling voor bedrijven als Nike, op de grens tussen Antwerpen en Limburg, waar meer dan 1500 mensen iedere dag hun boterham verdienen. Voor mij mogen dit soort Europese distributiecentra in Vlaanderen er absoluut bijkomen.

Minister Patricia Ceysens: Ik denk dat er gewoon een fundamentele breuklijn is. U wilt op alle gebied minderen, wij willen verantwoord meerderen.

De heer Jan Peumans: Ik denk dat de technische discussie kan worden gevoerd in de commissie voor Leefmilieu.

Minister Van Mechelen spreekt over het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen dat gebruikt wordt als het iemand het beste uitkomt. Het Loppemverhaal is een mooi voorbeeld van het tegenovergestelde, want het gaat tegen alle principes van het Structuurplan in, en er zijn nog een aantal andere voorbeelden.

Minister Dirk Van Mechelen: U vergist zich, mijnheer Peumans, want dit gaat over de afbakening van een stedelijk gebied, en stadions komen in een stedelijk gebied. U moet het goed weten.

De heer Ludo Sannen: Mevrouw de voorzitter, omdat mijn uiteenzetting op de middag plaatsvond, wil ik de collega's er toch nog op wijzen dat ik me ook kritisch heb uitgelaten over de mogelijke uitbreiding van de veestapel in Vlaanderen. Ik heb niet alleen de mestproblematiek aangehaald, maar ook andere elementen. Ik zou willen vragen om dat toch nog eens na te kijken. Ik vind dat we ontzettend voorzichtig moeten zijn om hier onze kar te keren en opnieuw de groei van de veestapel toe te staan.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Sannen, als u denkt dat we onverantwoord te werk gaan, hebt u ongelijk. Het gaat hier over een uitbreidingsmogelijkheid mits mestverwerking. Dat betekent dat er geen bijkomende druk komt op bodem en water. We moeten straks resultaten voorleggen aan Europa. Als we die resultaten niet halen, zal dat een probleem zijn. Maar dat kan niet wegnemen dat we de landbouw die vandaag bestaat een toekomst moeten geven.

Ik herhaal nog een keer dat de waterkwaliteit en de residumetingen aantonen dat, waar we vier of vijf jaar geleden met een probleem zaten, we vandaag absoluut op de goede weg zijn. *(Applaus bij CD&V)*

De heer Ludo Sannen: Mevrouw de minister, ik heb vanmorgen duidelijk proberen maken dat er ook andere redenen zijn waarom we zorgvuldig met ons landbouwareaal moeten omgaan. Het gaat me niet alleen over de mestproblematiek, maar het is duidelijk dat in alle rapporten van het VN-klimaatpanel of de landbouworganisaties van de Verenigde Naties duidelijk wordt gewezen op een negatieve correlatie tussen de veestapel en vleesproductie enerzijds en klimaat- en voedselcrisisen anderzijds.

Trouwens, de aanhef van de Septemberverklaring van de minister-president wees ook op dat grote probleem. In dat kader leek het me niet zo vanzelfsprekend om, ondanks het feit dat men misschien in het kader van de mestproblematiek een positief antwoord zou kunnen geven, ons landbouwareaal in te zetten voor meer veeteelt. Ik denk dat we veeleer een andere voedselproductie moeten hebben.

De heer Rudi Daems: Mevrouw de voorzitter, ik ga proberen in hoofdlijnen te antwoorden op de interventies.

Mijnheer Gabriels, wij zijn absoluut niet tegen groei. U vraagt waarom – als alle objectieve parameters er zijn voor groei – we niet zouden groeien. Inderdaad, maar ik stel ten eerste vast dat die objectieve parameters er niet altijd zijn. We hebben bijvoorbeeld een onaanvaardbaar hoge milieudruk, voor een deel omwille van ons economisch systeem of ons transportsysteem. Dan moet men dat ook feitelijk onder ogen durven zien.

Maar voor alle duidelijkheid: wij zijn niet tegen economische groei.

Mevrouw Rombouts, u verwijst terecht naar de landbouw, die probeert inspanningen te leveren naar een meer duurzame landbouw. Maar hoe verklaart u dan dat tegelijkertijd de steun voor die landbouwers die net de hoogste trap willen bereiken – tenminste als het definitief wordt goedgekeurd – naar beneden gaat? Ik begrijp dat, eerlijk gezegd, niet.

Minister-president Kris Peeters: Het is definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Dus, wat dat betreft, is bij dezen uw informatie volledig. Als we 30 procent steun geven, is dat, in vergelijking met de gewone steun, ook naar bedrijven, een zeer hoge steun. De landbouw heeft al heel wat investeringen gedaan, gelukkig maar, naar energiebesparing. Het is heel belangrijk dat we die blijvende steun op het niveau van 30 procent aanhouden. Het is heel belangrijk dat, als we een dossier van subsidies ingediend krijgen, er ook een reactie en een bedrag aan verbonden wordt. Ten slotte is het zo dat we voor de biologische landbouw de steun van 40 procent hebben behouden.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de minister-president, de landbouw staat zwaar onder druk, ook vanuit de inkomenszijde gezien. Ik denk dat dan elke steun die gegeven kan worden aan die sector die de landbouw meer verduurzaamt gewoon nuttig is. 30 procent is goed, maar 40 procent is beter. Ik vind het intellectueel nog altijd niet uit te leggen waarom die steun naar beneden gaat.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Daems, en 50 procent is nog beter en 60 procent is zeker nog beter.

De heer Rudi Daems: U hebt massa's geld, dat is duidelijk gebleken uit de begroting 2009.

Minister-president Kris Peeters: Mijn taak is ervoor te zorgen dat degenen die een dossier indienen, ook de subsidies krijgen. Ik heb zeer nauw overleg gepleegd met landbouworganisaties, die de zin daarvan inzien en die we eigenlijk ook nog verder stimuleren met die 30 procent. Ik zie niet in waar u nu een probleem van maakt.

Mevrouw Vera Dua: Dit dossier ligt me na aan het hart. 40 procent is het maximum dat Europa toelaat. De vorige regering heeft zeer expliciet gekozen om voor alle duurzame investeringen in de landbouw het maximale subsidieniveau van 40 procent aan de landbouwers te geven om hen op die manier in de goede richting te helpen gaan. U gaat het subsidieniveau verlagen voor een hele reeks maatregelen, onder andere voor energieinvesteringen, en maakt gelukkig voor een klein segment een uitzondering, namelijk voor de biologische landbouw.

De reden waarom u dat doet, is omdat u van plan bent om alles wat te maken heeft met de uitbreiding van de veestapel, maximaal te ondersteunen. Dat is de verkeerde richting. Zoals de heer Sannen zegt, draait men de klok volledig terug. Nadat de vorige Vlaamse Regering, in overleg met de landbouworganisaties, zeer veel belastinggeld heeft gestoken in de afbouw van de intensieve veeteelt, met steun van de landbouworganisaties en ik denk zelfs met steun van CD&V in de oppositie, gaat men nu terug in de andere richting. We zien de aanvragen binnenstromen. Dat zal gevolgen hebben.

De minister zegt nu dat de laatste resultaten goed zijn. Het is misschien goed dat u ze toelicht in de commissie, want uit de cijfers waarover ik beschik, blijkt dat we nog altijd niet in orde zijn met de vereisten van Europa op het vlak van de nitraatrichtlijn. We zitten nog altijd met overschrijdingen. Het zou me heel erg verwonderen dat op twee maanden tijd de situatie plots volledig veranderd is. We zitten nog steeds met een mestprobleem. Zolang dat niet is opgelost, moeten we voorzichtig zijn met de massale uitbreiding van de intensieve veeteelt die momenteel bezig is onder impuls van CD&V.

De heer Jos De Meyer: Hoeveel bioboeren zijn er bijgekomen toen u minister van Landbouw was en toen de heer Sannen minister van Landbouw was?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Ik ben blij te vernemen dat investeringsondersteuning en inkomensondersteuning in de landbouw voor Groen! een heel belangrijk punt is. Ik hoop ook dat men die ondersteuning krijgt op de momenten dat het er effectief op aankomt als het over budgetten en dergelijke gaat, ook op Europees niveau.

Mevrouw Dua, in uw pleidooi haalt u heel duidelijk aan dat u er de vorige legislatuur alles aan hebt gedaan om de afbouw van de veestapel te bewerkstelligen. Het spijtige is dat u niet bezig was met hoe de landbouw zich moest organiseren om aan alle maatschappelijke en milieumaatregelen te voldoen. Daar liet u de sector in de kou staan.

De heer Bart Martens: Wat betreft de investeringssteun kunt u zich afvragen, mijnheer Daems, waarom een landbouwer 40 procent investeringssteun moet krijgen om zonnepanelen op zijn stallen te leggen, terwijl een normale kmo aan 15 procent ecologiepremie meer dan genoeg heeft om de installaties op een rendabele manier te kunnen exploiteren.

Ik weet niet of het u al is opgevallen, maar er is een ware revolutie bezig in Vlaanderen op het vlak van zonnepanelen. In de Septemberverklaring van de

minister-president hebben we zelfs gehoord dat de bouwvergunning voor die zonnepanelen gaat wegvallen. Een bijkomende hinderpaal voor de doorbraak van zonne-energie in Vlaanderen is uit de weg geruimd. Deze legislatuur hebben we al een vertienvoudiging gezien in het aantal investeringen in zonne-energie door het beleid van de Vlaamse Regering. Dat zal blijven doorgaan, zelfs met een vermindering van de investeringssteun voor de landbouwsector van 40 naar 30 procent. Rekening houdend met de groenestroomcertificaten die de landbouwers zullen krijgen, is die steun meer dan voldoende om investeringen in zonne-energie te blijven laten plaatsvinden.

Wat betreft de veestapel, wordt er wel heel gemakkelijk van uitgegaan dat de deur wordt opengezet voor een stijging van de veestapel. In het Mestdecreet hebben we twee manieren gecreëerd om landbouwbedrijven individueel te laten groeien. Een eerste manier is dat landbouwbedrijven nutriëntenemissierechten van stoppende bedrijven moeten overnemen. Als u het hebt over een regen van aanvragen voor nieuwe stallen – overigens veel milieuvriendelijkere stallen dan de stallen die er vandaag staan – heeft dat vooral te maken met het feit dat men rechten van stoppende boeren overneemt. We zijn inderdaad afgestapt van een model waarbij men de sector op zijn huidige structuur bevroor en elke ontwikkelingskans voor elk individueel landbouwbedrijf onmogelijk maakte. We zijn afgestapt van het Bokrijkmodel.

Nu laten we uitbreidingen toe die wel resulteren in een algemene afname van de veestapel in Vlaanderen, door het systeem van de afoming met 25 procent. Er is inderdaad nog een tweede systeem qua uitbreiding, waarbij een landbouwer die groeit, niet alleen de bijkomende productie, maar daarbovenop een deel extra gaat verwerken. Volgens de cijfers waarover ik beschik, weegt de aangroei volgens die mogelijkheid niet op tegen de afoming die via het eerste systeem plaatsvindt. Per saldo zijn er vandaag minder beesten in Vlaanderen, en wij willen dat inderdaad ook zo houden. We mogen immers niet alleen kijken naar de kwaliteit van ons oppervlakte- en grondwater, die – gelukkig maar – sinds jaren aan het verbeteren is, maar onder meer ook naar het ethisch vraagstuk en naar de luchtkwaliteit, die samenhangt met de ammoniakuitstoot door die veestapel. Mijnheer Daems, we hebben inderdaad een dynamiek binnen de sector mogelijk gemaakt, die de toekomst van de sector veilig kan stellen, zonder dat dit moet leiden tot een aangroei van de veestapel in Vlaanderen.

Minister Hilde Crevits: Ik heb nog een kleine aanvulling bij wat mevrouw Dua zei. Mevrouw Dua, u had twijfels over de cijfers met betrekking tot de nitraatmetingen. Ik ben blij dat u geïnteresseerd bent en dat we daar in de commissie een aangenaam gesprek over zullen hebben. Ik kan u zeggen dat de waterlichamen vandaag, op enkele uitzonderingen na, in overeenstemming zijn met de

nitraatnorm. Nog niet zo lang geleden was er hier felle kritiek. Er werd gesteld dat we nooit een positievere balans zouden kunnen voorleggen, dat het nooit zou vooruitgaan. Welnu, het gaat vandaag vooruit.

De heer Martens had het daarnet over de zonnepanelen. Mijnheer Martens, in 2007 waren er 2700 installaties geplaatst. Nu is het eind september 2008 en zitten we bijna aan 8500 installaties. Dat betekent dat we wellicht dit jaar onze tienduizendste PV-installatie zullen kunnen inhuldigen.

De heer Rudi Daems: Ik wil nog even kort ingaan op wat de heer Martens heeft gezegd. De VLIF-steun of die 40 procentregel betreft niet alleen zonnepanelen. Het gaat ook over, zeg maar, duurzame werktuiginvesteringen in die landbouw. Die steun daalt: een feit is een feit.

Verder noteer ik dat de heer Martens steeds meer de kaart trekt van de industrialisering van de landbouw. We zullen wel zien wat de milieuresultaten op het einde van de rit zijn. Uiteraard vind ik het een goede zaak dat een oude stal door een ammoniakarme stal wordt vervangen. Dat is logisch. Ik heb echter zo mijn vragen bij de keuze om die landbouw nog verder te intensifiëren, eventueel gekoppeld aan mestverwerking.

Ik wil ook nog even kort reageren op wat minister Van Mechelen heeft gezegd over het RSV. Ik vind het RSV een zeer waardevol document. Dat heb ik steeds gevonden. Ik vrees enigszins dat men bezig is dat RSV en de principes ervan uit te hollen. Mijnheer de minister, ik vind het logisch dat in het Economisch Netwerk Albertkanaal sprake is van een concentratie van activiteiten. De inplanting van een bedrijf als Nike vind ik terecht. Dat interesseert me persoonlijk heel erg. Ik kom uit die buurt. We moeten echter eerst proberen de logistieke stromen die daarvan afkomstig zijn, zo goed mogelijk te beheersen, alvorens we nog voort toenemend investeren in logistiek op die as. Dat is het punt. We kennen allemaal de – vanuit diverse oogpunten – dramatische situatie van de E313, van de rotonde in Wommelgem, van de E34. Als u dan voluit die kaart trekt en nog wat wilt uitbreiden op de linkeroever, het spijt me, maar dan zult u in ons geen bondgenoot vinden.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Daems, volledigheidshalve moet u dan ook vermelden dat er eveneens zwaar wordt geïnvesteerd in het Albertkanaal, via de binnenvaart. Uw betoog is eenzijdig, niet volledig en dus incorrect. *(Applaus bij CD&V en Open Vld)*

Minister Dirk Van Mechelen: Naast het Albertkanaal hebben we veertien dagen geleden de bouwvergunning verleend voor de Liefkenshoekspoortunnel, zodat ook de volledige ontsluiting van de Waaslandhaven, via een performant nieuw spoorwegennet van 18 kilometer, kan worden verwezenlijkt. Als we nadien de

doorbraak kunnen forceren in het dossier van de IJzeren Rijn en de tweede ontsluiting realiseren tegen 2018, dan lijkt dat me het antwoord op uw vraag. Ondertussen laat ik echter niet graag grote logistieke bedrijven met potentiële werkgelegenheid onder onze neus wegglijpen. *(Applaus bij Open Vld)*

De heer Rudi Daems: Mijnheer de minister, laten we eens kijken naar de cijfers van de modal shift. Dat is de doelstelling die we ons allemaal voor ogen houden: het verplaatsen van het transport van de weg naar het spoor en het water. Wat stellen we vast? In 1990 was het aandeel van het wegvervoer 72 percent, de rest was spoor en water. In 2006, twee jaar geleden, was het aandeel van het wegvervoer 80 percent! Het spoorverkeer is gestagneerd. De binnenvaart is gelukkig gestegen. U zult daar altijd onze steun voor krijgen. Maar die stijging van het aandeel van de binnenvaart is onvoldoende om een daling van het wegvervoer te realiseren. Laten we voorlopig nog niet te euforisch doen over die modal shift want we slagen er niet in om die te halen.

Minister Dirk Van Mechelen: Dat is de reden waarom we willen overgaan naar een kilometerheffing voor vrachtvervoer. U weet dat we dat samen met andere gewesten moeten doen. Daar zullen we dus nog even de handen mee vol hebben.

De heer Rudi Daems: Eindelijk zou ik zeggen.

Ik keer terug naar mijn uiteenzetting. Het kwam bij de actuele vragen al ter sprake: het RSV zegt dat we deze legislatuur extra bos en natuur zouden realiseren. Ik zal daar niet te gronde op ingaan. U kent allen het verhaal. Maar wat lezen we nu in uw Septemберverklaring, mijnheer de minister-president? U gaat werk maken van instandhoudingsdoelstellingen voor de vogel- en habitatgebieden. Dat hoor ik al drie jaar! We weten allemaal waar het probleem zit. Er is een tekort aan personeel. Is dat de ambitie die we op het vlak van bos en natuur willen realiseren? Intussen worden de doelstellingen die we voor ogen hebben voor bos en natuur voor het RSV niet gerealiseerd.

Minister Dirk Van Mechelen: Ook hier heeft de waarheid haar rechten. U weet dat we in de vorige legislatuur echt geworsteld hebben met heel de afbakening van agrarische natuurlijke structuren. We hebben ondertussen een geheel nieuwe methodologie ontwikkeld die op het terrein wordt geïmplementeerd in verstandhouding tussen milieu- en landbouworganisaties, en week na week wordt geformaliseerd in de regering. De laatste afbakeningsprocessen en de groene RUP's komen daarbij aan bod. Tot spijt van wie het benijdt: ook deze dominosteentjes zijn aan het vallen.

De heer Rudi Daems: Ik hoop echt dat u gelijk hebt, maar ik zie op het terrein niet echt veel gebeuren. Er

worden inderdaad een aantal RUP's gerealiseerd, maar de doelstelling 'plus 38.000 hectare natuur, plus 10.000 hectare bosgebied' is nog lang niet bereikt. Als we aan 10 percent geraken aan het einde van deze legislatuur – ook hier zie ik graag 91 percent realisatie van het regeerakkoord – zullen we gelukkig zijn.

Ik wil het nog even hebben over energie en klimaat. Minister Crevits is erin geslaagd enkele belangrijke sociale correcties aan te brengen op het energiebeleid van de federale regering. We zijn daar heel tevreden over, ik heb dat al meermaals gezegd in de commissie. We weten het intussen, zoals de heer Martens al zei, de zonnepanelen zijn een booming business aan het worden. Ik weet het, mevrouw de minister, Rome is niet op één dag gebouwd, maar er is nog een hele weg te gaan alvorens we in de buurt komen van onze buurlanden wat betreft de doelstellingen voor hernieuwbare energie.

Helaas, uiterekend op de dag dat het Europees Parlement een doorbraak bereikte voor de steun aan hernieuwbare energiebronnen zoals zonnepanelen en windmolens, laat u weten dat u uw best zult doen om de scherpe doelstelling voor België inzake hernieuwbare energie aan te kaarten. Ik versta daaronder: af te zwakken. Ik vind dit een pijnlijk gebrek aan ambitie. Temeer daar een zeer recente studie van het Federaal Planbureau een totaal ander beeld geeft. Ze zegt dat er een kostenefficiënt potentieel is van 12,3 percent hernieuwbare energiebronnen in ons land. Ze zegt dat de impact op de economische groei uiterst miniem is en dat er maar liefst 25.000 nieuwe banen in de sector bij zouden komen! Wat baten dan nog twee klimaatconferenties? Wat baten kaars en bril als de uil niet zien en wil? *(Applaus bij Groen!)*

Minister Hilde Crevits: Ik heb twee opmerkingen, mijnheer Daems. Het zal u wel interesseren dat we er tijdens deze legislatuur in geslaagd zijn om de energieintensiteit van onze bedrijven aanzienlijk te doen dalen. De warmtekrachtproductie is enorm gestegen. We hebben daar zelfs een 'award' voor gekregen in 2008.

De groenestroomproductie is gigantisch gestegen en de broeikasgasemissies dalen sinds 2004. We zijn onze opgelegde doelstelling aan het halen. Dat is de verdienste van deze regering. Als het gaat over doelstellingen, dan zijn die voor mij niet zaligmakend, maar wel de resultaten die we halen.

Bij de doelstelling zoals voorgesteld in het klimaatpakket dat vandaag voorligt, heb ik een kritische kanttekening gemaakt. Er zijn vandaag vele problemen. Europa heeft een studie besteld waarvan de resultaten twee maanden geleden bekend werden. Als we die 20 percent moeten realiseren, waar kunnen we dat dan doen op de meest kostenefficiënte manier? Een bedrijfsleider zal op dezelfde manier te werk gaan. Zo houd je middelen over voor andere zaken.

Uit de studie blijkt dat voor België de kostenefficiëntste doelstelling 9,3 percent is. Toch is in het pakket voorgesteld dat België een totale doelstelling zou moeten halen van 13 percent. We zullen ons uiteraard inspannen om het maximale te halen, maar vanwaar komt het verschil? Wat is dan de kostprijs die we extra moeten betalen? Uiteraard kunnen we doelstellingen realiseren, maar hoeveel kost het? Als ik zie dat we gemiddeld 1 miljard euro extra zullen moeten betalen om daar te geraken, dan kunnen we dat bedrag niet investeren in bijvoorbeeld rationeel energiegebruik. U hebt hier de mond vol over koopkracht en de mensen die weinig middelen hebben, maar het zijn juist de maatregelen om rationeel energiegebruik te stimuleren die ervoor zullen zorgen dat de energiefactuur betaalbaar blijft. Vandaar mijn bezorgdheid dat we ambitieuze doelstellingen op ons nemen, en dat we die zo goed mogelijk proberen te verdelen tussen de verschillende gewesten, maar dat we daarnaast ook de kostenefficiëntie in het oog houden. We mogen ons niet vergalopperen in allerhande doelstellingen.

De heer Eloi Glorieux: Mevrouw de minister, u steekt nogal gratis en onterecht pluimen op uw hoed. In 1999, toen paars-groen aan de macht kwam, stond Vlaanderen op het vlak van hernieuwbare energie absoluut nergens. Toen is voor de allereerste keer een regelgeving tot stand gekomen, zijn er steunmechanismen in gang gezet, en is er voor de eerste keer een beleid geschapen dat hernieuwbare energiebronnen kansen tot ontwikkeling geeft. De eerste resultaten daarvan zijn de afgelopen jaren, tijdens deze legislatuur, zichtbaar geworden. Mevrouw de minister, het is ongepast dat u daarvoor de pluimen op uw hoed steekt. Ik zou het u nog gunnen, moest u heel vooruitstrevende nieuwe doelstellingen vooropstellen. Maar we zitten nog steeds te wachten op de nieuwe doelstellingen van deze regering.

91 percent van het regeerakkoord zou verwezenlijkt zijn. In dat regeerakkoord staat ook dat deze regering snel post 2010-doelstellingen voor hernieuwbare energie naar voren zou schuiven. Daar zitten we altijd op te wachten. Nu de Europese Unie de 20-20-20-doelstellingen heeft opgesteld, die voor België 13 percent naar voren schuiven, vecht u dat als eerste aan. Het is bijna 2009 en de investeerders en projectontwikkelaars in hernieuwbare energie weten nog altijd niet wat de doelstellingen zullen zijn voor na 2010. Dit is het investeringsklimaat ondergraven.

Voor het einde van dit jaar zullen de eerste offshore windturbines online komen, maar het is nog altijd niet geweten wat de waarde van de groenestroomcertificaten zal zijn, want onlangs heeft men vernomen dat Vlaanderen de groenestroomcertificaten van de offshore windturbines niet wil aanvaarden.

Komt u dus alstublieft niet af met een pleidooi van “kijk eens wat wij allemaal hebben gedaan”, want het is

ondanks uw beleid dat we nu staan waar we staan. Wat er nu gebeurt, is gewoon het oogsten van wat tijdens paars-groen op dit vlak in gang werd gezet. (*Applaus bij Groen!*)

De heer Erik Matthijs: Mijnheer Daems, ik heb de studie van het Planbureau ook gelezen. De 25.000 of 26.000 bijkomende tewerkstellingsplaatsen zijn er alleen maar in het meest optimale geval. Normaal gezien zijn er geen bijkomende arbeidsplaatsen. U goochelt opnieuw met cijfers.

De heer Bart Martens: Ik zou de heer Glorieux gelijk willen geven inzake zijn stelling dat de basis voor het succes van vandaag op het vlak van hernieuwbare energie, tijdens de vorige legislatuur werd gelegd. Het waren mijn buurman hier, de heer Bossuyt, en de heer Stevaert als minister van Energie, die het systeem van groenestroomcertificaten hebben ingevoerd. Wel hebben we het systeem tijdens deze legislatuur verbeterd, waardoor exploitanten van zonne-energie contractueel een vaste waarde krijgen voor hun groenestroomcertificaten die hoger ligt dan de marktwaarde. Zonder afbreuk te willen doen aan de verdiensten van mijn buurman en van de vorige regering, wil ik toch nog zeggen dat er ook tijdens deze legislatuur belangrijke stappen vooruit gezet werden voor een doorbraak op het vlak van hernieuwbare energie.

Mevrouw de minister, ik herhaal de vraag van de heer Sannen van deze morgen om die rol niet te lossen en om ervoor te zorgen dat het investeringsklimaat nu niet wegzakt. U weet dat in ons regeerakkoord staat dat we uiterlijk in 2006 de doelstellingen op het vlak van groene stroom voor na 2010 zouden vastleggen. We zijn nu twee jaar later en ik heb er begrip voor dat u wou wachten op de Europese voorzetten ter zake, maar we kunnen deze nieuwe doelstellingen in geen geval over het nieuwe jaar tillen. Ik hoop dat we nog op het einde van dit jaar voorstellen van u mogen goedkeuren in dit parlement.

Ik wil nog een ding zeggen over de studie van het federaal Planbureau. De 25.000 jobs zijn wel reëel in het scenario waarbij de opbrengsten van onder meer de veiling van de emissierechten aan de bedrijven die verplicht zullen worden om deel te nemen aan het emissiehandelsstelsel, worden gerecycleerd in een vermindering van de werkgeversbijdrage aan de sociale zekerheid, want het federaal Planbureau heeft berekend dat er dan inderdaad netto 25.000 jobs bijkomen tegen 2020. In dat scenario is ook de impact op het bnp heel beperkt, namelijk 0,07 percent. Om die redenen mogen we ook de Europees voorgestelde normen niet in twijfel trekken. Als het van ons afhangt, kan de 13 percent hernieuwbare energie tegen 2020 in ons land worden gerealiseerd, alsook de daling met 15 percent van de broeikasgasemissie.

Minister Hilde Crevits: Uiteraard gaat het hier niet over pluimen of geen pluimen op de hoed, maar ik wil toch wel opmerken dat de wkk pas in 2005 in voege is getreden, dat de steun voor zonnepanelen pas in januari 2006 in voege is getreden, dat we tijdens deze legislatuur een actieplan hebben opgesteld waarbij de hinderenissen, of toch een aantal ervan, worden weggewerkt om effectief te kunnen investeren. Doelstellingen bepalen is één zaak, er moet ook in de middelen worden voorzien om die doelstellingen te halen. Als we de cijfers vergelijken, zien we dat er tijdens deze legislatuur toch een veelvoud aan middelen wordt geïnvesteerd om onze doelstellingen ook effectief te realiseren.

Wat de toekomst betreft en al wie bezorgd is: ik ga akkoord dat het tijd is dat we de doelstellingen voor de komende jaren, namelijk de jaren vanaf 2011 bepalen, maar we moeten zeker zijn dat we dat op een rechtszekere basis doen zodat we twee jaar later de doelstellingen niet opnieuw moeten veranderen. We moeten de doelstellingen kunnen bepalen voor een duurzame termijn. Het gaat uiteraard over meer dan groene stroom alleen. Het gaat ook over groene warmte, groene koeling en biobrandstoffen.

Mijnheer Martens, ik hoop met u – en ik zal me daarvoor ook inspannen – dat het mogelijk is om dat tegen het einde van het jaar te doen. Ik wilde toch wel – en dat werd ook in de commissie zo beslist – dat er eerst zekerheid en duidelijkheid was over hetgeen Vlaanderen op zich zal nemen. Er moet ook intern nog een en ander worden verdeeld.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de minister-president, we moeten ons niet te veel illusies maken: Vlaanderen zal de wereld niet redden op het vlak van biodiversiteit of het klimaat. Maar de ambitie die uit uw regeerverklaring straalt wanneer het gaat om meer wegen, meer havens en meer economische groei, ontwaar ik jammer genoeg niet wanneer het gaat over meer duurzaamheid, en zeker niet wanneer het gaat over de vertaling daarvan in harde valuta.

Het enige wat ik in de begroting van Leefmilieu vind, is een voorafbetaling aan de drinkwatermaatschappijen en een beetje meer geld voor de waterzuivering, een sector waarover gisteren nog gezegd is dat er dringend wat meer transparantie mag komen. En ik zou het bijna nog vergeten: er komt ook 2 miljoen euro voor steun aan particulieren die een roetfilter willen laten installeren in hun oude diesels. 2 miljoen euro! Nederland voorzag daar vorig jaar 140 miljoen euro voor. Dat is het verschil, mevrouw de minister.

Mijnheer de minister-president, collega's, gisteren was het wereldwijd 'overshoot day'. De heren Caluwé en Sannen hebben er vanmorgen al naar verwezen. Dat is de dag dat we alle grondstoffen hebben opgebruikt die

de aarde in één jaar kan leveren. We verbruiken vandaag jaarlijks anderhalve keer de aarde. In 1986 viel die dag op 31 december. In 1996 was dat in november. Vandaag is het al op 23 september.

In België, collega's, hadden we op 20 maart alles al opgebruikt wat ons land aan grondstoffen oplevert. We leven boven onze mogelijkheden. Laat ons dan ook de ambitie hebben om tot de top in Europa te behoren wat betreft andere zaken dan niet-duurzame economische groei en milieuvervuiling. Anders zal Vlaanderen niet met een gerust hart aan de toekomstige generaties kunnen worden overdragen, mijnheer de minister-president, zoals u overigens zelf met veel overtuiging stelde tijdens uw Septemberverklaring. (*Applaus bij Groen!*)

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren ministers, collega's, ik wil het hier hebben over de Septemberverklaring, over de dialoog en over het stemgedrag van onze fractie.

Sinds de verkiezingen van 2004 is onze partij in het kader van het kartel toegetreden tot deze regering. En ik denk dat deze regering tot nu toe goed gefunctioneerd heeft. Het is niet omdat we vandaag aan de andere kant van het spreekgestoelte staan, dat we daarom plotsklaps van gedacht moeten veranderen.

Ik heb zelfs begrepen, mijnheer de minister-president, dat 91 percent van de vooropgestelde projecten gerealiseerd of in uitvoering zijn. Ik sluit me graag aan bij de vraag hoe die monitoringstabel opgesteld is. Ik veronderstel dat de Vlaamse studiedienst dat heeft gedaan. Dergelijke cijfers kunnen natuurlijk altijd goed gebruikt worden in discussies. Mijnheer Van Mechelen, uw begroting voor 2009 is andermaal een succesverhaal. Ik kan de Vlaamse Regering met andere woorden proficiat wensen.

Die 91 percent zal natuurlijk wel lichtjes overdreven zijn. Het hangt er maar van af vanuit welke hoek je dat bekijkt. Eén belangrijk punt dat nog niet is gerealiseerd, is het communautaire aspect. Maar dat speelt zich natuurlijk ook op andere terreinen af.

Uiteraard zijn er mankementen en tekorten. Er zijn in de loop der tijden straffe verklaringen afgelegd. Minister Van Mechelen verwees daarstraks bijvoorbeeld naar de tweede toegang tot de haven van Antwerpen en naar de Liefkenshoektunnel. De Liefkenshoektunnel zou volgens een van de vorige ministers van Openbare Werken, die nu gouverneur is in Limburg, in 2002 worden opgestart en de andere in 2003.

Het is nu 2008. Voor zover ik weet, komt die tweede spoortoegang er nog altijd niet aan. De Liefkens-

hoekspoortunnel raakt nu geleidelijk uit de rails. Het is wel spijtig dat hier af en toe een aankondigingspolitiek wordt gevoerd.

Wij hebben deel uitgemaakt van deze regering tot afgelopen maandag. Wat er tot nu toe is gebeurd, is dus de verdienste van de meerderheid inclusief de N-VA. Dat valt niet te ontkennen. Namens mijn fractie wil ik nogmaals mijn dank betuigen voor de wijze waarop de heer Bourgeois in zijn eigen stijl als minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme dit beleid mee vorm heeft kunnen geven.

Wij zien de toekomst vol vertrouwen tegemoet. Mijnheer de minister-president, u hebt het heel duidelijk over vier belangrijke klemtonen. De eerste klemtoon is de investeringsregering. Een aantal vooropgestelde uitvoeringstermijnen en doelstellingen waren echter te hoog gegrepen.

Minister Keulen heeft in de subcommissie Financiën een toelichting gegeven over de problematiek van de sociale huisvesting. Voor jeugdaccommodatie blijkt er nu helemaal geen belangstelling te zijn op de privémarkt. Minister Vandenbroucke heeft alle mogelijke problemen om 1 miljard euro vast te krijgen voor de broodnodige scholenbouw. Ook over de BAM is het laatste woord nog niet gezegd. Karel Vinck verklaarde maandag nog dat wanneer de prijs te hoog ligt en er goede alternatieven voorhanden zijn, dat hele verhaal op de helling komt te staan. De Oosterweelverbinding zal dan ook niet in 2010, maar veeleer in 2014 of 2015 in gebruik worden genomen.

U hebt daarnet verwezen naar de pre- en cofinanciering. Dat is nog een dossier dat in het kader van de alternatieve financiering wordt gebruikt. Het is een vorm van alternatieve financiering. De prefinanciering gebeurt door de Vlaamse Regering ten aanzien van NMBS-dossiers. Na vier jaar beginnen die dossiers nu eindelijk op snelheid te komen. U hebt het gehad over de logistieke problematiek. Welnu, dat is betreurenswaardig, want de spoorwegen kunnen perfect gesplitst worden. Zelfs het Brussels probleem kan worden opgelost. Het zou een goede zaak zijn voor Vlaanderen om zijn spoordossiers zelf te kunnen bepalen. De 60/40-regel die nu wordt gehanteerd, is niet in overeenstemming met het goederenvervoer of het personenvervoer.

De lijst van de missing links verandert voortdurend. Er is er nu een in uitvoering. Een andere zit in de pijplijn. Er is ook op dat vlak te veel aangekondigd geweest en te weinig beslist.

Wat de pps betreft, zullen we nog de gelegenheid hebben om daar in de subcommissie over te discussiëren. De regering heeft een heel goede rapportage naar voren gebracht over de invulling van de alternatieve financiering.

Een andere beleidslijn is de verhoging van de levenskwaliteit. De inspanningen die daartoe worden geleverd, zijn een goede zaak. Deze regering heeft samen met de N-VA een aantal goede aanzetten gegeven. Wie dat ontkent, is van slechte wil en voert een soort verrottingsstrategie.

Iedereen kan zich vinden in een versterking van de samenleving op economisch, sociaal en cultureel vlak.

Al het voorgaande moet op een duurzame wijze worden gerealiseerd. Daar kan en zal de komende maanden nog over gediscussieerd worden.

De rol die mijn fractie zal spelen, bestaat uit de toetsing van de vier uitgangspunten die ik net heb opsomd. We zullen dat doen op basis van ons programma. Wij worden behandeld als een communautaire partij, dat is onze corebusiness. Naast het communautaire aspect zullen wij dit verhaal ook toetsen.

Maar, mijnheer de minister-president, er is natuurlijk één groot verschil. We zitten niet meer aan de kant van de uitvoerende macht. We zitten wel aan de kant van de wetgevende macht. We hebben niet meer de mogelijkheid om hierover vanuit een meerderheid te werken. We zullen de zaken kunnen toetsen in de loop van de volgende weken en maanden.

Waarschijnlijk zullen we in de meeste gevallen op eenzelfde wijze behandeld worden als de oppositie, als Groen!, Lijst Dedeker en Vlaams Belang. We kunnen wel de zaken vanop een afstand bekijken. Daardoor kunnen we dat ook kritischer en vanuit meerdere invalshoeken doen. Het zal u niet verwonderen dat dit voor mij, als fractievoorzitter, een iets gemakkelijker manier van leven is.

Mijnheer de minister-president, u zegt terecht dat u elke dag op een nieuw, krachtig bestuur kunt rekenen. Dat is toch wel verheugend. Ik zal alle mensen hier in de zaal niet opnoemen. Ikzelf ben zeer lang actief geweest in de Volksunie. Net zoals de heer Gabriëls, de heer Bex enzovoort heb ik het hele verhaal van de staatshervorming vanaf het begin kunnen volgen. We werden door de toenmalige klassieke partijen flink uitgelachen. We waren een bende dagdromers, een bende onnozelaars. In sommige uitspraken komt dat nu weer naar boven. Ik heb het dan niet over u, mijnheer de minister-president, maar wel over mevrouw Gennez. Ik heb daarstraks dat moeilijke Franse woord geciteerd. *(Opmerkingen van de heer Gilbert Bossuyt)*

Mijnheer Bossuyt, als u iets te zeggen hebt, zou u dan zo vriendelijk willen zijn om het woord te vragen?

De heer Gilbert Bossuyt: Het zijn wel die partijen die indertijd de hervorming mee gerealiseerd hebben. Dat mag u ook niet vergeten.

De heer Jan Peumans: Mijnheer Bossuyt, het feit dat we de regionalisering gesteund hebben, heeft ons het voortbestaan van de partij gekost. Op een bepaald moment hebben we onszelf overbodig gemaakt. Ik nodig u uit om te kijken wat uw partij in de jaren zeventig en tachtig zei over een aantal onderdelen.

Wat ik eigenlijk wil zeggen, is dat de regionalisering goed werkt voor zowel Vlaanderen als Wallonië. Daar zijn trouwens bewijzen genoeg voor. Spijtig genoeg zitten we opgescheept met een halfslachtige staatshervorming. Ere wie ere toekomt, de paarse regering heeft gedurende acht jaar een mogelijkheid gehad om iets te doen aan dat communautaire verhaal. Het enige wat ze heeft gedaan, is het Lambermontakkoord goedkeuren. We moeten dat eerlijk durven toegeven. Het enige dat ze heeft gedaan is de ‘schoolvrede’ met Wallonië afkopen en veel geven via de financieringswet. Diezelfde partijen zeggen nu dat het de fout is van de regionalisering dat de Belgische staat in grote moeilijkheden is.

Ik heb indertijd trouwens de moeite gedaan om aan te tonen dat het niet de regionalisering is die heeft bijgedragen heeft tot de financiële problemen van deze federale staat-in-ontbinding. Maar, mijnheer Bossuyt, het is wel de federale regering geweest die onder andere de fameuze belastingverlaging heeft doorgevoerd. Als lokale burgemeester weet u dat wij dan verplicht werden de belastingen te verhogen. Dat was een vestzak-broekzak-operatie waar de burger niet te veel van gevoeld heeft.

Mevrouw de voorzitter, ik wil het nog eens hebben over ons als de zogenaamde extremisten. Ik heb vandaag weer met veel plezier *Le Soir* en *La Libre Belgique* gelezen. Het is onvoorstelbaar. Wij zijn dus een bende extremisten die het einde van België willen. Dat klopt inderdaad. (*Rumoer. Opmerkingen*)

Men kan het woord ‘extremist’ op verschillende manieren uitleggen. Mijnheer Van Overmeire, u kent het uitgangspunt van onze partij. Bart Somers heeft vroeger ook nog geroepen voor separatisme. Dat is hij nu wel helemaal vergeten. Na zijn uitspraken van vorige zondag heb ik hem een sms gestuurd. Als hij nog enige Vlaamse reflex had, zou hij aan zijn vader en moeder eens moeten vragen wat dat inhoudt.

Mensen kunnen hierover van mening verschillen. (*Opmerkingen*)

Ik heb het niet over de man zelf. Ik heb het over de voorzitter van Open Vld.

De heer Sven Gatz: Mijnheer Peumans, u hebt het deze ochtend ook al over mijn voorzitter gehad. Nu begint u er weer over. U mag niet vergeten dat uw partij geen monopolie op de zogenaamde Vlaamse reflex heeft. Dat is te gemakkelijk. (*Applaus bij Open Vld*)

De heer Jan Peumans: Waar en wanneer heb ik gezegd dat mijn partij het monopolie op een Vlaamse reflex heeft?

De heer Jaak Gabriels: Mijnheer Peumans, zoals al eerder gezegd, heeft de Volksunie tijdens haar bestaan steeds voor federalisme en nooit voor separatisme geijverd. Dat betekent niet dat bepaalde mensen binnen de partij dit nooit hebben geroepen. De stelling van de partij is steeds federalisme en niet separatisme geweest. Dat moet duidelijk zijn.

De heer Jan Peumans: Minister-president Peeters zou hierop kunnen zeggen dat er zoets als het voortschrijdend inzicht bestaat. Dat betekent dat onze partij nu voor onafhankelijkheid is.

De heer Filip Dewinter: Mijnheer Peumans, u moet er niet van wakker liggen dat u een extremist wordt genoemd. Wanneer u dat verwijt krijgt, moet u dat als een eretitel beschouwen.

Er zijn hier heel wat mensen uit de kringen van de vroegere Volksunie aanwezig. Misschien herinneren ze zich deze woorden van Ernest Van der Hallen nog: “Wees radicaal, wees principieel; wees absoluut; wees hetgeen de burger noemt: extremist; geef uzelf zonder meten of rekenen; aanvaard de zogenaamde levensrealiteit niet en laat u niet door het leven aanvaarden; geef nooit het strijdbeginsel op.”

Dames en heren van de vroegere Volksunie, ik herinner me het voorbeeld van de huidige voorzitter van Open Vld. Het is hier deze ochtend ter sprake gekomen. Ik heb de foto, die ooit in *Wij Jongeren*, het blad van de Volksuniejongeren, is gepubliceerd, nog ergens in mijn archief. Ik zie de heer Somers nog staan, samen met de heer Jambon, momenteel volksvertegenwoordiger voor de N-VA, en met de heer De Roover, toen voorzitter van de Volksuniejongeren Brasschaat en ooit voorzitter van de Vlaamse Volksbeweging, in ‘t Kuipke in Gent, met een grote spandoek met daarop de slogan “Republiek Vlaanderen”. We zullen die foto eens in Vlaanderen verspreiden. Ik ben ervan overtuigd dat mensen aan de overkant van de taalgrens, zoals de heer Reynders en de heer Maingain, dit zeker zullen appreciëren.

Mijnheer Gabriels, extremisme is geen scheldwoord. Het is een eretitel. Ik weet dat dat bij u al lang voorbij is. Dat geldt voor al uw collega’s van de vroegere Volksunie. Wees extremistisch en geef nooit het strijdbeginsel op. Dat is een goede raad aan u, aan de heer Somers en aan al die voormalige leden van de Volksunie die de erfenis van de Volksunie in de Open Vld, in CD&V en elders al ontelbare keren hebben verraden. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De heer Jaak Gabriels: Ik denk dat de heer Dewinter een loopje met de geschiedenis van het Vlaams-

nationalisme neemt. Indien hij de zaak goed zou bestuderen, zou hij vaststellen dat wat ik heb gezegd, juist is. We zijn hier nooit in meegegaan. Dat is een van de redenen waarom sommige mensen, onder meer in de periode van het Egmontpact, de partij hebben verlaten. Wij zijn als partij niet inconsequent geweest. Zij vonden de partij niet extreem genoeg, als we dat woord mogen gebruiken. Nu worden we met onze vroegere voorstellen geconfronteerd. We verdedigen echter nog steeds hetzelfde standpunt.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Mevrouw de voorzitter, ik dacht dat we het hier over de Septembeerklaring en niet over de geschiedenis van een politieke partij zouden hebben. (*Applaus bij Open Vld*)

De heer Jan Loones: Mevrouw de voorzitter, als de ancients beginnen te spreken, wil ik mijn duit in het zakje doen. In 1995 was de heer Gabriels al lang niet meer bij de Volksunie. We hebben toen in Brussel een congres met de titel ‘Vitamine voor Vlaanderen’ georganiseerd. Minister Anciaux was toen voorzitter van de partij. Als voorzitter van dat congres heb ik alle teksten bijgehouden.

Hoewel dit binnen de Volksunie enigszins is weggemoffeld, is toen definitief de independentistische weg ingeslagen, na het federalisme en het confederalisme van voorheen. We hebben deze omfloerste term gebruikt om het niet over separatisme te hebben en om het positiever uit te drukken. Het gaat echter over een onafhankelijk Vlaanderen in een federaal Europa.

We zijn die richting toen ingeslagen. Het heeft moeite gekost. Ik was een van de voortrekkers. Dit blijft wel een Volksunie-document. Ik zal het rondzenden aan de dierbare collega's van vroeger. Ik geef toe dat de Volksunie er aan ten onder is gegaan. We hadden radicalen en minder radicalen, maar ik zal de geschiedenis niet herhalen. Zelfs binnen de Volksunie was er op een bepaald ogenblik een meerderheidstendens om zich onafhankelijk op te stellen.

Daar moet ik de heer Dewinter gelijk geven dat het streven naar onafhankelijkheid van Vlaanderen een rechtmatige politieke eis is, in zoverre dat dit zelfs salonfähig is geworden. Het is al lang geen schande meer om separatist te zijn. Met de vroegere Volksunie blijf ik mezelf nochtans liever independentist dan separatist noemen. Waarom mogen we geen onafhankelijk Vlaanderen willen als de Palestijnen een onafhankelijk Palestina willen, als de Basken en de Koerden onafhankelijkheid willen, wat overigens in al die gevallen een linkse en progressieve eis is. Het stoort me altijd geweldig dat in Vlaanderen het onafhankelijkheidsstreven een conservatieve klank heeft, om niet te zeggen een rechts-extremistische klank. Dit heeft niets te maken met progressisme of conservatisme, niets met fascisme of laat staan racisme. Een onafhankelijk Vlaanderen is een rechtmatige eis voor wie ziet dat

het met België niet meer gaat. (*Applaus bij de N-VA en het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Mevrouw de voorzitter, misschien zou het eens interessant zijn dat alle mensen die hier zitten en die op een of andere manier iets te maken hebben met de Volksunie, in de Schelp een colloquium organiseren. Ik behoor daartoe want ik was vijftien jaar toen over het Egmontpact werd gestemd, en ik was al aan het betogen. Dat schandalige Egmontpact wordt hier voorgesteld als zijnde een logische zaak. Ik heb het onlangs nog bestudeerd, mijnheer Gabriels, in het Vlaams archief van Mark Grammens. Het was een gedrocht! Wat is er door de Volksunie, door de grote staatsmannen Anciaux en Schiltz, allemaal verteld! (*Rumoer*)

Het heeft inderdaad niets te maken met links of rechts. Het heeft gewoon te maken met in welke positie men zit. In die tijd was het Vermeylenfonds voor en het Willemsfonds tegen. Het hangt gewoon af van in welke positie men zit in de regering. Met meer heeft het niets te maken. Ik zeg u één zaak: dit colloquium moet doorgaan en ik zal als gastspreker fungeren! (*Gelach. Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mevrouw de voorzitter, na zo'n overtuigend betoog is het nog heel moeilijk om iets te zeggen. Vreemd genoeg kom ik niet uit de vroegere familie van de Volksunie en zit ik wel bij de Vlaams-Progressieven. Toch wil ik iets zeggen over die thematiek. De heer Loones heeft een gevoelige snaar geraakt, namelijk het verbond dat in Vlaanderen helaas bestaat tussen Vlaamsgezindheid en rechts/extreemrechts. Mijnheer Loones, ik betreur met u mee dat het in Vlaanderen zo moeilijk is om het confederalisme, de autonomie van Vlaanderen te belijden aan de linkerzijde, want dat is op zich niet tegengesteld. We zijn niet voor een Vlaanderen dat straalt van collectief egoïsme, dat het egoïsme binnen zijn taalgrens versterkt. We zijn voor een Vlaanderen dat open en internationaal is, dat intercultureel is, ook binnen zijn grenzen, waar veel culturen kunnen samenleven. Dat is Vlaams en dat is links. Dat vecht met tal van de principes van sommigen die hier iets hebben gezegd.

Het kan, maar het is geen vanzelfsprekendheid en geen noodzaak. Het is zelfs geen bouwsteen dat dit Vlaamse, dit progressieve vanzelfsprekend een separatistisch begrip moet zijn dat uitmondt in een autonome Vlaamse staat. Als we internationaal en intercultureel zijn, zijn we mondiaal en zijn er altijd kaders waarbinnen moet worden samengewerkt. Vandaag zijn die kaders België, het confederale model, en Europa. Vandaar ook de internationale solidariteit die we moeten belijden.

Dat is modern Vlaams zijn. (*Applaus bij VlaamsProgressieven*)

De heer Jan Peumans: Ik neem de draad van mijn betoog terug op. Ik wil nog even in herinnering brengen waarmee wij, zogenaamde extremisten, naar de verkiezingen zijn gestapt. Wij hebben een overeenkomst met CD&V gemaakt. Op het beroemde congres van Gent heeft CD&V voor het confederalisme gekozen. En het is logisch dat wij voor onafhankelijkheid kiezen. Wij zijn opgekomen voor fiscale en financiële autonomie, een eigen arbeidsmarktbeleid, een eigen justitiebeleid en een eigen verkeers- en spoorwegenbeleid. Voor Vlaanderen én Wallonië. De studies van de vier planbureaus zijn duidelijk: het regionale beleid is veel beter dan het federaal gevoerde beleid. Wat Vlaanderen en Wallonië nodig hebben, is dus autonomie. De huidige eerste minister heeft het ooit zo gezegd: CD&V wil met de regionalisering 5 kilometer ver gaan, terwijl de N-VA 20 kilometer ver wil gaan. Die metafoor is duidelijk.

Vanochtend is hier nog de boutade ‘van verraad tot verraad naar een Vlaamse staat’ vermeld. In tegenstelling tot het VB en LDD durf ik te zeggen dat wij op dat vlak trendsetters zijn. Mijnheer Gatz, dat wil niet zeggen dat wij als enigen een Vlaamse reflex hebben. Iedereen moet evenwel toegeven dat wij de trendsetters zijn. Sp.a'ers zoals de heren Van Malderen en Sannen zeggen dat de federale regering wordt gekenmerkt door immobilisme. Ik vind het merkwaardig dat ze dat hier tegen hun coalitiegenoten komen zeggen. Ze zullen echter wel moeten toegeven dat de Vlaamse Regering de afgelopen vijftien maanden wél heeft gewerkt, ten voordele van Vlaanderen.

Wat het communautaire luik betreft, wil ik melden dat mijn goede vriend Karl-Heinz Lambertz, die overigens een charmante heer is, naar de Oostkantons is teruggekeerd. De heer Langendries is naar men me meldt volop bezig met de reanimatie van FC Tubize en baron of ridder de Donnée is misschien terug naar de koning. Die mensen hebben een geweldige show opgevoerd. Ze hebben veel volk ontvangen, maar de enige serieuze mens die ze hebben gezien, is wellicht minister-president Peeters geweest. Ik ga daar niet verder op in.

Ik stel vast dat ze zijn befallen van een tekst. Ik wil daar enkele zaken aan verbinden. Ik heb de resolutie van het Waalse parlement over de institutionele onderhandelingen nog eens bekeken. Die resolutie staat in stuk 828/1, van 16 juli 2008. In de overwegingen staan de woorden “maintien”, “renforcement” en “opposition” een tiental keer. Ze pleiten voor interpersonele solidariteit. Verder zeggen ze dat de huidige financieringswet zo moet worden behouden dat ze geen financieel verlies lijden. Ik zal niet alles vermelden, maar ik vind wel dat hun resolutie, in tegenstelling tot de onze, negatief is, en gericht op het behoud van de status-quo.

De heer Gilbert Bossuyt: Mijnheer Peumans, het zou toch al te gek zijn als ze iets anders zouden zeggen? Er moet worden onderhandeld. U daarentegen zou het allemaal in vijf minuten oplossen.

De heer Jan Peumans: Mijnheer Bossuyt, ik heb die uitspraak nooit gedaan. Als u op dat niveau wilt debatteren, dan laten we het maar best.

In ieder geval, dit soort ontwikkelingen geeft weinig hoop. Ik zal nog een ander voorbeeld geven: de Frans-taligen zeggen heel duidelijk dat ze vanuit het Waalse parlement de uitbreiding van de Région de Bruxelles-Capitale ondersteunen. Ik ga niet alles voorlezen, alleen dit deeltje. Het is geen gazettenpraat. Ik heb begrepen dat als je hier kranten citeert – en Dewinter is daar specialist in – je onmiddellijk commentaar krijgt, alsof kranten geen waarheid zouden schrijven.

Ik lees vandaag een interview in De Tijd met Jo Vandeurzen over het aanstaande congres dat niet gemakkelijk zal verlopen. Ik citeer: “Op het congres moeten we duidelijk maken waarom de staatshervorming zo belangrijk is voor ons. Het is namelijk het enige middel om fundamentele sociaaleconomische hervormingen door te voeren die ons voorbereiden op die geglobaliseerde wereld.”

Op 31 juli wisten die dames en heren – nee, het waren drie heren mediateurs – dat we op 21 september – en we hebben dat heel duidelijk gecommuniceerd – een congres zouden houden waarop we al onze leden zouden uitnodigen die zouden beslissen over al dan niet deelname aan de dialoog. Als je aan je leden vraagt om zich al dan niet uit te spreken over deelname aan de dialoog en als de overgrote meerderheid zich uitspreekt tegen deelname, dan moet u mij eens zeggen waarom men de dag nadien allerlei pogingen onderneemt om te zeggen dat men garanties zal inbouwen enzovoort. Men heeft daar anderhalve maand tijd voor gehad. Men had anderhalve maand de tijd om op een of andere manier met een duidelijk voorstel te komen.

De drie bemiddelaars hadden als voornaamste taak om het werk voort te zetten en onrechtstreeks bij te dragen aan een verrottingsstrategie. Sorry dat ik het zo moet uitdrukken, maar als je anderhalve maand tijd hebt om van zo'n tekst te befallen, dan vraag ik me af waarom ze niet in augustus befallen zijn in plaats van in september.

Mijnheer de minister-president, u zegt vandaag: “Ik besef dat ik een politiek risico neem”. Politiek is sowieso een risicovak, dus ik denk dat u inderdaad een heel groot politiek risico neemt.

We moeten eerlijk zijn, mijnheer Sannen, we zijn op straat gezet door uw partij, door de geweldige uitspraken van minister Vandenbroucke op televisie. Hij zei: “Die mensen hebben altijd angst, pleinvrees en durven

niet te onderhandelen.” Wij hebben, in tegenstelling tot de heer Vandenbroucke, vijftien maanden onderhandeld. Dat wil ik toch even duidelijk zeggen.

De heer Ludo Sannen: Dat hebt u al een paar keer gezegd.

Mijnheer Peumans, u hebt uzelf toch buiten deze regering gezet. Ik heb alle respect voor de keuze van uw congres: 1600 mensen die zeggen “nee, we gaan niet meer in dialoog”. Maar als de Vlaamse Regering wel in dialoog wil gaan, dan lijkt het me ook maar logisch dat u uit die Vlaamse Regering stapt. Ik heb alle respect voor die beslissing, maar het is een logische consequentie. Zeggen dat wij u uit de Vlaamse Regering zouden geschopt hebben, is niet consequent en niet juist.

De heer Jan Peumans: De logische consequentie was geweest dat uw partij eens eindelijk liet zien dat deze belangrijke regionalisering veel belangrijker is dan het platte, politieke machtsspel dat u speelt. We zullen elkaar hier over een aantal maanden horen. Uw boodschap en de boodschap van Open Vld was eigenlijk heel simpel: we spelen het kartel uit elkaar en we beginnen met de verkiezingen. Dat zal de boodschap worden, niet meer of niet minder.

De heer Ludo Sannen: We hadden hier in Vlaanderen geen enkele reden om het kartel uit elkaar te spelen, want we hebben vier jaar samen goed gewerkt in deze regering. Ik denk dat we vier jaar goed beleid gevoerd hebben. Het was dus niet aan de orde.

Ik ben er wel van overtuigd dat wij meer voor Vlaanderen gedaan zullen hebben als we enkele concrete stappen in de staatshervorming hebben gezet voor juni 2009, dan door nu niets te doen. Dat is wat jullie doen. Dat zet geen zoden aan de dijk. (*Applaus bij sp.a + VlaamsProgressieven*)

De heer Jan Peumans: Dan citeren we de afwezige viceminister-president, want hij vond het belangrijker om naar Limburg te gaan. (*Opmerkingen van de heer Gilbert Bossuyt*)

Ik stel maar vast dat hij naar de opening van een academisch jaar is, mijnheer Bossuyt. Daar kan ik niets aan doen.

Ik zou u wel willen zeggen dat het interview deze morgen wel heel verhelderend was. Minister Vandenbroucke zegt: de N-VA wil niet deelnemen en dat vergemakkelijkt de zaken voor de Franstaligen. Die uitspraak van minister Vandenbroucke zegt natuurlijk meer dan welke woorden ook.

De heer Ludo Sannen: Mijnheer Peumans, u hebt net gesteld dat u voor separatisme bent en voor Vlaamse

onafhankelijkheid. Dat is uw goed recht, maar u begrijpt toch dat anderen, die huiveren voor een onafhankelijk Vlaanderen en kiezen voor een federaal of confederaal model, het niet zo vanzelfsprekend vinden om met u rond de tafel te gaan zitten.

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Mevrouw de voorzitter, ik stel alleen maar vast dat die traditionele gematigde Vlaamse partijen ook aan tafel gaan zitten met het FDF, dat keer op keer de uitbreiding van Brussel vraagt, waar men ook tegen is. Dat is blijkbaar geen probleem. Dat soort onderhandelaars is dan blijkbaar wel te doen.

De heer Ludo Sannen: Wij hebben wel voldoende vertrouwen in onszelf, zodat we niet aan de heer Maingain toegeven. (*Rumoer bij het Vlaams Belang*)

De heer Jan Peumans: We gaan nog een aangename tijd tegemoet, mijnheer Sannen.

Ik sluit af, mevrouw de voorzitter, met toch nog iets te herhalen. Het is in de politiek altijd goed om sommige dingen te herhalen. Men doet dat niet altijd. Als men dingen aankondigt en achteraf herhaalt men die niet meer, ziet men achteraf dat van die aankondiging toch niets in huis komt.

Ik wil toch nog eens duidelijk stellen, en ik zeg dat heel expliciet namens mijn fractie, die dat uitdrukkelijk heeft gevraagd: wij zijn altijd bereid geweest tot dialoog. Mijnheer Sannen, die stukken kunt u allemaal nakijken en u kunt ze allemaal van mij krijgen. Het is eigenlijk al te gemakkelijk te zeggen dat we voor de onafhankelijkheid zijn en dat de anderen niet met ons willen praten. Dat is natuurlijk een beetje kort door de bocht, mijnheer Sannen. We zijn indertijd niet naar de onderhandelings-tafel gegaan om te zeggen dat we alleen de onafhankelijkheid van Vlaanderen vragen, en als men daar niet over wil spreken, we niet meer meedoen.

Wij zijn voor de weg van de geleidelijkheid, in tegenstelling met sommige andere politieke partijen, en wij hebben altijd duidelijk gemaakt dat we voor een dialoog zijn.

De heer Filip Dewinter: Mijnheer Peumans, ik heb u tot tweemaal toe horen zeggen dat het resultaat telt in de politiek en dat u voor de weg van de geleidelijkheid bent. Wel, u hebt ons altijd verweten dat wij aan de kant bleven staan, dat we weigerden onze verantwoordelijkheid op te nemen, dat we harde roepers waren, maar geen enkel initiatief namen.

Ik vraag nu aan de N-VA, na vier jaar – mijnheer Bourgeois, mijnheer Peumans, u hebt nu vier jaar

meegedaan, niet aan de kant gestaan en initiatieven genomen – wat het resultaat is van de N-VA, na vier jaar participationisme. Wat is het resultaat na vier jaar deelname aan het Belgische en het Vlaamse beleid?

Ik zal het u zeggen: het resultaat is nul op tien. Maar nu wilt u de Vlaamse maagd spelen. Nu gaat u de spierballen laten rollen, zoals overigens Gabriëls dat ook heeft gedaan in 1991 toen hij met de Volksunie uit de federale regering trok en hoopte toch nog de verkiezingen te winnen. U probeert nu hetzelfde, maar ik kan u verzekeren dat u ter zake ontmaskerd zult worden. Want uiteindelijk is het enige resultaat van vier jaar deelname van de N-VA aan deze regering het failliet van het participationisme dat u hebt gepredikt, het failliet van het zogenaamde deelnemen van Vlaams-nationalisten, in de hoop daarmee fundamenteel iets te kunnen veranderen en op communautair vlak iets te kunnen bereiken.

U hebt niets bereikt. Het enige dat u bereikt hebt, is dat u vier jaar lang als schaamlapje en als alibi bent gebruikt door de traditionele partijen. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De heer Jan Peumans: Er is alleen één verschil, mijnheer Dewinter, gelukkig bent u nooit lid geweest van de Volksunie. *(Opmerkingen bij het Vlaams Belang)*

Dat is dan een heel groot misverstand geweest. Mijnheer Dewinter, ik heb het daarstraks al een keer gezegd en ik wil het nog een keer herhalen: wij hebben er, en nogmaals mijnheer Gatz, we hebben daar niet het monopolie op, mee voor aan de basis gelegen dat op dit moment de scholen gewoon draaien, de bus rijdt en ik weet niet wat allemaal. *(Rumoer)*

Ik weet het, het is de weg van de geleidelijkheid. We zijn in 1970 begonnen. De verrottingsstrategie die u toepast, is niet de onze. Wij zijn democratische Vlaams-nationalisten. Uw ding is ons ding niet. Ik kom me hier ook niet op de borst kloppen.

Mevrouw de voorzitter, de verkiezingen zijn begonnen op zondag 21 september 2008, toen Somers en Vandenbroucke het ontslag vroegen van Geert Bourgeois. Ik heb u dat al uitgelegd. Communautair staan we op dit moment nergens. We hebben duidelijke argumenten gegeven. Van heel het communautaire gedeelte in het regeerprogramma is tot onze grote spijt niets uitgevoerd. We hebben heel duidelijk gesteld dat als u slaagt in de onderhandelingen, we heel graag bereid zijn om ons ongelijk toe te geven. We betreuren ook dat het kartel niet meer actief is. We hebben over het regeerakkoord inderdaad mee onderhandeld en het mee handjes en voetjes gegeven.

We hebben een overleg gehad in onze fractie. Behalve de heer Loones, die vandaag afscheid zal nemen van dit

parlement en die zich zal onthouden, zal de rest van de fractie tegen de Septemberverklaring stemmen. Dat doen we niet onder het motto van een verrottingsstrategie, mijnheer Daems, integendeel. We zullen deze Vlaamse Regering op haar merites beoordelen. Als ze zinvolle decreten zal indienen, zullen we die uiteraard goedkeuren. We zullen niet zoals LDD en Vlaams Belang aan afbraakpolitiek doen, we zullen het regeerwerk ten voordele van Vlaanderen op zijn merites beoordelen. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Als ik voor elke keer de naam Lijst Dedecker hier valt, een euro krijg, kon ik al iets gaan drinken in de koffiekamer. Terwijl hier de discussie ging van wie hier in de Volksunie zat, herinnerde ik me dat er nog een achterneef van mij in de Volksunie zat, maar dat telt waarschijnlijk niet. Ondertussen heb ik het woord 'extremisme' even opgezocht. Mijnheer Dewinter, ik vond het een belangrijk moment toen u zei dat men er trots op moet zijn om extremist te zijn. Mijnheer Peumans, u voelde zich daar precies een beetje bij thuis. 'Extremist' betekent volgens Van Dale iemand die uitersten nastreeft. Dat is wat mager, en ik heb verder gezocht in Wikipedia. Daarin staan twee uitlegjes over wat 'extremist' betekent. Er staat dat iemand een extremist noemen, een tactiek kan zijn om zijn doel na te streven. Ten tweede staat er: "Ideologieën die door critici als extremistisch worden aangeduid, zijn nazisme, fascisme, stalinisme, anarchisme en islamisme." Als u trots bent om in die kringen te circuleren, is dat uw uitspraak, niet mijn uitspraak. Nu weten we tenminste wat extremisme is. *(Opmerkingen bij het Vlaams Belang)*

U bent vergeten waarom ik ben gaan lopen. U hebt ergens iets gemist de afgelopen jaren.

Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, na de gesprekken van de afgelopen uren en dagen, zie ik mij verplicht om toch even de puntjes op de i te zetten in dit huis en even aan politieke educatie te doen naast de Septemberverklaring. Ik heb vandaag al veel slogans gehoord, en leugens en onzin over Lijst Dedecker. Voorlopig neem ik dat niemand kwalijk, ik ben een tolerant mens. Het is uit onwetendheid, gebrek aan kennis en vooroordelen dat sommigen onder jullie zo reageren op Lijst Dedecker. Ik heb zelfs begrip voor zenuwachtigheid en het onvermogen om om te gaan met die nieuwe politiek en het gezond verstand dat wij hoog in het vaandel dragen.

Ik zie ook heel veel frustratie. Dat is niet gezond, ook niet voor ministers die in een hokje denken en hun onvermogen willen uiten met leugens. De minister zit in Hasselt, of in Limburg, maar dat is allemaal hetzelfde. *(Opmerkingen)*

Ik zou niet graag hebben dat we de gezondheidszorg voor de ministers moeten optrekken. Minister Vandembroucke is er niet meer, maar hij heeft hier toch de meeste leugens opgestapeld in één zin. Het was bijna een versje. Het zij zo. Dat is niet slim van uw minister. De kiezer weet dat wel en doorprijkt binnenkort wel het sloganeske, dus wij wachten heel rustig af.

Omdat we geen fractie zijn, hebben we maar een paar minuutjes, maar in dat zeer korte tijdbestek wil ik toch graag iets zeggen over die Septemberverklaring, want ik dacht dat het daar ook nog over ging. Het onderlinge spervuur van wie hier de schuldige, de grootste Vlaming of de grootste extremist is – trouwens een goede format voor de VRT – is trouwens hoogst amusant. Ook amusant is hoe de regering haar onvermogen etaleert, tot het onderhandelen en de dialoog in de Belgische etalage. Ook vandaag was het weer een schiettent. Van boven af is dat heel aangenaam om te volgen.

Ik wil het volgende nogmaals benadrukken. Misschien hoopt u dat, maar LDD bestaat niet uit negativisten, en al evenmin uit mensen die de verrotting geweldig vinden, behalve in de tuin, in het vakje achteraan, naast de bomen, met de bladeren erin. Dat is dan ook het enige, mijnheer Peumans. Meer dan dat is het dus niet. U blijft dat herhalen. Het zit in de herhaling. Ik heb die truc ook door. Als u dat blijft zeggen, geloven sommige mensen dat, maar ik zal blijven herhalen dat u er volledig naast zit.

De jobkorting: deze ochtend was dat een beetje onduidelijk. Geef het geld terug aan de burger. Voor mensen die ons programma niet hebben gelezen: wij vinden dat een goede zaak. We hebben nooit gezegd dat we daartegen zijn. Dat is nooit vermeld, dus ik weet niet uit welke hemel minister Vandembroucke dat heeft gehaald. Het zorgaanbod voor personen met een handicap, ouderenzorg, thuiszorg: het zijn maar enkele voorbeelden. Daar staan we volmondig achter, for the record. Dit wordt toch genoteerd. Noteer ook even, ook voor de duidelijkheid, voor de volgende maanden tot aan de verkiezingen van 2009, dat we tegen een subsidiemaatschappij zijn, maar voor een belasting- en lastenverlagende overheid. Laten we dat even duidelijk stellen, zodat u vanaf nu weet in welke richting we gaan.

Mijnheer de minister-president, verwacht nu niet dat u, na de positieve commentaar, zomaar wegkomt met uw verklaring. Maandag probeerde u nog zelfverzekerd dat verhaal van welvaart voor Vlaanderen te verkopen. Tussen het politieke gekissebis van uw ministers en die messentrekkerij door kwam er een soort pr-document naar boven, een soort catalogus van de Vlaamse Regering. U zei zelf dat het geen Trois Suissescatalogus meer was, maar dat is dan waarschijnlijk overgenomen. Als we het onder de loep nemen, is het eigenlijk een beetje staatspropaganda. U gaat het beleid vorm geven. Dat vond ik nieuws. Maar u moet eerst het beleid uitwerken

en pas dan vorm geven. Als u eerst vorm geeft en geen beleid heeft, dan is het eigenlijk gebakken lucht. Met dat gevoel zitten we natuurlijk.

Ik blijf het zeggen: uw Septemberverklaring is een opsomming van snoepjes. Dat is hier deze ochtend ook aangehaald. U moet eens nadenken over die snoepjes: wat landbouwgeld voor CD&V, wat kinderopvang en isolatie voor sp.a. Het is een hele waslijst van cadeautjes, snoepjes, kleine hapjes, maar geen hoofdschotel, want beleidsmatig blijven we op onze honger. Die snoepjes gaan niet in hoofdzaak naar alle Vlamingen, maar worden uitgedeeld aan de ploeg. Die ploeg die hier zit, uw regeringsleden, kunnen immers blijkbaar slechts één ploeg vormen op het ogenblik dat ze snoepjes krijgen. Als er zeer belangrijke strategische beslissingen met een aanzienlijke langetermijnimpact moeten worden genomen, dan loopt de regering zowat vast en lezen we in de kranten – die we dan blijkbaar ook niet meer moeten lezen – tegengestelde verklaringen, waarbij de ene de andere het gras voor de voeten probeert weg te maaien. Dan denk ik: ‘eigen verwennerij eerst’ lijkt me hier op zijn plaats als slogan.

Ik moet bekennen dat ik een tijdje heb gezocht. Ik laat niet toe dat u zegt dat ik regeltje 85bis niet heb gelezen. Ik heb echt lang gezocht. Ik heb maandag zelfs het anderhalve uur doorstaan, toen iedereen hier uitgeteld op de banken lag. Sommige mensen waren zelfs in slaap gevallen, heb ik gelezen. Wat ik niet heb gezien in uw Septemberverklaring, is het kleine woordje ‘visie’. Dan gaat het over echte beleidsbeslissingen die van daadkracht getuigen, over een regering die vooruitkijkt en tegen mij en iedereen zegt wat er op ons afkomt en wat er te doen staat. Ik heb dat niet gezien. Ik heb naderhand de tekst meermaals gelezen, maar ik heb het woord ‘visie’ niet gevonden. U anticipeert op geen enkele manier op de uitdagingen die op ons afkomen: hier wat extra, daar wat extra, allemaal extra’s, maar dat zijn, zoals gezegd, volgens ons geen stimulansen voor de bevolking, maar voor de politieke partijen en de ministers van uw regering. Doe dus niet alsof jullie een zeer duidelijke visie hebben over hoe de dalende welvaart en koopkracht zullen worden aangepakt, want ik denk dat die er niet is. Dat is onze kritiek: er zijn geen fundamentele beleidsbeslissingen die een maatschappij een bepaalde richting kunnen uitsturen.

En dat is nu net – dacht ik toch – wat we nodig hebben. Tot nu toe zien we slappe kost omdat u misschien zelf niet weet welke richting u uit wilt met uw regering. Er staat weer een verlamdend verkiezingsjaar voor de deur. En ondertussen verliezen we kostbare tijd.

Ik zal u één voorbeeld geven. We weten allemaal dat BRIC – dat is dus Brazilië, Rusland, India en China – bestaat uit belangrijke economische landen die nog belangrijker zullen worden. We moeten dus op die

markten aanwezig zijn en buitenlandse investeringen aantrekken. Dat doet u door attachés aan te werven. Brazilië, Rusland, India en China, stel u even voor hoeveel mensen daar wonen. En u wilt daar aanwezig zijn met elf attachés. U bent in uw regering met negen, en u kunt de boel nog niet beheren voor zes miljoen mensen. En nu wilt u elf extra personeelsleden de wereld insturen om investeringen aan te trekken voor Vlaanderen. Zoiets is helaas een beetje om te lachen, denkt een mens. Maar u vermeldt zoiets, de aanwerving van elf extra mensen, met de nodige trots in uw beleidsverklaring alsof dat er nu voor zal zorgen dat onze welvaart in 2020 veilig gesteld zal zijn.

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: U weet dat we inzetten op een nieuwe BRIC-strategie en de Verenigde Arabische Emiraten. We hebben gekozen om ons netwerk daar te verdubbelen. Dat is een grote inspanning van deze regering. Ze wordt volledig gedragen en gewaardeerd door de Vlaamse kmo's.

De heer Jurgen Verstrepen: U hebt ook zelf verklaard, mevrouw de minister, dat het er niet goed uitziet. Ik vind het een kleine inspanning. Wat zei u nu ook weer letterlijk? "In het licht van de sterke economische groeivertraging dit jaar en de ongunstige vooruitzichten voor 2009 moeten we het internationaal ondernemen voluit stimuleren." Ik heb in uw verklaringen tevergeefs gezocht naar wat we doen op Vlaams niveau.

Mijnheer de minister-president, u spreekt niet over grote dossiers die in uw regering op tafel liggen en die, sorry dat ik het zo uitdruk, een zootje zijn geworden waar niemand nog wijs uit raakt. Het is al geciteerd. U weet waarover het gaat: de BAM en het Schipdonkkanaal. Dat zijn dossiers waar een regering daadkracht kan tonen, duidelijke beslissingen kan nemen, maar het enige wat gebeurd is, is de bestelling van studie na studie na studie na studie. Ik weet niet waar dat stopt, maar er wordt nogal wat bestudeerd.

En nog eentje om het af te leren. Er is niets teruggevonden over het afslanken, of beter, het afschaffen van de kabinetten. Misschien bent u dat vergeten doordat er passages geschrapt werden die verwezen naar de N-VA. Ik heb daar niets over gelezen in de Septembeerklaring – of ja, toch wel: "de oprichting van een commissie die de regering zal adviseren". Hier gaan we weer. Maar dat is zo wat in de marge, dat weet u ook, en dus komt daar niks van in huis. Weg met beter bestuurlijk beleid. Deze regering houdt zich liever bezig met extra's en deze keer ook nog aan de eigen kabinetsleden.

O ja, zult u zeggen, we bereiden ons wel voor op de toekomst, kijk naar Vlaanderen in Actie. Intussen kennen we elkaar wat beter en ik dacht al dat u dat zou zeggen. Maar

Vlaanderen in Actie of ViA, mijnheer de minister-president, is naar ons oordeel gebakken lucht. De enige actie van ViA zit in de titel. Uw regering loopt al drie jaar te zeulen met dat plan en heeft Vlaanderen nog op geen enkele manier in actie gekregen, integendeel. Alleen de middenveldorganisaties lopen de benen van onder hun lijf om die praatbarakken – u noemt het ateliers – in leven te houden. Uw collega-minister Ceysens heeft zo weinig vertrouwen in ViA dat ze bijna zelf een actie was gestart. Gelukkig hebt u haar kunnen tegenhouden, anders was het helemaal om te lachen.

Ik vraag me zelfs af of u nog wel contacten hebt met UNIZO, Voka, VKW en VBO. Ik dacht van wel. Of misschien hoort u niet goed wat zij zeggen als u er contact mee hebt. Misschien vindt u de ondernemers en kmo's in dit land zeurderig, maar ik stel voor dat u snel bij hen toch eens wat beter gaat luisteren naar onze ondernemers. Zij vormen de ruggengraat van onze werkgelegenheid en welvaart, en niet u, niet de overheid, tot spijt van wie het benijdt.

We zien geen duidelijk, daadkrachtig en snel uitvoerbaar sociaaleconomisch plan. Ik zie een optelsom van een aantal maatregelen zonder een einddoel. Elk plan, zelfs een businessplan, heeft een einddoel. Je kunt investeren. Dat moet u eens doen bij ondernemers en aandeelhouders: investeren zonder te weten waar je naartoe gaat. Dat krijgt u niet verkocht in deze tijden. Het zijn snelle hapjes.

Het beleid van deze regering is dus evenveel waard als de garanties die u maandag van de Walen hebt gekregen. De N-VA kan u zeggen hoeveel dat waard is. *(Applaus bij mevrouw Monique Moens en de heer John Vrancken)*

De voorzitter: De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren ministers, collega's, ik ben deze morgen bewust niet tussengekomen in al de discussies over de communautaire dialoog. Ik wil toch benadrukken dat er vandaag aan weerszijden van de taalgrens een wil is om in dialoog te treden. Ik wil niet de spreekbuis zijn van alle Franstalige partijen, want die zullen rond de tafel moeten zitten. Na de verkiezingen van 2007 zagen de Franstaligen geen noodzaak om tot een communautaire dialoog te komen. Dan hebben ze stelselmatig neen gezegd. Vandaag is dat anders.

Mijnheer Peumans, u hebt zich afgevraagd hoe we in dialoog kunnen treden met de Walen, want ze zetten hun verlanglijstje op papier. Wel, dat is hetzelfde als wat de Vlaamse Regering heeft gedaan met de resoluties en het eisenpakket. De twee pakketten liggen nu op tafel. Door een dialoog kunnen we tot een compromis

komen. Dat wil zeggen dat niemand alles zal binnenhalen: het wordt geven en nemen.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Mijnheer Van Eycken, erkent u dat het probleem ligt in het feit dat Vlaanderen – ik geloof dat ik in naam van velen mag spreken – een staatshervorming wenst die gebaseerd is op bevoegdheden, wie waarvoor bevoegd is, en om een goed bestuur te garanderen zowel in Vlaanderen als in Wallonië en Brussel, en in België?

Het discours van de resolutie van het Waalse Parlement is er een van grondgebied en groot zijn en er al of niet bijhoren. Klopt mijn analyse of spreekt u mij tegen? Als die klopt, vraag ik u hoe u een compromis kunt maken waarbij we bevoegdheden die bij ons komen, maar ook bij de Franstaligen, zouden moeten afkopen met grondgebied?

De heer Christian Van Eyken: Mijnheer Van Dijck, ik moet u tegenspreken. Ook langs Franstalige kant is er een wens om bepaalde bevoegdheden te herverdelen onder de gewesten.

Ik kan u gewoon zeggen dat degenen die vandaag zeggen dat ze niet in een dialoog geloven, diegenen zijn die, zoals de heer Dewinter daarstraks zei, onmiddellijk willen overgaan op plan B: het uiteenvallen van de federale staat.

Inzake het communautaire aspect denk ik ten slotte dat we naar de dialoog moeten gaan indien er kan worden gesproken zonder enig taboe. Ik herhaal maar wat er verleden week werd gezegd: dat er over alle onderwerpen kan worden gesproken. Belangrijk voor de rand – en ik spreek nu in persoonlijke naam – is dat in dit kader ook wordt gekeken naar de feitelijke realiteit van de bevolkingssamenstelling in de rand. Velen zullen moeten erkennen dat het geen monolithische culturele bevolking is. De meertaligheid is er één van de kenmerken, samen met de internationalisering van de bevolking. Bepaalde maatregelen blijven niet alleen de Franstaligen, maar ook anderstaligen in de rand tegen de borst stuiten.

Ik kom nu tot de Septemberverklaring.

De voorzitter: De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren: Mijnheer Van Eyken, ik probeer u te volgen. Ik heb tijdens het weekend een beetje rondgetoerd in Waals-Brabant, een schitterende streek. Het is volgens mij trouwens een van de mooiste streken van het land. Ik heb daar een paar oude cafeetjes gevonden, heel gezellig, waar men rustig met de bazin een pintje kan drinken. Ik kwam er niemand anders tegen dan Vlamingen. Vindt u dat Waals-Brabant bij

Vlaanderen moet komen? (*Opmerkingen van de heer Christian Van Eyken*)

Gedurende decennia zijn er duizenden mensen in Waals-Brabant gaan wonen. Ze stellen het daar heel goed - ils vivent en toute simplicité et en grand bonheur. U zegt nu, en dat verwondert me, en ik weet niet wat de vrienden van Waals-Brabant daarvan gaan zeggen, dat er een andere toestand is ontstaan en dat we daar begrip voor moeten hebben. U pleit dus voor de aanhechting van Waals-Brabant bij Vlaanderen. Is dat juist? (*Applaus bij de Open Vld*)

De heer Christian Van Eyken: Dat heb ik niet gezegd. (*Gelach*)

Dat is een interpretatie van wat ik heb gezegd.

Mijnheer de minister-president, ik kom tot de Septemberverklaring. U hebt effectief al de verdiensten van uw legislatuur dik in de verf gezet. Het contract van vier jaar geleden is bijna volledig uitgevoerd, en de regering kan in juni 2009 dus met een gerust geweten naar de kiezer stappen. U hebt het goed gedaan. Laat ons verder gaan, is de onderliggende boodschap.

Ik heb echter niet veel gehoord over dingen die beter kunnen, en u gaf ook niet veel concrete antwoorden op de maatschappelijke vragen en problemen waarmee de burgers te kampen hebben. Er is wel een resem van geschenken, van verbeteringen op financieel vlak die ten goede zullen komen aan de portemonnee van de burger, maar daar blijft het meestal bij. Op het gebied van de uitdagingen geeft u maar een mager antwoord. En vooraleer nog meer bevoegdheden te hebben, zou er beter eerst een verbetering van de toestand zijn in de domeinen waarin men nu reeds bevoegd is.

De maatregel van de maximumfactuur voor de scholen vind ik persoonlijk een goede maatregel, omdat ze de lat gelijk legt voor alle leerlingen, uit welke sociale omgeving ze ook komen. Het is lovenswaardig te streven naar een gelijkheid tussen de leerlingen in het onderwijs en om aan iedereen gelijke kansen te geven om een diploma of getuigschrift te behalen.

Ik meen echter dat de combinatie met de aanpassing van het financieringssysteem van de werkingsmiddelen voor het leerplichtonderwijs, nog niet optimaal is. De bedoeling is de lat gelijk te leggen tussen de onderwijsnetten en te vertrekken van de noden van de kinderen.

Wel, ik kan u melden dat bepaalde scholen van het gemeenschapsonderwijs sterk moeten inbinden in hun activiteiten indien ze de maximumfactuur niet willen overschrijden en indien ze zich tevreden stellen met de werkingsmiddelen. Het is duidelijk dat bepaalde scholen omwille van hun structuur of omwille van de

samenstelling van hun leerlingenpopulatie, gemakkelijker een beroep kunnen doen op de gulheid van de ouders of van andere sponsors om bijkomende middelen te bekomen. Het volstaat niet om een fancy fair of een grootouderfeest te geven om de speelplaats te verfraaien of om in een extra uitstap te voorzien voor de leerlingen.

Verder heb ik in de Septemberverklaring kunnen lezen dat in 2009 het Europese energie- en klimaatpakket zal worden afgerond. De regering belooft om de broeikasgassen tegen 2020 met 20 percent te verminderen, 20 percent energie te besparen en het aandeel van hernieuwbare energie te verhogen tot 20 percent.

Op 12 september zei minister Crevits echter in *De Tijd*: “We moeten weten op welke manier we mee in het bad springen.” Zij vraagt een nuchter debat over het prijskaartje van de doelstellingen op grond van de resultaten van de studie. “Dit is voor mij geen vodge papier. België zal gigantische meerinspanningen moeten doen”, zei minister Crevits. De totale kostprijs voor die periode belooft 18,6 miljard euro. Berekeningen van haar kabinet ramen de meerkost voor België, ten opzichte van vergelijkbare lidstaten, tussen 2013 en 2020 op 1 miljard euro per jaar. Hieruit blijkt dat het halen van deze doelstellingen niet met volle overtuiging door de regering wordt gedragen, zelfs niet door de minister van Energie.

Wat de windenergie betreft, herinner ik mij nog de uitspraken van de minister-president, die deze energiebron ooit een hype noemde die snel voorbij zou waaien. Wat is het standpunt van de regering betreffende het realiseren van offshore windparken in de Noordzee? De knowhow van tal van Vlaamse bedrijven zou hiervoor heel nuttig kunnen zijn. Is dit wel een prioriteit voor deze Vlaamse Regering?

Ook op het gebied van milieuvriendelijke mobiliteit blijven wij op onze honger zitten. Er is nog steeds sprake van de opmaak van een zoveelste plan om de mobiliteit in Vlaanderen te sturen. Ondertussen groeien de files elke dag en kost de verkeersellende veel aan onze economie. Het stimuleren van het woon-werkverkeer via openbaar vervoer blijft een pijnpunt. Men kan niet vaststellen dat er een vermindering is van het verkeer, integendeel zelfs. Er is geen duidelijk beeld van waar de Vlaamse Regering heen wil met de mobiliteit.

Werd reeds een studie gemaakt van de verkeersstromen die ons land doorkruisen als transitverkeer? Momenteel moeten die stromen langsheen de twee grootste agglomeraties van ons land, Antwerpen en Brussel. Dit verkeer voegt zich bij de bestaande verkeersstromen naar en rond deze twee economische polen. Werd nagedacht over een alternatief om die stromen af te leiden van de grootsteden?

Het concept van de ring rond Brussel, waarvan momenteel plannen in openbaar onderzoek zijn, tonen ook niet

duidelijk wat het globale beeld is: wil men het transitverkeer aanmoedigen, of wil men de bereikbaarheid van Brussel en zijn economisch weefsel verbeteren? Ook het treinverkeer rond Brussel, met een volwaardig gewestelijk expresnet, laat op zich wachten.

Het op elkaar afstemmen van de verschillende vervoersmodi blijft een droom. De E411 is een mooi voorbeeld van hoe het niet moet. Deze snelweg, die over drie gewesten loopt, toont heel mooi het gebrek aan overleg aan. Er is een vak voorbehouden voor de snelbus op het Waalse en Brusselse grondgebied, maar niet op de Vlaamse schakel, waardoor het hele project niet tot zijn waarde kan komen.

Mijnheer de minister-president, u wenst Vlaanderen in de top vijf van de Europese regio's te brengen. Dat is op zich een mooie doelstelling. Maar is er in deze samenleving wel nog plaats voor diversiteit? Kan iedereen naar zijn eigen vermogen een volwaardig leven leiden? Iedereen heeft troeven, iedereen kan iets doen. We moeten trachten om ieder zijn talenten tot uiting te laten komen, maar bij de ene brengen die talenten meer op dan bij de andere.

Met een beeld van vooruitstrevendheid en van performantie vrees ik echter dat we een deel van de bevolking vergeten: de kansarme gezinnen, de gezinnen die worden getroffen door moeilijkheden op relationeel vlak, die daarna ook afhaken in de samenleving.

Die delen van de bevolking moeten een aandachtspunt vormen. Zij moeten zich kunnen optrekken aan de interrelationele solidariteit tussen de werkende en de niet-werkende bevolking. Ziekte of andere aandoeningen mogen geen kloof slaan tussen de bevolkingsgroepen. Elkeen heeft recht op een menswaardig bestaan. We moeten in dit verhaal ook de multiculturaliteit van onze samenleving voor ogen hebben, met respect voor de eigenheid van ieders cultuur waarbij er geen waardeoordeel mag worden geveld over het doen en laten van de anderen in onze samenleving.

De drie grondwaarden van de Franse Revolutie, vrijheid, gelijkheid en broederlijkheid blijven in mijn ogen nog altijd actueel voor de opbouw van een evenwichtige en solidaire samenleving.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, leden van de regering, collega's, ik zal kort zijn.

We leven op politiek vlak in een merkwaardige periode. De vraag is of deze periode meer wordt dan een voetnoot. Wat er gebeurd is met de N-VA, is geen detail in de politiek. Het is een belangrijke gebeurtenis.

Collega's van de N-VA, ik wil van deze gelegenheid gebruik maken om u te zeggen dat u consequent gehandeld hebt en dat ik dat kan waarderen.

Het is een merkwaardige periode, hoewel het ook een periode van antipolitiek is. Dat blijkt duidelijk uit de krantencommentaren van de afgelopen dagen. Overal hoor je aan de lopende band klaagzangen over de politiek. Ik wil niet behoren tot dat soort politici die de antipolitiek voeden en hun verantwoordelijkheid niet nemen. Ik deel echter wel in de brokken. Er moet absoluut iets worden gedaan aan het beeld van de politiek. We moeten constructiever denken en opbouwender werken.

De oppositie moet haar rol spelen, maar ik zou haar toch willen vragen een vorm van hoffelijkheid en correctheid in het discours te hanteren, zo niet wordt het een circus. Ook vanmiddag kregen we weer dat beeld. Wie vandaag naar Villa Politica keek, kreeg dat opnieuw bevestigd.

Mijnheer de minister-president, ik wil positief zijn. Uw Septemberverklaring probeert immers het tegendeel aan te tonen. Zij wil bewijzen dat deze regering hard werkt. Zij probeert een positief beeld uit te stralen van een constructieve Vlaamse Regering met een waslijst van realisaties en nieuwe initiatieven. Die lijst is indrukwekkend. Het accent ligt mijns inziens af en toe iets te veel op het economische aspect, maar dat is natuurlijk een appreciatie. Ik zou meer de klemtoon leggen op de zachte waarden, de minderheden, de andere kant van de samenleving. Desalniettemin is deze lijst niet niets. Voor veel mensen is het jammer dat een opbouwend verhaal als de Septemberverklaring in het niets verdwijnt.

De voorzitter: Mevrouw Morel heeft het woord.

Mevrouw Marie-Rose Morel: Mijnheer Caron, ik vind dit de wereld op zijn kop. U verwijt de oppositie dat ze de antipolitiek bij de bevolking voedt. Hoe lang zit u al in die meerderheid? Hebt u ooit al aan zelfonderzoek gedaan? U behoort tot die meerderheid die de mensen een degout van de politiek geeft. Ik vind het ongelofelijk arrogant dat u dit na vier jaar in de meerderheid durft te verkondigen.

De heer Bart Caron: Ik laat die opmerking voor uw rekening. U moet uiteraard kritiek geven op het beleid, maar het gaat me vooral over de toon waarop en de sfeer waarin u dat doet. Ik heb het over het respect voor mensen of het niet-respect voor sommige bevolkingsgroepen. Dat komt in elk woord en elke zin naar boven. Dat is hatelijk, zuur en negatief.

Mevrouw Marie-Rose Morel: Mijnheer Caron, u zorgt voor een cordon sanitaire, waar u zelf ontzettend trots op bent. U maakt er vanuit de meerderheid een knoeiboel van en u legt de schuld van uw geklungel bij de oppositie.

Dat is toch echt de wereld op zijn kop. Ik denk dat de mensen dat ook denken.

De heer Bart Caron: Als u de realisaties van deze regering van de afgelopen vier jaar bekijkt, en voor mijn part bij uitbreiding ook die van de vijf jaar daarvoor, dan ziet u dat dat een indrukwekkende lijst is waar Vlaanderen zeker niet slechter van is geworden. Des te erger is het dan dat zoveel mensen daar zo negatief over denken.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Goede collega Caron, u hebt het over de antipolitiek. Ik zou u dan ook willen vragen te stoppen met weblogs à la Caron, waarin ook vaak personen worden aangevallen. Stop daar gewoon mee! Probeer inhoud te verkopen maar stop met personen aan te vallen. U doet dat zelfs over de Kortrijkse gemeenteraad. U hoopt daarmee in de krant te komen. Dat voedt allemaal de antipolitiek. Probeer op uw weblog inhoud te verkopen, maar val toch geen personen aan!

De heer Bart Caron: Lees www.bartcaron.be. Ik probeer inderdaad te zorgen voor inhoud en mijn mening te geven over een aantal zaken. Die mening is soms ook tegendraads. Dat mag ook binnen een meerderheid en in een democratische samenleving als de onze. Wij zijn politici en mensen, maar tegelijkertijd ook personen die een visie uitdragen en voor iets staan. Ik speel niet de man maar de bal. U weet echter ook dat zelfs bij een correcte tackle de man mee onderuit kan gaan. Toch is het een geldige tackle in het voetbal. Sorry, maar dat is het spel.

Mijnheer de minister-president, u had het in uw speech over levenskwaliteit voor iedereen in Vlaanderen. Dat is een brede boodschap. U onderstreept een aantal waarden zoals het belang van het verenigingsleven. U hebt het over maatschappelijke betrokkenheid. U hebt het over zorg, de uitdagingen in de welzijnssector, en wat daar allemaal voor gebeurd is. Dat is ook zeer goed. Er is inderdaad hard gewerkt inzake een aantal wachtlijsten. Maar, laten we eerlijk zijn, er is nog heel veel werk te doen, ook werk dat we binnen deze legislatuur niet rond zullen krijgen. We moeten ook verder durven kijken dan deze legislatuur. Er wachten ons heel veel uitdagingen.

Mijnheer Van Mechelen, u mag terecht fier zijn op de jobkorting. Het is belangrijk dat we mensen stimuleren om werk te zoeken, om te werken, net zoals we bij het invullen van een nog meer volledige, betaalbare, democratische kinderopvang ook meer mensen zullen aanzetten om te werken, waardoor we ook de werkloosheidsval en dat soort dingen vermijden. Daar ben ik blij om. Er zijn echter inspanningen die ruimer moeten zijn, ook inzake de korting, en vooral de

kinderopvang. Er zijn nog altijd veel ouders die te kampen hebben met wachtlijsten. Als we ook een meer welvarend Vlaanderen willen, moeten we daar in de komende jaren hard aan werken.

We zullen ook voor mensen in armoede – nog altijd 15 procent van de bevolking – hard moet werken om hen toegang te verlenen tot werk zodat ze een menswaardig bestaan kunnen opbouwen. Mijnheer Keulen, er is sprake van 45.000 sociale woningen. We moeten ons inzetten zodat dat aantal snel wordt bereikt. Er is een bijzonder grote nood.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Dat klopt. We gaan daar ook voor. We trekken daar ook de budgetten voor uit. Ondertussen worden we met een ander maatschappelijk fenomeen geconfronteerd. We moeten die budgetten ook kunnen besteden aan concrete woningen. Ik heb vandaag een investeringsbudget van 400 miljoen euro. Ik kan daarmee 2500 woningen bouwen en 6000 renoveren. Maar ik heb vandaag te weinig aannemers en bouwvakkers om die budgetten te gebruiken voor woningen. Vooral voor technische beroepen is er te weinig man- en vrouwkracht om de maatschappelijke nood te lenigen. Waar vindt men nog de mensen om het werk in de verzorgingssector te doen, ook als de verloning is zoals ze hoort? Ook daarover moeten we durven nadenken.

Het gaat steeds minder om budgetten, om goodwill en om de betrokkenheid vanuit de politieke wereld. De vraag is of er op het terrein nog mensen zijn om dat werk ook uit te voeren.

De heer Bart Caron: Ik onderken dat probleem. Ik krijg mijn goot niet gerepareerd. Ik vind geen stielman die dat wil doen.

Minister Marino Keulen: Ik heb te maken met 45.000 sociale woningen. Ik kom dat 45.000 keer tegen.

De heer Bart Caron: Mijn volgende puntje ging net over werken. Ik wil het hebben over iets dat niet tot onze bevoegdheid behoort. We hebben in Vlaanderen een grote groep van mensen zonder papieren die vandaag niet kunnen en mogen werken. Daar zijn veel geschoolde stielmannen bij die dingen voor ons kunnen doen.

We mogen niet blind zijn voor dit potentieel. Economische en andere migratie behoort niet tot de bevoegdheden van het Vlaams Parlement. We zouden op die manier echter een aantal noden in Vlaanderen kunnen helpen lenigen en onze activiteitsgraad kunnen verhogen.

Ik rond af met het communautaire aspect. Ik wil nog iets over die dialoog zeggen. Ik ben blij dat er aan alle kanten bereidheid is om te praten. Ik hoop dat die dialoog

meer dan een voetnoot in de geschiedenis zal worden. Ik denk dat we die dialoog alle kansen moeten geven. Het copernicaanse karakter is duidelijk. De minister-president legt de zwaartepunten bij de gemeenschapsbevoegdheden. Laten we hiervoor gaan.

Mijnheer Peumans, ik betreur het dat u die sprong niet durft te wagen en niet durft te onderhandelen. We zullen onze ziel niet verkopen. We hebben een regeerakkoord en resoluties, die samen de toetssteen van het gesprek vormen. U mag ons hieraan aftoetsen.

Tot slot zou ik de Vlaamse Regering nog een vraag willen stellen. We bevinden ons op het einde van de legislatuur. Heel wat decretale en andere beleidsinspanningen moeten nog worden afgerond. We zullen de Vlaamse Regering hierin steunen. We zouden echter graag zien dat de Vlaamse Regering dit samen met het Vlaams Parlement doet. Dit moet in alle openheid gebeuren. De maatregelen mogen er niet snel worden doorgejaagd. Er moet een democratisch debat worden gevoerd. Op die manier kunnen deze belangrijke maatregelen door grote groepen in het Vlaams Parlement en in de samenleving worden gedragen. Dit zou een bijdrage tot de opbouw van een constructieve en positieve Vlaamse samenleving leveren. (*Applaus bij sp.a + VlaamsProgressieven*)

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mevrouw de voorzitter, vooreerst wil ik iedereen danken voor de toespraken, de commentaren, de voorstellen en de suggesties. Ik heb begrepen dat de commentatoren het nu al een interessante dag voor het Vlaams Parlement vinden. Ik wil me hierbij aansluiten. Het debat is soms hevig, soms humoristisch en volgens mij af en toe doeltreffend geweest. Ik wil iedereen daarvoor bedanken.

Het is belangrijk te onderstrepen dat de Vlaamse Regering het regeerakkoord uitvoert en ook gedurende de komende maanden zal blijven uitvoeren. Van een Vlaamse Regering mag worden gevraagd dat ze het regeerakkoord uitvoert. We hebben dat, zoals al is gezegd, in moeilijke tijden moeten doen. Op het niveau van de federale regering was het niet gemakkelijk. Dat is mogelijk nog steeds het geval. De Vlaamse Regering is steeds blijven regeren. Dat is het minste wat de Vlamingen van hun regering mogen verwachten.

Recent hebben we de begroting voor 2009 afgewerkt. Ik vind dat hier volledig ten onrechte is gezegd dat we cadeautjes uitdelen. De mensen worden al jaren, en zeker de voorbije maanden, met bijkomende uitdagingen en uitgaven geconfronteerd. Ingevolge de koopkrachtproblemen moeten ze elke dag opnieuw trachten rond te komen. De Vlaamse Regering heeft zich voorgenomen

om, binnen de huidige bevoegdheden, al het mogelijke te doen om hier een antwoord op te bieden. Wat de koopkracht betreft, gaat het om de jobkorting. Wat de energieproblematiek betreft, gaat het om 50 miljoen euro aan energiebesparingen. We hebben een antwoord op de vragen in verband met zorg en kinderopvang geformuleerd. Zij die hier hebben gezegd dat wat wij in het belang van Vlaanderen en van de Vlamingen hebben geformaliseerd en goedgekeurd, cadeautjes zijn, hebben niet goed geluisterd of zijn in mijn ogen te kwader trouw.

Er is hier gezegd dat we onze eigen verantwoordelijkheid moeten nemen en zelf voor een invulling van het beleid inzake koopkracht moeten zorgen. De Vlaamse Regering heeft zich hieraan gehouden. We hebben 361 miljoen euro geblokkeerd. Aangezien er geen eerste en tweede pakket van de staatshervorming was, voldeed de federale begroting niet aan onze voorwaarden. We gaan dat geld met veel deskundigheid en zorg zelf besteden. In de begroting voor 2009 is voor meer dan 370 miljoen euro aan bijkomende recurrente uitgaven en voor meer dan 100 miljoen euro aan vastleggingskredieten ingeschreven. We hebben wekenlang gewerkt om ervoor te zorgen dat we in de Septembeerklaring antwoorden konden geven.

We zijn een investeringsregering die investeert in mensen. Ik hoop dat dit nu duidelijk is, ook in de begroting 2009. We hebben daar in 2008 zelfs 55 miljoen aan toegevoegd. We investeren in mensen.

Ik hoor zeggen dat we niet investeren in infrastructuur en missing links. Dat is niet juist, als u kijkt wat er op het terrein aan het gebeuren is, zowel op het vlak van de missing links, als de gevaarlijke punten, als het openbaar vervoer.

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Mijnheer de minister-president, deze morgen is er een zwaar ongeluk gebeurd op de Noorderlaan in Antwerpen. Dat is een van de zwartste punten in het Antwerpse. U kent die omgeving. Ik hoop voor de betrokkenen dat het alsnog goed afloopt. De Noorderlaan kan niet worden heringericht omdat uw regering geen middelen ter beschikking stelt om dat zwart punt weg te werken. *(Opmerkingen van de heer Kris Van Dijck)*

Dat is niet goedkoop, maar de essentie van het verhaal. U hebt geld over of u zoekt geld voor prestigeprojecten, maar wanneer het over de essentie gaat, verzaakt u. Het drama is dat het havenbedrijf aan uw minister een voorstel heeft gedaan om die dingen over te laten nemen. U wilt daar niet op reageren, u kunt daar niet op reageren omdat u daarvoor de centen niet hebt. Dat verwijt ik u!

Minister-president Kris Peeters: Wel, mijnheer Penris, u vergist zich. De wegen die nu nog bij de haven zitten, zullen we overnemen. *(Opmerkingen)*

We zullen de havenwegen overnemen. Ik heb met minister Crevits de nodige stappen gezet om dit te finaliseren.

Elk ongeval, zeker als het ernstig is, is er een te veel. Ik doe er alles aan, samen met de collega's, om zo snel mogelijk de gevaarlijke punten aan te pakken. Ik heb in de Septembeerklaring gezegd dat er 323 projecten zijn afgewerkt. Er zijn er 230 klaar voor uitvoering. Daar wordt dag en nacht aan gewerkt. U hebt natuurlijk gelijk dat elk ongeval dat te wijten is aan infrastructuur, er een te veel is. Daar treed ik uw stelling volledig bij. Bij deze zeg ik u dat we een oplossing aan het zoeken zijn voor de havenwegen en dat we vrij snel zullen kunnen finaliseren.

Wat betreft de missing links en pps heb ik de opsomming gemaakt: de noordelijke ontsluiting van Zaventem, het klaverblad van Lummen. Diegenen die daar voorbijrijden, zien dat we daarmee bezig. De Scheldebrug Temse-Bornem ligt er al voor de helft. We hebben voor de noord-zuidverbinding Kempen een beslissing genomen. Voor de noord-zuid Limburg zullen we ook verdere stappen zetten. Er is sterk gewerkt aan de missing links. Bepaalde werken zijn al in uitvoering. Er wordt alles aan gedaan om dat concreet en onomkeerbaar te maken.

Landbouw en duurzaamheid zijn ook heel belangrijke elementen in onze visie en we hebben maatregelen genomen voor het verlagen van de energiekost. We hebben een visie. We helpen mensen met het investeren in energiebesparende maatregelen via de renovatie-, restauratie- en isolatiepremies. Dat is onze visie. Als iets meer duurzaamheid inhoudt, dan is het zeker dat wel.

Mijnheer Sannen, ook op het vlak van landbouw is duurzaamheid onze visie. We investeren in een landbouw die duurzaam is. Het is heel belangrijk dat we jonge landbouwers, landbouwers die investeren en die een toekomst hebben dankzij het beleid van de afgelopen jaren, de nodige ondersteuning geven. We gaan ervan uit dat dit de landbouw en het duurzaamheidsbeleid van Vlaanderen ondersteunt.

Dames en heren, deze Vlaamse Regering gaat door tot de laatste dag daar waar ze beleid kan voeren. U kunt daar op rekenen.

Een ander element is de gemeenschapsdialoog. We hebben hier verschillende jaren aan een stuk vragen beantwoord. Hoe zit het met de staatshervorming? Wat is er allemaal aan de overkant bezig? Moet u zelf geen initiatieven nemen? Er komt niets van. Waar blijft u? U zit op uw stoel en doet niets.

Jarenlang is dat hier gevraagd. Toen kwam er een kantelmoment en besloot men de zaak door te schuiven

naar de deelstaten. Uiteindelijk komt men tot het besef dat de deelstaten, zoals Vlaanderen, zelf hun toekomst moeten uittekenen. Vlaanderen moet zelf, in de context van het federale België, met de andere taalgemeenschap in debat gaan om samen uit te maken hoe de federale staat er in de toekomst moet uitzien.

Dit is een belangrijk moment, want nu kunnen we zelf de zaken in handen nemen en onze toekomst als sterke regio uittekenen. Ik heb dat proberen te verwoorden toen ik het had over een copernicaanse omwenteling.

We hebben een duidelijke visie, want we willen het zwaartepunt verleggen. We hebben ook een methode, want we willen rond de tafel zitten en onze argumenten uiteenzetten. We zijn bereid er hard voor te vechten en zullen dat ook doen. We moeten resultaten boeken. Ik begrijp heel goed dat men zich afvraagt of het wel realistisch is, wat de concrete maatregelen zouden kunnen zijn en of we niet een kat in een zak kopen.

Ik vraag u ons de kans te geven de dialoog te starten. De Vlaamse Regering vindt dat er voldoende elementen zijn om dat te doen. Ik weet zeer goed dat u week na week naar resultaten zult vragen. Ik weet zeer goed dat de tijd beperkt is om concrete resultaten te bereiken en de geloofwaardigheid van de gemeenschapsdialoog hier te verdedigen. Ik weet dat zeer goed. Vlaanderen heeft zelfvertrouwen en is dynamisch. Vlaanderen komt op voor meer bevoegdheden. Waarom zouden we dan schrik moeten hebben om het debat aan te gaan? Ik begrijp niet waarom dat het geval zou zijn.

Men kan zeggen dat er niets van in huis komt, dat men ons met een kluitje in het riet zal sturen. De Vlaamse Regering is ervan overtuigd dat we deze kans moeten grijpen en de dialoog moeten opstarten.

De goede methode is een dialoog – niet op het federale niveau, maar wel met ons, het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering. Het zal natuurlijk veel visie, energie, overtuiging en moed vergen, maar ik ben er zeker van dat we zullen lukken. Ik begrijp natuurlijk dat u zegt dat woorden goed zijn, maar daden nog beter. Wel, de Vlaamse Regering gaat de uitdaging aan. We willen er werk van maken.

Men zegt dat in de Septemberverklaring, die wat lang is uitgevallen, geen visie steekt. (*Rumoer*)

We zijn al vier jaar bezig en er is al veel gepresteerd. We moeten duidelijk maken welke weg al is afgelegd, en pas dan kunnen we zeggen wat er nog te doen staat om het werk af te maken of om, voorzichtiger uitgedrukt, het werk af te ronden. Maar zeggen dat er geen visie in steekt, is een beetje goedkoop. Onze visie op wat tot onze bevoegdheden behoort, is er. De begroting 2009 is ter zake indrukwekkend, en vriend en vijand – de ene al wat vroeger

dan de andere – zal dat erkennen. Er zit zelfs een visie in die toestaat verder te kijken dan deze legislatuur. Ik ben het alleszins niet eens met diegenen die schamper doen over Vlaanderen in Actie.

Het is gemakkelijk om een spectaculair vuurwerk te organiseren, en daar dan de aandacht op te vestigen. Het is iets moeilijker en vereist meer energie om in de diepte te werken en met de captains of society na te gaan welke doorbraken we moeten realiseren. Dat vraagt meer tijd, en is minder sexy.

Maar ik ben ervan overtuigd dat, als u de Septemberverklaring goed hebt gelezen, er een duidelijke visie in zit. Een visie 2020: een visie waar Vlaanderen kan en moet staan tegen die tijd. We zullen begin volgend jaar een pact voor Vlaanderen 2020 formuleren, met iedereen die er achterstaat en er zijn handtekening wil onderzetten, omdat ik ervan overtuigd ben dat we legislatuuroverschrijdend aan het werken zijn. Er is duidelijk een visie, er is duidelijk een dynamiek.

Mijnheer Daems, ik ken het verhaal van Vlaanderen distributieland. Ik denk dat minister Van Mechelen en andere collega's terecht hebben gezegd dat we heel wat troeven hebben. De belangrijkste troef is: onze mensen en hun talenten. We moeten hard inzetten op onze mensen met onderwijs en tal van andere zaken.

Maar we hebben ook een troef met onze zeehavens en onze logistiek, die we ook moeten inzetten, op een verstandige en slimme manier. We zijn daar ook mee bezig: slimme kilometerheffing, binnenvaart enzovoort. Er is werkgelegenheid gecreëerd. U doet die mensen en ondernemingen onrecht aan als u op zo'n manier over logistiek spreekt. Het is bovendien goedkoop om het te beperken tot die elementen waarnaar u daarstraks verwezen hebt.

Mevrouw de voorzitter, collega's, ik heb gezegd dat ik het kort zou houden. Ik ben ervan overtuigd dat deze Vlaamse Regering niet alleen de voorbije vier jaar prachtig werk geleverd heeft, samen met onze collega's van N-VA, dat wil ik benadrukken. Maar ik ben er ook van overtuigd dat we de volgende maanden het werk moeten afmaken en afronden. Dat vragen de mensen van ons, dat vraagt u van de Vlaamse Regering. Wij gaan er alles aan doen om dat te realiseren.

Daarom vraag ik u om de Septemberverklaring positief te beoordelen. Ik kijk uit naar de stemming. Ik dank u. (*Applaus bij de meerderheid*)

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de verklaring van de Vlaamse Regering.

Stemming nr. 1

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

107 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
67 leden hebben ja geantwoord;
38 leden hebben neen geantwoord;
2 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
70 leden hebben ja geantwoord;
41 leden hebben neen geantwoord;
2 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de verklaring van de Vlaamse Regering aan.

De heer Bourgeois heeft het woord.

De heer Geert Bourgeois: Mevrouw de voorzitter, ik wens een stemverklaring af te leggen. Ik heb mij onthouden omdat ik dat deel van de Septemberverklaring waar ik achtersta, niet wil afvallen, ook al heb ik die Septemberverklaring nooit formeel goedgekeurd in de regering. Anderzijds kan ik ze ook niet goedkeuren om de redenen die mijn fractievoorzitter uiteengezet heeft. De passage over de dialoog van gemeenschap tot gemeenschap spoort niet met de beslissing van 5 september. Wij hebben dat omstandig toegelicht.

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Hoewel ik me niet wil desolidariseren van mijn fractie, heb ik me onthouden bij de stemming om een paar redenen.

De Septemberverklaring was te lang om goed te zijn. Het is misschien een troost dat ik dat ook van mijn eigen parlementaire loopbaan gevonden heb. Misschien was die ook te lang om goed te zijn: bijna twintig jaar.

Maar de tweede reden is – en ik mag toch nog wat aan politiek doen met dit laatste woord – dat de minister-president voor mij veel aan geloofwaardigheid heeft ingeboet met wat de voorbije dagen is gebeurd.

Vandaar een gewilde tegenstem. Maar waarom stem ik dan niet echt tegen? Ik zou niet graag mijn parlementaire loopbaan, waaraan ik zo veel goede momenten heb beleefd en waar ik niets anders dan goede herinneringen aan over zou willen houden, besloten hebben met een neen-stem. Vandaar een enthousiaste onthouding.

Ik dank iedereen die mij het leven aangenaam heeft gemaakt, en ik zal proberen in de verdere toekomst mijn

leven nog aangener te maken op het familiale thuisfront en in mijn thuisgemeente Koksijde. Bedankt allemaal. (*Applaus op alle banken*)

De voorzitter: Mijnheer Loones, ik denk dat ik u namens alle collega's in dit halfroond van harte mag danken voor uw inzet, onder andere voor dit Vlaams Parlement. Ik wens u uiteraard nog een zeer aangename toekomst.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 1 oktober 2008 om 14 uur.

Geen bezwaar? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 18.06 uur.*

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Erik Arckens, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Geert Bourgois, Thieu Boutsen, Louis Bril, Agnes Bruyninckx, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Frank Creyelman, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Dirk De Cock, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Marnic De Meulemeester, Stern Demeulenaere, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Else De Wachter, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Monique Moens, Fientje Moerman, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Jan Peumans, Leo Pieters, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Jos Stassen, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Marleen Vanderpoorten, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwkerke, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Els Van Weert, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, John Vrancken, Paul Wille, Frans Wymeersch.

Afwezig met kennisgeving

Frans Peeters: gezondheidsredenen;

Tom Dehaene, Luc Van den Brande: buitenslands.

Afwezig zonder kennisgeving

Hugo Philtjens

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr.1:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Paul Delva, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den

Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

NEEN-stemmen:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Mark Demesmaeker, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Eloi Glorieux, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Monique Moens, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Jan Peumans, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Jos Stassen, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Marleen Van den Eynde, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, John Vrancken

ONTHOUDINGEN:

Geert Bourgeois, Jan Loones
